

De impact van het verschil in BTW-tarieven in de EU

Steven CAPIOT

promotor :

Prof. dr. Caroline VANDERKERKEN

Woord vooraf

Het maken van deze eindverhandeling had ik nooit gekund zonder de hulp van een aantal mensen. Ik zou deze personen dan ook van harte willen bedanken.

Vooreerst bedank ik Professor Dr. Caroline Vanderkerken, die mij onder haar kundige leiding de kans gegeven heeft om deze eindverhandeling te schrijven.

Daarnaast wil ik ook alle mensen bedanken die mij via interviews of via andere wegen nuttige informatie hebben verschaft.

Tot slot een speciaal woord van dank aan mijn ouders voor de steun en de hulp die ze gedurende mijn studies en daarbuiten hebben geboden.

Opgedragen aan mijn goede vriend Koen Crols die ons veel te vroeg verlaten heeft. Rust in vrede...

Samenvatting

Mijn eindverhandeling vat aan bij het Verdrag van Rome in 1957. Zes landen richtten op dat moment de Europees Economische Gemeenschap op met slechts één doel voor ogen: het creëren van een sterk economisch blok, waarin een gezonde concurrentie heerst en waarvan de kenmerken gelijkaardig zijn aan die van een binnenlandse markt. Om tot een interne markt te komen, moesten er echter een aantal hindernissen genomen worden. Eén daarvan was een fiscale harmonisatie binnen de Gemeenschap. Deze moest in stappen worden bereikt.

De eerste stap richting harmonisatie werd gezet met het uitvaardigen van de Eerste en Tweede BTW-richtlijn in 1967. Deze richtlijnen omschreven de invoering van het BTW-stelsel in de Lid-Staten. Voor België betekende dat het einde van het stelsel met zegel gelijkgestelde taks. De reden voor de invoering van BTW als omzetbelasting was dat deze een meer neutraal karakter had dan het stelsel met zegel gelijkgestelde taks. In het laatstgenoemde stelsel werd belasting op belasting geheven en was de kostprijs van een goed afhankelijk van het aantal stadia dat dit goed in de productie- en distributieketen moest doorlopen.

De tweede fase van de harmonisatie kwam er in 1977 met de uitvaardiging van de befaamde Zesde BTW-richtlijn, dewelke de nationale systemen dichter bij elkaar bracht.

Lid-Staten mochten hun BTW-tarieven zelf bepalen. Hierdoor zijn er verschillen ontstaan in de tarieven tussen de Lid-Staten. De Europese Commissie wilde de harmonisatie verder zetten en zag in dat er nood was aan een definitief stelsel. Dit is er nog steeds niet. In de plaats daarvan is

er sinds 1 januari 1993 een overgangsstelsel ingevoerd. Oorspronkelijk was het de bedoeling dat dit tot 31 december 1996 zou duren, maar tot op heden is dit nog steeds van toepassing.

De afschaffing van de grenscontroles deed het probleem ontstaan waarover deze eindverhandeling gaat. Door het vrij verkeer van goederen, diensten, personen en kapitaal kunnen particulieren in grensgebieden namelijk vrij hun aankopen doen over de grens. Het verschil in BTW-tarieven maakt dat het voor de particuliere (Belgische) consument vaak interessanter is goederen te kopen in een buurland.

In de praktijk blijkt België een duur land te zijn ten opzichte van andere Lid-Staten. Consumenten woonachtig in grensgebieden kunnen wel degelijk hun voordeel halen uit de situatie van het verschil in BTW-tarieven. De invoering van de euro in 2002 heeft ervoor gezorgd dat de verschillen in prijs transparanter zijn geworden. Deze prijsverschillen kunnen variëren van onbeduidend klein tot zeer groot, zoals de gevalstudies bij Sony en IKEA aantonen. Hierbij moet wel opgemerkt worden dat prijsverschillen voor eenzelfde product in een land zelf soms groter zijn als de prijsverschillen voor datzelfde product tussen landen onderling. Het is moeilijk om dan een juiste conclusie te trekken over de grootte van de impact van het verschil in BTW-tarieven in de EU.

De Europese Commissie blijft ijveren voor een verdere harmonisering. Zelf heeft ze geen specifieke voorkeur omtrent het in te voeren systeem. De Commissie stelt wel enkele belangrijke voorwaarden aan het definitieve systeem. Het nieuwe systeem mag bijvoorbeeld geen mogelijkheden geven tot het plegen van fraude en het mag de interne markt niet uit balans brengen. In de voorstellen van de Commissie wordt weinig aandacht besteed aan de probleemsituatie waar deze eindverhandeling om draait. Het

probleem is niet van voldoende belang om over concurrentieverstoring te spreken. De concurrentieverstoring is er wel degelijk, doch deze blijft beperkt en wordt daarom getolereerd.

Inhoudsopgave

Woord vooraf

Samenvatting

Inhoudsopgave

1	Probleemstelling	- 1 -
1.1	Praktijkprobleem: omschrijving en situering.....	- 1 -
1.2	Centrale onderzoeksvraag	- 3 -
1.3	Onderzoeksopzet	- 4 -
1.3.1	Literatuurstudie.....	- 4 -
1.3.2	Aanpak van de bevraging van bevoorrechte getuigen	- 6 -
1.4	Opbouw eindverhandeling.....	- 8 -
2	Historiek van de BTW	- 9 -
2.1	Met zegel gelijkgestelde taken.....	- 10 -
2.2	Basisprincipes van een BTW-stelsel	- 11 -
2.3	Harmonisatie van de BTW	- 14 -
2.3.1	De eerste BTW-richtlijn	- 15 -
2.3.2	De tweede BTW-richtlijn	- 15 -
2.3.3	De derde, vierde en vijfde BTW-richtlijn	- 16 -
2.3.4	De zesde BTW-richtlijn	- 16 -
2.4	Het BTW-stelsel vóór 1993: grensoverschrijdend verkeer	- 17 -
2.5	BTW-stelsel vanaf 1 januari 1993: Een overgangsregeling?.....	- 19 -
2.5.1	Clearingsysteem – definitief stelsel.....	- 20 -
2.5.2	Overgangsregeling	- 21 -
2.6	Toepassingsgebied	- 26 -
2.6.1	Territoriale toepassingsgebied.....	- 26 -
2.6.2	Personele toepassingsgebied	- 29 -
2.6.3	Verrichting belastbaar of vrijgesteld?.....	- 30 -
3	De BTW-tarieven	- 32 -
3.1	Inleiding.....	- 32 -
3.2	Overzicht van de tarieven	- 32 -
3.2.1	Situatie in België	- 32 -
3.2.2	Situatie in de Europese Unie	- 33 -
4	BTW in de praktijk	- 35 -
4.1	Studie test-aankoop	- 35 -
4.2	Douane.....	- 38 -
4.2.1	Invoer uit een EU-Lid-Staat.....	- 38 -
4.2.2	Invoer uit een niet EU-Lid-Staat	- 39 -
4.3	Prijsvergelijkingen: Gevalstudies	- 41 -
4.3.1	Gevalstudie 1: Hennes & Mauritz.....	- 44 -
4.3.2	Gevalstudie 2: Sony & IKEA	- 48 -
4.3.3	Gevalstudie 4: eBay.....	- 56 -
5	Toekomst: oplossingen?	- 57 -
5.1	Europese integratie	- 57 -
5.2	Criteria voor een definitief systeem	- 59 -

5.2.1	Aanvaardbaarheid.....	- 59 -
5.2.2	Uitvoerbaarheid.....	- 59 -
5.2.3	Controleerbaarheid.....	- 60 -
5.2.4	Besluit.....	- 60 -
5.3	Definitief systeem.....	- 61 -
5.3.1	Voorstellen Europese Commissie.....	- 61 -
5.3.2	Gevolgen.....	- 62 -
6	Conclusies.....	- 64 -
	Lijst van geraadpleegde werken.....	- 67 -
	Lijst tabellen.....	- 71 -
	Lijst figuren.....	- 72 -
	BIJLAGEN.....	- 73 -
	Bijlage 1: Vragen voor geïnterviewden.....	- 74 -
	Bijlage 2: BTW-tarieven in EU.....	- 76 -
	Bijlage 3: Onderzoek test-aankoop.....	- 115 -

1 Probleemstelling

1.1 Praktijkprobleem: omschrijving en situering

Op 25 maart 1957 werd met de ondertekening van het Verdrag van Rome de Europese Economische Gemeenschap opgericht. Aanvankelijk maakten slechts zes landen deel uit van de EEG, met name België, Nederland, Luxemburg, Italië, West-Duitsland en Frankrijk. Met de jaren breidde de Gemeenschap uit. Doel van de samenwerking was om één tolvrije regio te creëren zonder binnengrenzen en met gemeenschappelijke buitengrenzen voor derden. Deze gemeenschappelijke interne markt vertoonde kenmerken die gelijkaardig zijn aan een binnenlandse markt. Tussen de betreffende landen onderling was er sprake van een gezonde mededinging.^{1:2}

Het Verdrag van Maastricht in 1992 diende ter oprichting van de Europese Unie als opvolger van de Europese Gemeenschap. De Europese gemeenschap bestaat echter nog steeds in de overkoepelende organisatie van de Europese Unie. Deze bestaat ondertussen al uit 27 landen en heeft sinds de ondertekening van het verdrag van Rome heel wat aanpassingen ondergaan. Het Verdrag van Maastricht was een grote stap voorwaarts in het bereiken van de oorspronkelijke doelstelling van de EG. De douanegrenzen werden namelijk afgeschaft. Hierdoor was het vrij verkeer van goederen, diensten, personen (Schengenakkoorden, 1985) en kapitaal mogelijk.³ Verder werd er in 1992 beslist om een Europese munt in te voeren. Deze invoering kwam er

¹ Europese Unie: Verdrag van Rome (online) (geraadpleegd op 6 februari 2007). Dit document is consulteerbaar op het volgende webadres: <url:http://europa.eu/scadplus/treaties/eec_nl.htm>

² Wikipedia Encyclopedie: Verdrag van Rome (online) (geraadpleegd op 6 februari 2007). Dit document is consulteerbaar op het volgende webadres: <url:http://nl.wikipedia.org/wiki/Verdrag_van_Rome>

³ Brawers, D. et al (2002) 'De betekenis van de EU voor België', *Startsein*, Antwerpen, de boeck, p.231-235

tien jaar later, in het jaar 2002. De euro zorgde voor transparantie tussen prijzen tussen de onderlinge Lid-Staten. Daarenboven moesten inwoners van de Gemeenschap geen geld meer wisselen indien ze naar een andere Lid-Staat wensten te gaan.^{1; 2; 3}

De Europese markt is echter geen geharmoniseerde markt. Een te grote autonomie van de Lid-Staten zorgt ervoor dat soms onregelmatigheden en imperfecties zich voordoen. Zo bijvoorbeeld bij het bepalen van de BTW-tarieven. Dit is nog steeds een bevoegdheid van de Lid-Staten zelf. Omwille van ten eerste het vrij verkeer van goederen, diensten, personen en kapitaal, ten tweede het afschaffen van grenscontroles aan de binnengrenzen van de gemeenschap en ten derde het verschil in BTW-tarieven tussen de Lid-Staten onderling, kunnen concurrentieverstoringen zich voordoen. Voor BTW-plichtigen heeft men al een oplossing proberen te voorzien om deze verstoringen tegen te gaan via de invoering van een nieuw belastbaar feit, met name "de intracommunautaire verwerving". Voor particulieren binnen de Europese Unie is er daarentegen nog geen oplossing. Personen die in grensgebieden woonachtig zijn kunnen, afhankelijk van het BTW-tarief in eigen land en buurland, er dus voordeel uit halen door eventueel hun aankopen over de grens te gaan doen. Het principe is eenvoudig, zoals blijkt uit onderstaand voorbeeld.

Voorbeeld

Een Belgische particulier woont aan de grens met het Groot-Hertogdom Luxemburg. Het standaard BTW-tarief in België bedraagt 21%, dat van G.H.

¹ Europese Unie: Verdrag van Maastricht (online) (geraadpleegd op 6 februari 2007) Dit document is consulteerbaar op het volgende webadres: <url: http://europa.eu/abc/history/index_nl.htm>

² Wikipedia Encyclopedie: Verdrag van Maastricht (online) (geraadpleegd op 6 februari 2007). Dit document is consulteerbaar op het volgende webadres: <url:http://nl.wikipedia.org/wiki/Verdrag_van_Maastricht>

³ Wikipedia Encyclopedie: Invoering van de euro (online) (geraadpleegd op 6 februari 2007). Dit document is consulteerbaar op het volgende webadres: <url: <http://nl.wikipedia.org/wiki/Euro>>

Luxemburg 15%. Voor de aankoop van een product met een kostprijs van € 1.000 exclusief BTW, onderhevig aan het standaardtarief, zal de particulier in België € 1.210 moeten betalen, terwijl hij er slechts een aantal kilometers verder over de grens € 1.150 voor moet betalen.

Naarmate de kostprijs stijgt, zal ook het verschil (en het voordeel dat daaruit gehaald kan worden) meer significant worden. In casu kan de particulier € 60 besparen. Indien de kostprijs excl. BTW € 2.000 was, bedroeg zijn voordeel al € 120.

1.2 Centrale onderzoeksvraag

Door het feit dat particulieren eventueel de mogelijkheid kunnen hebben om profijt te halen uit de situatie van het verschil in BTW-tarieven tussen de Lid-Staten onderling, lijkt het me interessant om hieromtrent een onderzoek te voeren. Ik pretendeer geen fiscaal expert te zijn maar tracht de situatie vanuit economisch standpunt te benaderen. Concurrentieverstoreningen moeten immers vermeden worden. De centrale onderzoeksvraag in mijn onderzoek luidt:

Wat is de impact van het verschil in BTW-tarieven tussen de onderlinge Lid-Staten voor particulieren in de Europese Unie?

1.3 Onderzoeksopzet

1.3.1 Literatuurstudie

1.3.1.1 Soorten bronnen

De onderzoeksmethode die ik gebruikt heb, is deze van de literatuurstudie. Dit leek me het meest aangewezen omdat ik vooral met wetteksten, richtlijnen en dergelijke geconfronteerd zou worden. Ik heb er daarenboven voor geopteerd om nog interviews bij te nemen, omdat ik ervan uitging dat dit me veel nuttige informatie zou kunnen opleveren. Verder heb ik voor de gevalstudies enkele prijsvergelijkingen gedaan via internet. Het leek me aangewezen om ook een beeld te krijgen van hoe het er in de praktijk aan toegaat.

Bij aanvang van het onderzoek heb ik me voornamelijk bezig gehouden met het grasduinen door fiscaal getinte websites en het opzoeken van artikels uit kranten. Uit deze gegevens heb ik achtergrondinformatie gevonden om wegwijs te geraken in mijn onderwerp. Deze bronnen hebben geleid tot het creëren van een kader waarin mijn eindwerk zich situeert. Verder ben ik op zoek gegaan naar wetenschappelijke werken die handelen over de BTW in de bibliotheken van Universiteit Hasselt, PHL en faculteit Economie van de Katholieke Universiteit Leuven. Tot slot heb ik ook een aantal fiscale tijdschriften en nieuwsbrieven, zoals het Algemeen Fiscaal Tijdschrift en Fiscale Koerier, geconsulteerd.

Omwille van het feit dat ik pas in mijn laatste semester cursus kreeg over BTW en om tijdig aan mijn eindverhandeling te kunnen beginnen, heb ik speciaal het seminarie "Intracommunautaire en extracommunautaire BTW in

de (nieuwe) Europese Unie” gevolgd aan de Katholieke Hogeschool Limburg (KHLim). Daar heb ik een syllabus overhandigd gekregen met de meest recente doorgevoerde aanpassingen betreffende de BTW. Overigens heeft een kennis, Kristof Jans, Senior Auditor bij het bedrijf PriceWaterhouseCoopers, me de handleiding “QuoVATis” en wat extra informatie bezorgd. PriceWaterhouseCoopers is een internationaal gerenommeerd bedrijf, dat deel uitmaakt van de Big Four, waardoor ik ervan uitga dat de door hun verschaft informatie zeer betrouwbaar is.

1.3.1.2 Algemene zoekcriteria

Om te proberen zoveel mogelijk nutteloze of te moeilijke informatie uit te sluiten, maakte ik gebruik van een aantal zoekcriteria. Deze criteria hebben me vooral veel tijd bespaard, want het lezen van alle gevonden informatie is een zeer tijdrovend werk.

Voor het vinden van zoekcriteria heb ik gebruik gemaakt van de afbakeningen die ik gesteld heb aan mijn onderzoek. Zo heb ik vooral informatie trachten te zoeken over particulieren en niet over BTW-plichtigen. Ik belicht wel de principes van de BTW in de volledige Europese Unie, maar ik beperk me vaak in detail tot België en zijn omliggende buurlanden. Een tijdslimiet heb ik niet gesteld. Het is zo dat ieder jaar de fiscale regelgeving aangepast wordt. Toch is deze eindverhandeling geen echte momentopname van de situatie in het jaar 2007, daar ik me vooral heb toegelegd op de principes van de systemen die men vroeger en nu gebruikten en niet zozeer op de details van de regelgeving van de wetgeving op dit moment.

Bij het zoeken van informatie heb ik me beperkt tot de Nederlandse, Engelse, Duitse en Franse taal aangezien ik deze talen het beste beheer. Vanuit het standpunt van de Europese Unie bekeken zijn Engels, Duits en Frans zowat de belangrijkste voertalen.

1.3.2 Aanpak van de bevraging van bevoorrechte getuigen

Bij de bevraging van bevoorrechte getuigen heb ik personen geïnterviewd die me verdere informatie konden verschaffen over mijn onderwerp. De keuze van de bevoorrechte getuigen was gebaseerd op hun functie, hun kennis en ervaring met betrekking op de materie. De interviews heb ik telefonisch afgenomen.

1.3.2.1 Selectie van de getuigen

Om een zo breed mogelijk beeld te krijgen van het onderwerp en om het uit zo veel mogelijk perspectieven te kunnen bekijken heb ik mensen uit verscheidene takken gezocht die met het onderwerp verwant zijn. Mijn keuze viel op enkele belastingsambtenaren van de federale overheid, een ambtenaar van de Europese Unie en een deskundige van de consumentenorganisatie test-aankoop. Voor mijn vragen over de EU ben ik bij de algemene dienst van Europe Direct terechtgekomen. Mijn vragen voor consumentenorganisatie test-aankoop heb ik aan hun fiscaal adviseur, dewelke liever anoniem bleef, kunnen stellen. Op het ministerie van financiën heb ik gesprekken gehad met dhr. S. Marchal betreffende de verkopen op afstand, dhr. D. De Blaere omtrent de BTW-tarieven in België en dhr. D. Carmen in verband met de internationale situatie.

1.3.2.2 Opstellen vragen

Nadat de bevoorrechte getuigen waren vastgelegd, kon ik beginnen met het opstellen van vragenlijsten. Vermits het mijn doel niet was om tegenstrijdige meningen te bekomen, paste ik mijn vragen aan aan de geïnterviewde. Ik probeerde vooral in te spelen op het vakgebied waarin de geïnterviewde dagdagelijks mee geconfronteerd wordt. Bij Europe Direct bijvoorbeeld betrof het vooral vragen over de werking van de Europese instellingen en de manier waarop een oplossing tot stand zou moeten komen. Bij één van de fiscale ambtenaren ging het dan weer om de verkopen op afstand. De gestelde vragen kunnen teruggevonden worden in bijlage 1.

Elk interview begon met het stellen van een aantal algemene vragen om het interview op gang te krijgen. Hierbij vroeg ik onder andere naar de rol en functie van de geïnterviewde en zijn expertise gebied van de BTW. Na de algemene vragen ging ik over tot specifiekere vragen. Ik vroeg zowel naar de persoonlijke ervaring als naar de theoretische kennis van de geïnterviewde. Het interview was voornamelijk opgebouwd uit open vragen waarbij ik dan eventueel verder kon ingaan op antwoorden van de bevoorrechte getuige. Op het einde van het interview vroeg ik wat volgens de getuige de best mogelijke oplossing voor het probleem van mijn eindverhandeling zou zijn en hoe deze oplossing volgens hem moet bekomen worden.

1.4 Opbouw eindverhandeling

Deze eindverhandeling is opgebouwd uit zes delen. Het eerste deel licht het probleem toe. Dit deel bevat ook de methode waarop ik mijn onderzoek gevoerd heb en de centrale onderzoeksvraag.

Het tweede deel handelt over de historiek van de BTW. Hierin verklaar ik voornamelijk hoe het BTW-stelsel vroeger was en hoe het nu is. Tevens wordt er duidelijk hoe het probleem waar deze eindverhandeling om gaat, ontstaan is.

In het derde deel licht ik kort de BTW-tarieven toe, dit voor zowel België als de andere Lid-Staten van Europa.

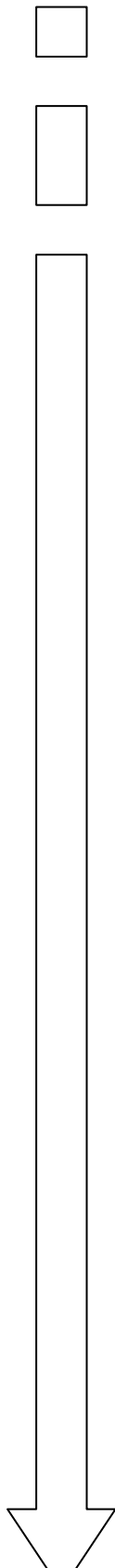
Deel vier maakt duidelijk hoe de situatie in de praktijk is. Via enkele gevalstudies probeer ik aan te tonen dat er prijsverschillen zijn tussen de Lid-Staten onderling en dat deze dus voor concurrentievervalsingen kunnen zorgen.

Het vijfde deel omschrijft de oplossingen die er mogelijk zijn en hoe deze tot stand zouden moeten komen.

Ten slotte eindigt het zesde deel met de conclusies van deze eindverhandeling.

De bijlagen bevatten nog wat nuttige informatie, soms ter verduidelijking van bepaalde zaken die neergeschreven zijn in de tekst. Daarnaast kan je er ook bijvoorbeeld methodologische informatie terugvinden, zoals bijvoorbeeld de vragen die ik aan de geïnterviewden gesteld heb.

2 Historiek van de BTW

-
- **1921: Invoering stelsel met zegel gelijkgestelde taken**
 - 1952: Verdrag van Parijs: Oprichting EGKS
 - **1957: Verdrag van Rome: Oprichting EEG**
Lid-Staten: België, Nederland, Luxemburg, Italië, Frankrijk en West-Duitsland (6)
Oprichting Euratom
 - **1967: Eerste en tweede BTW-richtlijn**
Fusieverdrag: EGKS, EEG en Euratom vormen drie pijlers van de Europese Gemeenschappen
 - **1973: Werking BTW-systeem**
Toetreding Denemarken (incl. Groenland), Ierland en Verenigd Koninkrijk (9)
 - **1977: Zesde BTW-richtlijn**
 - 1981: Toetreding Griekenland (10)
 - **1985: Schengenakkoorden: vrij verkeer van personen (Benelux, Franse Republiek, Bondsrepubliek Duitsland)**
Groenland verlaat de EG
 - 1986: Toetreding Portugal en Spanje (12)
 - 1990: Oost-Duitsland herenigt zich met West-Duitsland tot Duitsland en wordt zo lid van de EG
 - **1992: Verdrag van Maastricht: Oprichting EU**
 - **1993: Gemeenschappelijke markt: vrij verkeer van goederen, diensten, personen en kapitaal**
Invoering overgangsstelsel BTW
 - 1995: Toetreding Oostenrijk, Finland en Zweden (15)
 - **2002: Invoering EURO: transparantie tussen prijzen**
 - 2004: Toetreding Tsjechië, Slowakije, Slovenië, Polen, Malta, Litouwen, Letland, Hongarije, Estland en Cyprus (25)
 - 2007: Toetreding Roemenië en Bulgarije (27)

Voor er sprake was van het BTW-stelsel, werkte men in België volgens een stelsel met zegel gelijkgestelde taks. Dit wordt hierna besproken evenals de invoering van het BTW-stelsel, de daarbij horende richtlijnen, de invoering van het overgangsstelsel in 1993 en het toepassingsgebied van de BTW.

2.1 Met zegel gelijkgestelde taksen

De met zegel gelijkgestelde taks werd in België in augustus van het jaar 1921 ingevoerd. De taks, die beter gekend was als *overdrachttaks*, was van toepassing op de overdracht van koopwaren en werd geheven volgens het principe van cumulatieve heffing. Op iedere fase van het productie- en distributieproces, met in de meeste gevallen uitzondering van de kleinhandelsfase, werd de taks geheven (cascadestelsel). Vanistendael stelt daarom dat “de met zegel gelijkgestelde taks een belasting is die iedere vorm van verbruik treft: Zowel het productief gebruik (voor productie en distributie) als het consumptief gebruik.” (2006)

Omwille van het cascadestelsel was de hoogte van de belastingdruk afhankelijk van het aantal fasen van de productie en de distributie.

Voorbeeld

Een kleinhandelaar voert een goed in om het in zijn handelszaak te verkopen. Het invoeren zelf kostte bvb. 6% en daarna niets meer, aangezien de verkopen van kleinhandelaars vrijgesteld waren. Indien hetzelfde goed zou geïmporteerd worden door een grote distributeur, die het verder doorverkocht aan een lokale distributeur, die het op zijn beurt weer doorverkocht aan een kleinhandelaar, dan zou dat goed driemaal belast worden.

Daarnaast bleef de gezamenlijke last onbekend. Afnemers konden de aan hun leverancier betaalde taksen niet recupereren, tenzij ze het bedrag opnamen in de eigen verkoopprijs. Hierdoor werden de al eerder betaalde taksen nog eens met taks belast. Daarom is er sprake van een cumulatief effect. Dit verstoorde de concurrentie en maakte dat de met zegel gelijkgestelde taks niet neutraal was. Toeleveringsbedrijven en KMO's waren de dupe van dit systeem.

Internationaal bekeken was dit systeem ook niet optimaal. De algemene regel was dat de omzetbelasting geheven moest worden in het land van bestemming van de goederen op exact dezelfde wijze als gelijksoortige inlandse producten. Na toestemming van de EG om gemiddelde percentages van belastingdruk te berekenen, bleken Belgische goederen vaak meer belast dan gelijksoortige ingevoerde goederen. De uitvoer bleef eveneens bezwaard met miljarden aan overdrachtstaks, wat een beperking was voor de afzetmogelijkheden van exporteurs.¹

2.2 Basisprincipes van een BTW-stelsel

Met de invoering van het BTW-stelsel kon men het cumulatieve effect van de met zegel gelijkgestelde belasting (belasting op belasting) wegwerken. Hiervoor is de maatregel van de *af trek van voorbelasting* bedacht. Een ondernemer mag de belasting die hij betaald heeft op de aankoop goederen of diensten, ook wel voorbelasting genoemd, dewelke in het productie- of distributieproces van zijn onderneming worden gebruikt, aftrekken van de belasting die hij zelf moet aanrekenen op goederen die hij levert of diensten die hij presteert. BTW is voor een ondernemer een nuloperatie: het kost hem

¹ Thijssen, G. (1993) *BTW in Europa vanaf 1993 met bijzondere inachtneming van de Belgische wetgeving*, Diepenbeek, Economische Hogeschool Limburg

niets en hij verdient er ook niets aan. De BTW die hij betaalt op zijn aankopen kan de ondernemer terugvorderen van de Staat, de BTW die hij ontvangt op zijn verkopen dient hij door te storten aan de Staat.¹

Hierdoor is de BTW in vergelijking met de met zegel gelijkgestelde belasting een meer neutrale belasting. Op nationaal vlak verstoort ze de concurrentie immers niet, aangezien de BTW geen bestanddeel van de kostprijs is. Door het feit dat de BTW-tarieven van de Lid-Staten van de EU echter onderling verschillen zal ze intracommunautair nog wel concurrentieverstorend kunnen optreden.

Hetgeen essentieel is aan het BTW-stelsel is dat zolang een goed of dienst de productie- of distributieketting niet verlaat, de koper BTW kan aftrekken en de verkoper BTW moet aanrekenen, totdat uiteindelijk wanneer het goed of de dienst de productie- of distributieketting verlaat, de belasting volledig door de koper gedragen wordt, zonder dat deze die kan aftrekken.²

¹ Vanderstichelen, B. (2000), *De nieuwe praktische BTW-handleiding 2000*, Brussel, Instituut der accountants

² Vanistendael, F. (2006), *Fiscaal recht – Deel 2:BTW*, Leuven, Uitgeverij Acco

Tabel 1: Vergelijking cascade- en BTW-stelsel

	CASCADESTELSEL (10%)	CASCADESTELSEL (20%)	BTW-STELSEL (20%)
1. Verkoop grondstoffen			
Verkoopprijs excl. belasting	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
Belasting	€ 100	€ 200	€ 200
Totale verkoopprijs	€ 1.100	€ 1.200	€ 1.200
2. Verkoop gereed product			
Kostprijs grondstoffen (incl. bel.)	€ 1.100	€ 1.200	€ 1.200
Aftrek voorbelasting	/	/	-€ 200
Winstmarge	€ 1.500	€ 1.500	€ 1.500
Verkoopprijs excl. belasting	€ 2.600	€ 2.700	€ 2.500
Belasting	€ 260	€ 540	€ 500
Totale verkoopprijs	€ 2.860	€ 3.240	€ 3.000
3. Verkoop distributeur			
Kostprijs gereed product (incl. bel.)	€ 2.860	€ 3.240	€ 3.000
Aftrek voorbelasting	/	/	-€ 500
Winstmarge	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
Verkoopprijs excl. belasting	€ 3.860	€ 4.240	€ 3.500
Belasting	€ 386	€ 848	€ 700
Totale verkoopprijs	€ 4.246	€ 5.088	€ 4.200
Totale belasting in verkoopprijs	€ 746	€ 1.588	€ 700
	(19,3% van 3.860)	(37,4% van 4.240)	(20% van 3.500)

Deze vergelijkende tabel maakt duidelijk dat in het cascdestelsel, waarbij een fictieve taks van slechts 10% (de helft van het BTW-percentage) wordt opgelegd, een totale belasting bekomen wordt (€ 746) die hoger ligt dan bij het BTW-stelsel (€ 700). Het cumulatief effect van de omzetbelasting (cascdestelsel) wordt hiermee duidelijk zichtbaar. Met een belastingspercentage van 10%, zal in dit voorbeeld de totale belasting 19,3% van de uiteindelijke verkoopprijs (excl. bel.) bedragen. Indien het belastingspercentage verdubbeld wordt tot 20%, stijgt de verhouding tussen de totale belasting en de verkoopprijs maar liefst tot 37,4%.

Bij het BTW-stelsel zien we dat de totale belasting steeds 20% van de verkoopprijs zal bedragen. De belasting voor de eindgebruiker zal eveneens

20% zijn. Ze is samengesteld uit de som van de belastingen die in iedere fase afgedragen worden. In dit voorbeeld: € 200 + € 500 = € 700

Kort samengevat is de BTW een verbruikersbelasting die in feite in fracties wordt betaald. Het is een belastingplichtige die ze heft en in aftrek brengt. Door de regel van aftrek van voorbelasting is er geen cumulatief effect. De belastingplichtige dient periodiek een aangifte te doen van de belasting die hij aan de schatkist moet afdragen (of kan terugvorderen). Algemeen gezien is dit verschuldigde bedrag gelijk aan het verschil van de aangerekende belasting op verkopen en de betaalde belasting op aankopen.^{1: 2}

2.3 Harmonisatie van de BTW

Door middel van richtlijnen is de harmonisatie van de BTW in de praktijk gebracht. De richtlijnen werden uitgevaardigd door de Raad van Ministers van de toenmalige EG. Ze deden dit op voorstel van de Europese Commissie. Die had in het begin van de jaren '60 het advies ingewonnen van het Fiscaal en Financieel Comité en een drietal subgroepen (A, B en C). Deze subgroepen waren samengesteld uit een aantal deskundigen van de Commissie en van de Lid-Staten. Het Fiscaal en Financieel Comité bestond dan weer voornamelijk uit hoogleraren in de openbare financiën van de Lid-Staten. Beiden brachten ze een rapport uit met hun aanbevelingen. Hoewel ze qua opzet niet dezelfde mening waren aangedaan, kwamen ze toch tot dezelfde conclusie, met name het invoeren van een belasting over de toegevoegde waarde. Deze adviezen waren de basis van de eerste twee BTW-

¹ Vanistendael, F. (2006), *Fiscaal recht – Deel 2:BTW*, Leuven, Uitgeverij Acco

² van Hilten, M.E. et al (2005), *Omzetbelasting*. Fiscale studieserie, FED BV, Deventer

richtlijnen die op 11 april 1967 door de Raad van Ministers werden vastgelegd.¹

2.3.1 De eerste BTW-richtlijn

De eerste richtlijn (67/227/EEG) van de Raad van 11 april 1967 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen der Lid-Staten inzake omzetbelasting hield voor de Lid-Staten de afschaffing in van hun omzetbelastingstelsels en tegelijk de invoering van het gemeenschappelijke stelsel van BTW als plaatsvervanger. 1 januari 1970 werd gesteld als limietdatum. Het uitgangspunt van deze richtlijn was dat er op goederen en diensten een *algemene verbruiksbelasting* geheven wordt, strikt evenredig aan de prijs van goederen en diensten. Het nieuwe stelsel beoogde neutraliteit in de mededinging te creëren.²

2.3.2 De tweede BTW-richtlijn

De tweede richtlijn werd meteen na de eerste richtlijn aanvaard en bepaalt in grote lijnen de structuur en wijze van toepassing van het gemeenschappelijk BTW-stelsel. Termen als belastingplichtige, levering van een goed en dienst en invoer van een goed worden er omschreven. De richtlijn stelt tevens dat leveringen van goederen en diensten, dewelke in het buitenland onder bezwarende titel door een belastingplichtige worden verricht even als de invoer van goederen aan BTW onderworpen zijn.

¹ Reugebrink, J. (1995) *Omzetbelasting*, FED, Deventer

² Europese Unie: Eerste richtlijn van de Raad van 11 april 1967 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen der Lid-Staten inzake omzetbelasting (online) (geraadpleegd op 15 februari 2007) Dit document is consulteerbaar op het volgende webadres: <url: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31967L0227:NL:HTML>>

Met de eerste twee richtlijnen was de eerste stap van de harmonisatie een feit. Bij het afschaffen van de fiscale grenzen zijn Lid-Staten echter nog steeds vrij hun tarieven zelf te bepalen en in een zekere mate eigen vrijstellingen vast te stellen.

2.3.3 De derde, vierde en vijfde BTW-richtlijn

Het feit dat de richtlijnen bindend waren, vormde vooral voor België en Italië een probleem bij het afschaffen van hun cumulatieve belastingstelsels. De derde (69/463/EEG), vierde en vijfde BTW-richtlijn omvatten een uitstel van de invoering van het BTW-stelsel in deze respectievelijke landen. In 1973, drie jaar later als voorzien, functioneerde dan één gemeenschappelijk BTW-systeem in de EG.¹

2.3.4 De zesde BTW-richtlijn

De eerste twee richtlijnen waren een eerste stap in de harmonisatie van het gemeenschappelijk BTW-stelsel. Deze richtlijnen lieten de Lid-Staten echter zoveel vrijheid dat je in de praktijk niet kon spreken van één communautair systeem, eerder van 9 verschillende nationale systemen. De zesde richtlijn (77/388/EEG) van 17 mei 1977 (de tweede fase van de harmonisatie) had als doelstelling de nationale systemen dichter bij elkaar te brengen. Men probeerde dit via een aantal éénvormigheden in te voeren.

¹ Europese Unie: Derde richtlijn van de Raad van 9 december 1969 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen der Lid-Staten inzake omzetbelasting (online) (geraadpleegd op 15 februari 2007) Dit document is consulteerbaar op het volgende webadres:<url: http://eur-lex.europa.eu/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexplus!prod!DocNumber&lg=nl&type_doc=Directive&an_doc=1969&nu_doc=463>

Een zeer belangrijk aspect was dat de financiering van de Gemeenschappen moest gebeuren door middelen die onder andere ontvangsten uit de BTW omvatten. Dit vereiste een uniforme regeling van de belastinggrondslag in de Lid-Staten. Via het stellen van duidelijkere regels omtrent het belastbare feit, de maatstaf van heffing en vrijstellingen heeft men geprobeerd deze gelijke belastinggrondslag te bewerkstelligen. Termen als “belastingplichtige” en “plaats van de belastbare handeling” zijn verder aangevuld en nauwer omschreven.

Daarnaast is de aftrekregeling geharmoniseerd en hebben Lid-Staten de toestemming gekregen om onder bepaalde voorwaarden *derogatiemaatregelen* (afwijkende maatregelen) vast te stellen om de belastingheffing te vereenvoudigen of om bepaalde vormen van belastingfraude of -ontwijking te voorkomen.¹

2.4 Het BTW-stelsel vóór 1993: grensoverschrijdend verkeer

In 2.2 werden de basisprincipes van het BTW-stelsel al uitgelegd. Deze zijn van toepassing voor het binnenlands goederenverkeer. Voor het grensoverschrijdend goederenverkeer kunnen er echter twijfels ontstaan over welke regelgeving van toepassing is. Daarom werden ook hier duidelijke regels voor vastgesteld. Het basisprincipe dat gehanteerd wordt is een belasting volgens de *eindbestemming* van het goed.

¹ Europese Unie: Zesde richtlijn van de Raad van 17 mei 1977 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen der Lid-Staten inzake omzetbelasting (online) (geraadpleegd op 15 februari 2007) Dit document is consulteerbaar op het volgende webadres:<url: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31977L0388:NL:HTML>>

Allereerst, men maakt geen onderscheid tussen goederenbewegingen vanuit de ene Lid-Staat naar een andere Lid-Staat en goederenbewegingen vanuit een derde land naar een Lid-Staat.

Op invoer van goederen dient BTW betaald te worden. Het BTW-tarief van het land van bestemming is van toepassing. Dit gebeurt omdat er anders concurrentievervalsingen zouden kunnen optreden. Buitenlandse goederen zouden immers goedkoper/duurder kunnen zijn dan binnenlandse producten indien er geen BTW of BTW volgens het land van oorsprong op zou worden geheven.

De uitvoer is vrijgesteld van BTW. Goederen zullen op deze manier belastingschoon het land verlaten. In het land van bestemming (mits dit een Lid-Staat is of een land dat het BTW-stelsel hanteert) zal er vervolgens BTW op worden geheven. Dit gebeurt om een dubbele taxatie te voorkomen.^{1; 2}

Voorbeeld

De West-Duitse onderneming X verkoopt in het jaar 1988 goederen aan de Belgische onderneming Y, ter waarde van 10.000 DM (Deutsche Mark). De West-Duitse onderneming had deze goederen eerder al in eigen land aangekocht voor 5.000 DM (excl. BTW). Het standaardtarief in West-Duitsland was op dat moment 14%, dat van België bedroeg 19%. In totaal had onderneming X dus 5.700 DM voor de goederen betaald. Wanneer de goederen de grens met België bereikten -op dat moment waren ze nog belastingschoon-, werd er 19% BTW geheven op de invoer. Deze BTW kwam aan de Belgische

¹ Weckenhuysen, E. (2001), *De weerslag van het verschil in BTW-tarieven op de Europese markten*, Leuven, Katholieke Universiteit Leuven

² Terra, B.J.M. (1984), *Omzetbelasting bij grensoverschrijdend verkeer: een onderzoek naar de theoretische aspecten en de praktijk van de heffing van omzetbelasting bij grensoverschrijdend goederenverkeer in Nederland*, FED, Deventer

Staat toe. Indien de Belgische onderneming Y deze goederen doorverkocht, zou ze 1.900 DM kunnen aftrekken van de BTW. De BTW die ze voor de verkoop ontving zou ze evenwel moeten doorstorten aan de staat. De Duitse onderneming zal enkel 700 DM terugvorderen van de West-Duitse Staat. Aangezien de uitvoer vrijgesteld is, zal ze geen BTW van deze verkoop kunnen doorstorten.

Interessant om op te merken in het kader van deze eindverhandeling is de situatie voor particulieren in die tijd. Indien een particulier zijn aankopen deed in een andere Lid-Staat, dan was hij bij uitvoer ook vrijgesteld van de BTW. De invoer van zijn aankopen moest de particulier echter melden aan de grens. Wanneer deze aankopen bepaalde limieten overschreden, moest de particulier BTW betalen aan de douane van het land van invoer.¹

2.5 BTW-stelsel vanaf 1 januari 1993: Een overgangsregeling?

De situatie tot en met 31 december 1992, met het belastingsstelsel volgens de eindbestemming, veronderstelde dat er bij invoer controle kon worden toegepast om de BTW bij invoer te kunnen heffen. Vanaf 1 januari 1993 werden de grenscontroles aan de binnengrenzen van de Europese Gemeenschap echter afgeschaft. Gevolg hiervan was dat een controle op het toepassen van de BTW in de EG volgens het eindbestemmingsprincipe onmogelijk werd.

¹ Vanderstichelen, B. (1993), *Het nieuwe BTW-stelsel*, Brussel, Instituut der accountants

2.5.1 Clearingsysteem – definitief stelsel

Een eventuele oplossing zou de invoering van het *clearingsysteem* kunnen zijn. Dit systeem is van toepassing bij een stelsel dat de wetgeving van het land van oorsprong volgt bij het heffen van de belasting. Het leidt ertoe dat BTW niet meer in het land van uiteindelijk verbruik geheven wordt. Nochtans is de BTW een verbruiksbelasting, die ten goede moet komen aan het land van eindverbruik. Daarom zou er op Europees niveau een verrekeningsmechanisme, het zogeheten clearingsysteem, moeten komen waardoor de BTW toch het land van eindverbruik toekomt.¹

De BTW die aangerekend is op goederen en diensten die geproduceerd worden in Lid-Staat A, maar verbruikt in Lid-Staat B, wordt dan overgedragen van Lid-Staat A (productie) naar Lid-Staat B (verbruik). Aangezien het ook mogelijk is dat er goederen zijn die geproduceerd worden in Lid-Staat B en verbruikt worden in Lid-Staat A, moet er dus een verrekening plaatsvinden van de totale bedragen. Enkel het saldo wordt uiteindelijk betaald. De verrekening gebeurt telkens tussen twee Lid-Staten. Het clearingsysteem, dat zou kunnen gelden als een definitief stelsel, is echter niet meteen ingevoerd. Er bestonden teveel verschillen met betrekking tot de BTW-regelgeving tussen de Lid-Staten van de EG. Het gebrek aan eenvormigheid tussen de BTW-tarieven en de enorme administratieve rompslomp die het systeem met zich mee zou brengen waren het grootste struikelblok. Bepaalde Lid-Staten waren ook de mening toegedaan dat het invoeren van het clearingsysteem hun fiscale autonomie te zeer zou beperken. Men mag niet vergeten dat fiscaliteit een belangrijk politiek middel is. Politici zullen niet snel geneigd zijn deze vorm van macht over hun beleid uit handen te geven.

¹ Clearingsysteem (online) (geraadpleegd op 3 maart 2007) Dit document is consulteerbaar op het volgende webadres:<url:_www.fiscalnet.be/nl/etudes/etudesnl_tmp.php?index=14>

2.5.2 Overgangsregeling

In de plaats van het clearingsysteem heeft men dan maar beslist een *overgangsregeling* in te voeren. Oorspronkelijk was het de bedoeling dat deze regeling gedurende vier jaar van toepassing zou zijn, tot 31 december 1996. Nochtans is ze tegenwoordig nog steeds van toepassing.

De opheffing van de fiscale grenscontrole enerzijds en het eindbestemmingsprincipe anderzijds botsen met elkaar. De overgangsregeling voorkomt dit door een nieuw belastbaar feit te creëren, met name *de intracommunautaire verwerving van goederen*.

2.5.2.1 Intracommunautaire verwerving / levering

a) Algemeen

Met de intracommunautaire verwerving in de Lid-Staat van bestemming gaat een intracommunautaire levering in de Lid-Staat van oorsprong gepaard. De intracommunautaire levering is vrijgesteld van BTW. De begrippen intracommunautaire verwerving en intracommunautaire levering vervangen de begrippen invoer en uitvoer voor grensoverschrijdende transacties binnen de Gemeenschap. We spreken van een intracommunautaire transactie als goederen van de ene Lid-Staat overgaat naar een andere. Voor transacties met niet Lid-Statens blijven de begrippen invoer en uitvoer behouden.¹

¹ Van den Steen, V. (1993), 'BTW en vervoer', *Algemeen Fiscaal Tijdschrift*, 93:4, p. 112-118

b) Intracommunautaire leveringen aan particulieren

Voor intracommunautaire leveringen aan particulieren geldt sinds 1 januari 1993 in principe het oorspronglandbeginsel. De levering van goederen aan een particulier is belastbaar in de Lid-Staat waarvan de goederen afkomstig zijn. Het verwerven van de goederen door de particulier is niet aan belasting onderworpen. Het belastingstarief van de Lid-Staat van uitvoer is van toepassing.

Twee bijzondere regelingen met betrekking tot belasting op plaats van bestemming werden ingesteld omwille van het risico op concurrentievervalsing ten gevolge van het verschil in belastingstarieven tussen de verschillende Lid-Staten. Ze zijn in feite uitzonderingen op het oorspronglandbeginsel.

- *De afstandsverkoop*

Bij de afstandsverkoop geldt het bestemmingslandprincipe. Als verkopen op afstand worden de leveringen van goederen bedoeld, uitgevoerd door een leverancier, gericht aan een particulier, aan een belastingplichtige zonder recht op aftrek of aan niet-belastingplichtige rechtspersonen die niet vallen onder het stelsel van intracommunautaire verwervingen. Een belangrijke voorwaarde hierbij is dat het vervoer van de goederen door of voor rekening van de leverancier moet worden verricht.¹ De levering van goederen is belastbaar in de Lid-Staat waar de goederen zich bevinden op het tijdstip van aankomst van de verzending of het vervoer naar de afnemer. De verkoper moet de BTW laten registeren in de Lid-Staat van aankomst. Indien de klant zijn gekochte goederen zelf in

¹ Libens P. (1995), *BTW – Synthese en bevindingen bij een Europese belasting*, Postuniversitair Centrum Limburg, Diepenbeek

ontvangst wil gaan nemen, geldt voor particulieren het oorspronglandprincipe.

- *De aankoop van een nieuw vervoermiddel:*

Indien een particulier zich een nieuw vervoermiddel aanschafft in een andere Lid-Staat zal steeds het bestemmingslandbeginsel van toepassing zijn.

De regelgeving is in bepaalde gevallen zeer complex. Gezien die complexiteit zien vooral KMO's ervan af om in andere Lid-Staten te kopen en te verkopen. Dit is verontrustend te noemen, dergelijke belemmeringen horen in een interne markt niet thuis.

c) Intracommunautaire leveringen aan belastingplichtigen

Belastingplichtigen met recht opaftrek die handelingen verrichten tussen verschillende Lid-Staten, moeten als algemene regel het tarief en de voorwaarden van de Lid-Staat van bestemming respecteren, het zogenaamde bestemmingslandbeginsel. Vergelijkbaar met de regeling van vóór 1 januari 1993 is de intracommunautaire levering door de leverancier (vroeger 'uitvoer') aan de afnemer in een andere Lid-Staat vrijgesteld van BTW. Het spiegelbeeld van deze verrichting, de intracommunautaire verwerving door de koper, is belast volgens de bepalingen van het land van aankomst van de goederen. Wanneer goederen de grens bereiken zijn ze belastingschoon. Vervolgens worden ze onderworpen aan een heffing van de BTW in het land van bestemming.

Voorbeeld

Een Franse ondernemer verkoopt goederen aan een Spaanse belastingplichtige afnemer. De goederen worden vervoerd van Marseille naar Barcelona. Het leveren van de goederen door de Franse ondernemer is vrijgesteld van BTW.

Het verwerven door de Spaanse onderneming wordt belast met Spaanse BTW. Deze BTW is voor de Spaanse ondernemer aftrekbaar.

Tegenwoordig heeft elke belastingplichtige met recht op aftrek binnen de EU een identificatienummer. Dit BTW-nummer is internationaal erkend en dient om te controleren of transacties gebeuren tussen twee belastingplichtigen.

In feite is er voor de belastingplichtige sinds 1993 niet zoveel veranderd. We kunnen wel spreken van formele wijzigingen. De belasting is namelijk niet langer verschuldigd aan de grens maar dient door de belastingplichtige in zijn aangifte te worden opgenomen. De verplichtingen nemen de plaats in van formaliteiten aan de grens.¹

2.5.2.2 Bepaling tarieven – zesde BTW-richtlijn

De opheffing van de fiscale grenzen op 1 januari 1993 zorgde ervoor dat een aantal richtlijnen niet meer van toepassing waren voor het verkeer tussen de Lid-Staten en zijn er een aantal bestaande richtlijnen aangepast. Zo zijn er ook maatregelen getroffen ten aanzien van de hoogte van de BTW tarieven. De Raad van de EG heeft de richtlijn 92/77/EEG, op 19 oktober 1992 vastgesteld, waarbij de tariefbepalingen uit de zesde BTW-richtlijn gewijzigd werden. De richtlijn bepaalt minimum tarieven, maar legt geen maxima op. Een echte eenmaking is er echter niet van gekomen. Een toenadering op korte termijn werd door Europese commissarissen realistischer gezien dan een volledige gelijkschakeling.

¹ Vanderstichelen, B. (1993), *Het nieuwe BTW-stelsel*, Brussel, Instituut der accountants

- Men legde het standaardtarief vast op ten minste 15% zonder een echt maximum op te leggen.
- Lid-Staten hebben het recht één of twee gereduceerde tarieven hoger dan 5% toe te passen. Dit mogen ze uitsluitend op goederen en diensten voor sociale of culturele doeleinde, die in bijlage H van de zesde BTW-richtlijn zijn opgenomen. Om de twee jaar onderzoekt de Raad hiervan de werkingssfeer.
- Tarieven hoger dan of gelijk aan 12% zijn toegestaan voor goederen en diensten anders dan bedoeld in bijlage H van de zesde BTW-richtlijn, waarvoor op 1 januari 1991 een verlaagd tarief gold.
- Zelfs het nultarief en de sterk gereduceerde tarieven (tarieven lager dan 5%) die op 1 januari 1991 bestonden, mogen in beginsel tot 1997 worden gehandhaafd.
- Alle verhoogde tarieven worden afgeschaft.

De overgangsregeling bestaat momenteel nog altijd. Richtlijn 91/680/EEG had nochtans als doel gesteld om op 1 januari 1997 de definitieve regeling van het BTW-stelsel in te voeren. Op 31 december 1996 was echter niet voldaan aan de voorwaarde tot invoering van de definitieve regeling met nadruk op de harmonisatie van de BTW-tarieven. Men voorzag in de richtlijn een verlenging van de overgangsperiode tot de dag dat het definitieve stelsel in werking kan treden. De Commissie heeft ingezien dat het invoeren van een definitief stelsel niet onmiddellijk realiseerbaar is. Daarom ziet zij het niet meer als een noodzakelijke doelstelling op korte termijn. Ze wil zich in de nabije toekomst beperken tot het verbeteren van het huidige stelsel.

De richtlijn 1999/49/EC van 25 mei 1999 hield het standaard minimum tarief op 15%. De minimum gereduceerde tarieven bleven op het niveau van 5%. Deze richtlijn gold tot 31 december 2000. Een nieuwe richtlijn, vastgelegd op 19 januari 2001, bepaalt opnieuw dat de standaardtarieven niet lager dan 15% mogen zijn en

dit voor de periode van 01/01/2001 tot 31/12/2005. De Europese Raad heeft vervolgens moeten beslissen over de hoogte van de standaard- en gereduceerde tarieven na deze periode, maar heeft daar geen wijzigingen meer in doorgevoerd (verordening 1777/2005/EG).^{1;2}

2.6 Toepassingsgebied

Onder toepassingsgebied kunnen we drie aspecten verstaan³:

- Waar is de regelgeving van toepassing?
- Wie moet BTW aanrekenen en wie mag voorbelasting aftrekken?
- Is de verrichting belastbaar of vrijgesteld?

2.6.1 Territoriale toepassingsgebied

Artikel 1, §2 tot en met §5, van het Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde Waarde (W.B.T.W.) behandelt de eerste vraag: “Waar is de regelgeving van toepassing?”. Dit artikel schetst het onderscheid tussen het *binnenland* enerzijds en het *derdelandsgebied* of *derde land* anderzijds.

¹ PricewaterhouseCoopers (2005), QuoVATis: Where are we going with VAT/GST globally?, Rome, PwC

² Verordening 1777/2005/EG van de Raad houdende vaststelling van maatregelen ter uitvoering van Richtlijn 77/388/EEG betreffende het gemeenschappelijk stelsel van belasting over de toegevoegde waarde (online) (geraadpleegd op 24 maart 2007) Dit document is consulteerbaar op het volgende webadres: <url: <http://www.fisconet.fgov.be/nl/?bron.dll&root=V%3A/sites/FisconetNldAdo.2/&file=bronnen/BTWRIC&versie=04&T1=btw&tss=&R1=V1&zoek=000000&&name=1777/2005&rgl=383567&zoekid=0&>>

³ Vanistendael, F. (2006), *Fiscaal recht – Deel 2:BTW*, Leuven, Uitgeverij Acco

Figuur 1: Het territoriale toepassingsgebied van de BTW¹

Het binnenland omvat het grondgebied van de Lid-Staten van de E.G., behoudens enkele uitzonderingen. Deze uitzonderingen staan vervat in §4 (art. 1 W.B.T.W.). Het betreft:

1° Bondsrepubliek Duitsland:

- Het eiland Helgoland
- Het grondgebied Büsingen

2° Koninkrijk Spanje:

- Ceuta
- Melilla
- De Canarische eilanden

3° Italiaanse Republiek:

¹ Europese Unie: Kaart van de Lid-Staten (online) (geraadpleegd op 26 maart 2007) Dit document is consulteerbaar op het volgende webadres: <url: http://europa.eu/abc/maps/index_nl.htm>

- Livigno
- Campione d'Italia
- De nationale wateren van het meer van Lugano

4° Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland:

- Gibraltar
- De Kanaaleilanden

5° Franse Republiek:

- De overzeese departementen

6° Helleense Republiek:

- De berg Athos

Figuur 2: Uitzondering volgens §4 art. 1 W.B.T.W.¹

¹ Test-aankoop (2005) *Douanerechten en accijnzen*, Budget & Recht, juli/augustus 2005 – nr. 181, p. 17

Met derdelandsgebied of derde land bedoelt men elk ander grondgebied dan dat toehorend aan het binnenland.

De reden waarom men dit onderscheid maakt, is het verschil tussen invoer en uitvoer enerzijds en intracommunautaire verwerving en intracommunautaire levering anderzijds. Vanaf 1 januari 1993 betekent invoer immers het binnenbrengen van goederen uit een derde land of derdelandsgebied in de Gemeenschap. Bij een omgekeerde goederenbeweging, van binnen de Gemeenschap naar een derde land of derdelandsgebied, spreken we van uitvoer. Intracommunautaire verrichtingen worden in de meeste gevallen niet meer geconfronteerd met douaneformaliteiten.

2.6.2 Personele toepassingsgebied¹

2.6.2.1 Gewone belastingplicht

Wie BTW moet aanrekenen en het recht heeft voorbelasting af te trekken (belastingplichtige), staat vervat in artikel 4 en verder in het W.B.T.W. De voornaamste kenmerken zijn:

- uitoefening van een economische activiteit
- hoofdzakelijk of aanvullend
- zelfstandig prestaties verrichten tegenover derden
- met of zonder winstoogmerk
- levering van goederen of diensten
- ongeacht de plaats van de economische activiteit

¹ Vanistendael, F. (2006), *Fiscaal recht – Deel 2:BTW*, Leuven, Uitgeverij Acco

2.6.2.2 Vrijgestelde belastingplichtigen of belastingplichtigen zonder recht op aftrek

In artikel 44 W.B.T.W. worden de vrijgestelde belastingplichtigen of belastingplichtigen zonder recht op aftrek opgesomd. Personen als notarissen, advocaten, gerechtsdeurwaarders, artsen, enz. hebben sinds 1 januari 1993 principieel de hoedanigheid van belastingplichtige, maar zijn in de praktijk vrijgesteld van de belasting op basis van dit artikel.

2.6.2.3 Niet-belastingplichtige rechtspersonen

De overheid wordt niet beschouwd als een belastingplichtige voor haar werkzaamheden of handelingen die ze als overheid verricht. Dit geldt ook voor het innen van rechten, heffingen, bijdragen of retributies. Enkel wanneer ze werkzaamheden of handelingen verricht die, als gevolg van het niet-belastingplichtig zijn, concurrentieverstorend werken, zal de overheid wel als belastingplichtige optreden.

2.6.3 Verrichting belastbaar of vrijgesteld?¹

Voor het vraagstuk welke verrichtingen belastbaar of vrijgesteld zijn, verwijs ik naar de gespecialiseerde lectuur. Dit is te omvangrijk om volledig te belichten in het kader van deze eindverhandeling. De belastbare en vrijgestelde verrichtingen zal ik enkel zeer kort schetsen.

¹ Vanistendael, F. (2006), *Fiscaal recht – Deel 2:BTW*, Leuven, Uitgeverij Acco

→ De volgende verrichtingen zijn belastbaar:

- levering van goederen
 - in het binnenland
 - onder bezwarende titel
- dienstverrichting
 - in het binnenland
 - onder bezwarende titel
- invoer van goederen
- intracommunautaire verwerving van goederen

“De leveringen van goederen (vb.: de verkopen van goederen), de dienstprestaties die in België plaatsvinden, de invoeren uit derde landen in de Europese Unie en de intracommunautaire verwervingen uit andere landen van de Europese Unie worden, wanneer zij in België gebeuren, door het BTW-Wetboek aan de belasting op de toegevoegde waarde onderworpen.”¹

→ De volgende verrichtingen zijn vrijgesteld, doch wordt het recht op aftrek van voorbelasting behouden:

- uitvoer van goederen en diensten
- intracommunautaire levering van goederen
- invoer en intracommunautaire verwerving zoals vervat in art. 40; §1; 1ste lid; a, b en d W.B.T.W
- internationaal vervoer
- diplomatiek verkeer en internationale organisaties

Voorbeelden: “onderwijsprestaties, prestaties van advocaten, medische beroepen, sommige bankverrichtingen, verzekeringsverrichtingen, uitgeverscontracten”¹

¹ Belastbare en vrijgestelde verrichtingen (online) (geraadpleegd op 2 april 2007) Dit document is beschikbaar op het volgende webadres: <url:http://www.accountancy.be/ned/fiscaliteit_btw.aspx>

3 De BTW-tarieven

3.1 Inleiding

Lid-Staten hebben zelf de macht hun BTW-tarieven vast te leggen, rekening houdende met de criteria opgelegd door de Europese Commissie (zie 2.5.2.2). Het subsidiariteitsbeginsel is een hinderpaal voor de harmonisering. Het houdt in dat Lid-Staten enkel een van hun bevoegdheden aan de Europese Unie afstaan als het pas echt nodig is. Fiscaliteit speelt een belangrijke rol in de politieke wereld. De politici houden dit graag zelf in handen om hun kiezers te kunnen bescapelen. Dit verklaart waarom er zo'n grote verscheidenheid is in BTW-tarieven tussen de Lid-Staten.

3.2 Overzicht van de tarieven

3.2.1 Situatie in België

In het KB nr. 20 van 20 juli 1970 zijn de BTW-tarieven in België vastgelegd. België beschikt over één standaardtarief en twee gereduceerde tarieven. Artikel 1 van het KB nr. 20 bepaalt dat alle goederen en diensten die niet opgenomen zijn in tabel A of B van de bijlage van het KB onderhevig zijn aan het standaardtarief van 21%. De goederen en diensten die opgesomd worden in de bijlage A van het KB vallen onder het tarief van 6%. De goederen en diensten aangewezen in tabel B van de bijlage van het KB hebben een BTW-tarief van 12%.¹

¹ Haelterman, A. et al (2006) *Codex Fiscaal Recht*, Brugge, die Keure, p. 843-859

3.2.2 Situatie in de Europese Unie

Via Kathleen Wynendaele, ambtenaar van de FOD Financiën, ben ik aan de BTW-tarieven gekomen zoals die vastgelegd waren in het jaar 2006. In het jaar 2007 zijn er echter twee Lid-Staten toegetroeden tot de EU, namelijk Roemenië en Bulgarije. Tevens heb ik via de website van de Europese Commissie nog twee wijzigingen gevonden, namelijk het standaardtarief van Duitsland werd opgetrokken van 16% naar 19% en Slowakije heeft een gereduceerd tarief van 10% ingevoerd. Daarom heb ik zelf onderstaande tabel opgesteld met de BTW-tarieven zoals deze zijn in het jaar 2007.

Tabel 2: De BTW-tarieven in de EU-Lid-Staten¹

BTW-tarieven in EU-Lid-Staten					
Lid-Staat	Jaar Toetreding	Super Gereduceerd Tarief	Gereduceerd Tarief	Parking Tarief	Standaard-tarief
België	1957	-	6%	12%	21%
Bulgarije	2007	-	7%	-	20%
Cyprus	2004	-	5%, 8%	-	15%
Denemarken	1973	-	-	-	25%
Duitsland	1957	-	7%	-	19%
Estland	2004	-	5%	-	18%
Finland	1995	-	8%, 17%	-	22%
Frankrijk	1957	2,1%	5,5%	-	19,6%
G.H. Luxemburg	1957	3%	6%	12%	15%
Griekenland	1981	4,5%	9%	-	19%
Hongarije	2004	-	5%	-	20%
Ierland	1973	4,4%	13,5%	13,5%	21%
Italië	1957	4%	10%	-	20%
Letland	2004	-	5%	-	18%
Litouwen	2004	-	5%, 9%	-	18%
Malta	2004	-	5%	-	18%
Nederland	1957	-	6%	-	19%
Oostenrijk	1995	-	10%	12%	20%
Polen	2004	3%	7%	-	22%
Portugal	1986	-	5%, 12%	-	21%

¹ Europese Unie: BTW-tarieven in de Lid-Staten (online) (geraadpleegd op 15 februari 2007) Dit document is consulteerbaar op het volgende webadres: <url: http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/vat/how_vat_works/rates/index_en.htm>

Roemenië	2007	-	9%	-	19%
Slovenië	2004	-	8,5%	-	20%
Slowakije	2004	-	10%	-	19%
Spanje	1986	4%	7%	-	16%
Tsjechië	2004	-	5%	-	19%
Verenigd Koninkrijk	1973	-	5%	-	17,5%
Zweden	1995	-	6%, 12%	-	25%

Uit bovenstaande tabel kan men concluderen dat er een grote discrepantie is met betrekking tot het aantal tarieven en het niveau hiervan. Echter indien men een interne markt wil bereiken, is er nood aan harmonisatie van de BTW-tarieven. Er zijn al voorstellen geweest vanwege de Europese Commissie om de harmonisatie te bewerkstelligen. Men trachtte de geharmoniseerde BTW-tarieven te behalen tegen het jaar 1992.

De hamvraag die gesteld moet worden bij het harmoniseren van de BTW-tarieven is of men slechts één uniform tarief of meerdere tarieven wenst. Wil men een doorzichtig en eenvoudig systeem, dan krijgt één tarief de voorkeur. Belastingtechnisch geniet dit stelsel de voorkeur. Het bevordert eveneens de belastingneutraliteit. Theoretisch gezien is de neutraliteit van een belasting immers maar gegarandeerd indien éénzelfde tarief wordt toegepast op alle operaties. Vanuit sociaal oogpunt, bij gelijkblijvende belastingsopbrengsten, zijn meerdere BTW-tarieven wenselijk omdat dit een minder regressieve uitwerking op de inkomens heeft. Het stelsel van meerdere tarieven heeft als voordeel dat de overheid enerzijds het gebruik van consumptiegoederen kan aanmoedigen of anderzijds dit juist kan ontmoedigen, afhankelijk van nationale belangen.¹

¹ Weckenhuyzen, E. (2001), *De weerslag van het verschil in BTW-tarieven op de Europese markten*, Leuven, Katholieke Universiteit Leuven

4 BTW in de praktijk

Bij aanvang van de invoering van de euro hoopte de Europese Commissie dat de concurrentie tussen de landen van de eurozone bevorderd zou worden. De prijzenslag is echter regionaal gebleven. België is in vergelijking met de andere eurolanden erg duur geworden, althans volgens een studie van test-aankoop uit 2004. De resultaten van deze studie, uitgevoerd door de consumentenorganisatie, zijn uitermate interessant voor deze eindverhandeling.

4.1 Studie test-aankoop¹

De doelstelling van het onderzoek van test-aankoop betreft de vraag of de invoering van de eenheidsmunt naast de grotere transparantie in de prijzen ook geleid heeft tot een prijsnivellering voor een groot aantal consumptiegoederen. Er werd een enquête gevoerd waarbij medewerkers de prijzen van 346 verschillende artikelen in de voornaamste de winkelzones van 55 steden in 13 Europese staten. Men kwam tot het besluit dat de euro de prijzen tussen de verschillende landen absoluut niet genivelleerd heeft. Het verschil tussen het voordeligste land en het duurste blijft zeer significant. Zo noteert test-aankoop een verschil van 38% voor auto-radio's, 30% voor compacte foto-toestellen, 34% voor DVD's, ...

De belangrijkste vaststelling voor België is dat het nooit het goedkoopste land is. Erger nog, als we de top tien duurste steden uit deze populatie van 55 steden onder de loep nemen, dan zien we dat er maar liefst negen van de tien zich in België bevinden.

¹ Debourse, X. en Dochy, S. (2004) *O dierbaar België, o kost'lijk land der vaderen*, test-aankoop, nr. 474 – maart 2004, p. 12-16

Een andere vaststelling is dat de prijsverschillen in het binnenland soms groter zijn dan de verschillen met de buurlanden.

De studie geeft een overzicht van producten die je in bepaalde landen aan de laagste prijs kan kopen. Zo koop je het best:

- Italië: merkkleding en horloges
- Spanje: sportschoenen
- Engeland: audio en video
- Frankrijk: printers, scanners, palmtops

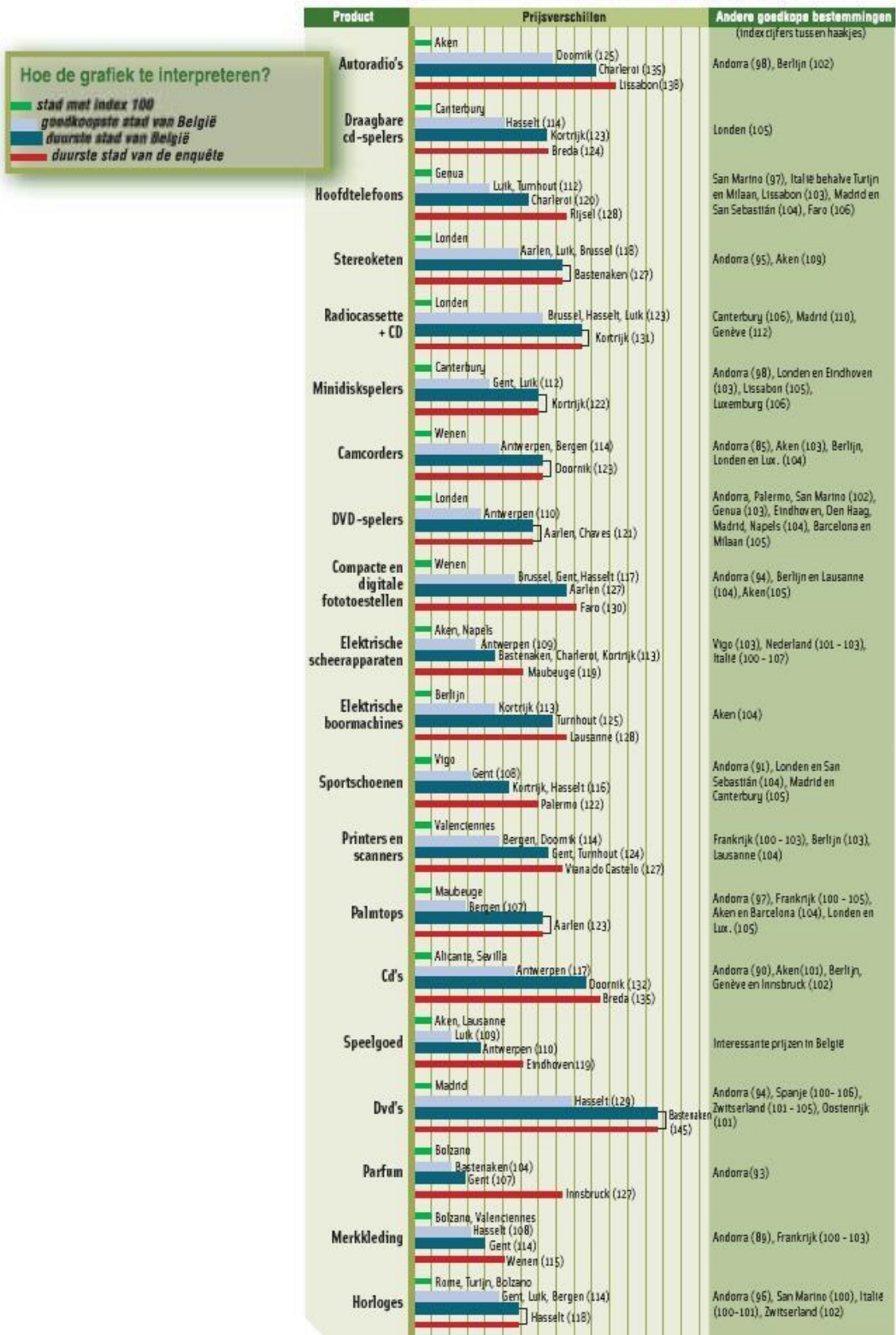
Figuur 3: Wat goedkoper is bij onze burens¹

Opmerking:

Londen en Aken zijn commercieel interessante steden om specifieke redenen. In Londen genieten consumenten een gunstige wisselkoers tussen de euro en het pond. Aken profiteert van de nabijheid van de grens, die de concurrentie tussen Akense handelszaken stimuleert.

¹ Debourse, X. en Dochy, S. (2004) *O dierbaar België, o kost'lijk land der vaderen*, test-aankoop, nr. 474 – maart 2004, p. 12-16 est-aankoop nr. 474 maart 2004

PRIJSVERSCHILLEN BINNEN EUROPA

Figuur 4: Prijsverschillen binnen Europa¹

¹ Debourse, X. en Dochy, S. (2004) *O dierbaar België, o kost'lijk land der vaderen*, test-aankoop, nr. 474 – maart 2004, p. 12-16

4.2 Douane

4.2.1 Invoer uit een EU-Lid-Staat

De invoer en uitvoer van goederen, zelfs binnen de EU, zijn onderworpen aan douanereglementeringen. Er zijn sowieso goederen die, ongeacht waar ze vandaan komen, niet of alleen met een speciale vergunning mogen worden verhandeld:

- namaak en piraterij
 - bv. kleren, sportschoenen, lederwaren, videogames, CD's, DVD's, parfums, alcoholhoudende dranken en kaviaar
- bedreigde soorten
 - bv. ivoor van olifanten, traditioneel Chinese medicijnen o.b.v. bedreigde soorten zoals tijgers en neushoorns, schilden van zeeschildpadden en de voorwerpen die uit deze zaken gemaakt kunnen worden
- vuurwapens en munitie
- cultuurgoederen
 - bv. voorwerpen van oudheidkundige opgravingen
- drugs

Binnen de EU zijn er geen douanegrenzen meer. Men mag in principe alle mogelijke goederen meebrengen voor zover ze niet verboden zijn (zie bovenstaande lijst), voor zover er in het land van aankoop alle belastingen op zijn betaald. In België zijn er echter enkele beperkingen. Zo moeten er accijnzen betaald worden op tabak en alcohol als deze aangekocht worden met het doel ze verder te verkopen. De douane gebruikt de reden van aankoop, de plaats van bewaring, de wijze van vervoer, de aard en de

hoeveelheid als criteria om te bepalen of deze goederen al dan niet met commerciële doeleinden worden ingevoerd. Voor de Lid-Staten die in 2004 pas zijn toegetreden, gelden, met uitzondering van Cyprus en Malta, overgangsmaatregelen die lopen tot maximum 2009.

ALCOHOL EN TABAK GEKOCHT BINNEN DE EU: indicatieve hoeveelheid per persoon voor persoonlijk gebruik	
Tabaksproducten	
sigaretten	800 stuks
cigarillo's (maximumgewicht: 3g per stuk)	400 stuks
sigaren	200 stuks
rooktabak	1 kg
Alcoholhoudende dranken	
gedistilleerde dranken	10 liter
tussenproducten (port, Pineau des Charentes enz.)	20 liter
wijn (waarvan 60 l. mousserende wijn)	90 liter
bier	110 liter

Figuur 5: Alcohol en tabak gekocht binnen de EU¹

4.2.2 Invoer uit een niet EU-Lid-Staat

Bij terugkomst uit een derde land of derdelandsgebied geldt een vrijstelling. Een bepaalde hoeveelheid goederen kan ingevoerd worden zonder dat er taks verschuldigd is. Deze hoeveelheid wordt meer beperkt dan de vastgelegde waarden die gelden voor het persoonlijk gebruik bij een intracommunautaire verwerving. Voor alle goederen geldt een beperking, zoals te zien is in de figuur op volgende bladzijde.

¹ Test-aankoop (2005) *Douanerechten en accijnzen*, Budget & Recht, juli/augustus 2005 – nr. 181, p. 16

GOEDEREN GEKOCHT BUITEN DE EU: vrijstelling per persoon	
Tabaksproducten (1) (2)	
sigaretten OF	200 stuks
cigarillo's (maximumgewicht: 3g per stuk) OF	100 stuks
sigaren OF	50 stuks
rooktabak	250 g
Alcoholhoudende dranken (2)	
bier	110 liter
wijn EN:	2 liter
– OFWEL gedistilleerde en alcoholhou- dende dranken met een alcoholgehalte van meer dan 22 volume-%	1 liter
– OFWEL gedistilleerde en alcohol- houdende dranken, aperitieven op basis van wijn of alcohol, tafia, saké of soortgelijke dranken met een alcohol- gehalte van ten hoogste 22 volume-%; mousserende wijnen, likeurwijnen	2 liter
Andere goederen	
parfum	50 g
eau de toilette	250 ml
koffie OF (2) (3)	500 g
koffie-extracten en koffiessences (2) (3)	200 g
thee	100 g
thee-extracten en thee-essences	40 g
andere goederen	maximale waarde: € 175

(1) U mag de verschillende tabaksproducten niet cumuleren.

(2) Geldt niet voor reizigers onder de 17 jaar (koffie: 15 jaar)

(3) U mag de verschillende koffiesoorten niet cumuleren.

Figuur 6: Goederen gekocht buiten de EU¹

¹ Test-aankoop (2005) *Douanerechten en accijnzen*, Budget & Recht, juli/augustus 2005 – nr. 181, p. 17

4.3 Prijsvergelijkingen: Gevalstudies

Om te achterhalen of het verschil in BTW-tarieven tussen de verschillende Lid-Staten van de Europese Unie wel degelijk een voordeel kan bieden voor de particuliere consument, moeten we kijken of er verschillen in prijzen van bepaalde producten zijn over de landsgrenzen heen. Het is echter gevaarlijk hier conclusies uit te trekken, want je hoeft niet noodzakelijk over de landsgrenzen te gaan om een verschillende prijs voor hetzelfde product te vinden. Een kort bezoek aan de website van test-aankoop illustreert dit. Daarom heb ik voor dit onderzoek prijzen vergeleken op de websites van enkele bedrijven/winkels. Dit is de prijs die je voor het product betaalt als je het online bestelt of die geafficheerd wordt en van toepassing is voor de volledige Lid-Staat. Sinds de invoering van de euro in 2002 is het gemakkelijk prijzen te vergelijken, vanwege de transparantie. Deze prijs is telkens in heel het land van toepassing. Zodoende kan ik tussen de Lid-Staten onderling een vergelijking maken die steek houdt. Het is telkens hetzelfde product, afkomstig uit dezelfde winkel of hetzelfde bedrijf, waarvan de prijzen in de respectievelijke landen naast elkaar gezet worden. Alle bedragen in de tabellen op volgende bladzijden zijn uitgedrukt in euro.

Bij de prijsvergelijkingen heb ik niet alle landen van de EU betrokken omdat dit te omvangrijk zou worden. Ik heb me beperkt tot België en enkele omliggende landen, namelijk Nederland, Duitsland en Frankrijk. Het standaard BTW-tarief in België is 21%, in Nederland en Duitsland 19% en in Frankrijk 19,6%.¹ De keuze voor deze landen is logisch, omdat deze eindverhandeling voornamelijk bedoeld is voor Belgische particulieren.

¹ In Duitsland is het standaard BTW-tarief 19% sinds 1 januari 2007. Daarvoor bedroeg het 16%.

Omwille van het interessante standaardtarief van 15% had ik ook graag G.H. Luxemburg betrokken bij de vergelijkingen. Het bleek evenwel te moeilijk om bedrijven/winkels te vinden die in al deze landen actief waren én dan tevens ook nog hun prijzen vermelden op het internet. Veel bedrijven/winkels weigeren namelijk hun prijzen online te vermelden, omdat ze de concurrentie niet willen helpen, of omdat landelijk de prijzen teveel verschillen ofwel omdat ze eventueel snelle prijswijzigingen zouden kunnen doorvoeren. Omwille van het gebrek aan transparantie inzake prijsvermeldingen ben ik van mijn oorspronkelijke idee om enkel de auto- of elektronicasector te belichten, afgestapt.

Voor mijn onderzoek is het spijtig dat het standaardtarief van Duitsland opgetrokken is van 16% naar 19%. Bij het standaardtarief van 16% in Duitsland zouden de verschillen in prijzen wellicht iets meer significant en duidelijk geweest zijn. Nu liggen de tarieven vrij dicht bij elkaar (19% - 19,6% - 21%). Anderzijds toont dit aan dat sommige landen de “prikkel” krijgen om hun BTW-tarieven aan te passen en dat we op lange termijn uiteindelijk vanzelf komen tot een uniform tarief.

Prijzen vallen of staan natuurlijk niet alleen met de BTW die er geheven wordt. Ook andere belangrijke factoren spelen een rol. Uiteraard gelden de economische wetten van vraag en aanbod. Vraag en aanbod zijn vanzelfsprekend niet overal hetzelfde, waardoor ook de prijzen niet overal hetzelfde zullen zijn. Horngren et al onderscheiden drie grote invloeden op prijsbeslissingen:

- 1) Klanten (de vraagzijde)
- 2) Concurrenten
- 3) Kosten (de aanbodzijde)¹

¹ Horngren et al, (2003), *Cost Accounting: A managerial emphasis* 11th edition, Prentice Hall, New Jersey

Deze drie aspecten zullen er dus hoofdzakelijk zorgen voor het onderscheid tussen prijzen. Ik ga met deze studie echter een stap verder en stel dat bepaalde bedrijven ook rekening houden met BTW bij het vastleggen van de prijzen. We mogen niet vergeten dat BTW namelijk enkel een kost is voor de consument en niet voor de producent. De stelling dat bedrijven/winkels ook rekening houden met BTW bij het bepalen van prijzen zal ik aantonen aan de hand van een gevalstudie bij H&M.

4.3.1 Gevalstudie 1: Hennes & Mauritz

Tabel 3: *prijzvergelijking H&M¹*

H&M (bedragen in €)	BELGIË			NEDERLAND			DUITSLAND			FRANKRIJK		
	PRIJS (excl. BTW)	BTW 21%	TOTAAL- PRIJS	PRIJS (excl. BTW)	BTW 19%	TOTAAL- PRIJS	PRIJS (excl. BTW)	BTW 19%	TOTAAL- PRIJS	PRIJS (excl. BTW)	BTW 19,60%	TOTAAL- PRIJS
Kleedjes												
Blauw oosters kleed	24,71	5,19	29,90	25,13	4,77	29,90	25,13	4,77	29,90	25,00	4,90	29,90
Zwart klassiek kleed	20,58	4,32	24,90	20,92	3,98	24,90	20,92	3,98	24,90	20,82	4,08	24,90
Sjaals												
Sjaal tijgermotief	12,31	2,59	14,90	12,52	2,38	14,90	12,52	2,38	14,90	12,46	2,44	14,90
Zwemgoed												
Grijs zwempak	16,45	3,45	19,90	16,72	3,18	19,90	16,72	3,18	19,90	16,64	3,26	19,90
Bikini tijgermotief	12,31	2,59	14,90	12,52	2,38	14,90	12,52	2,38	14,90	12,46	2,44	14,90
Rokken												
Grijs minirokje	12,31	2,59	14,90	12,52	2,38	14,90	12,52	2,38	14,90	12,46	2,44	14,90
Schoenen												
Zwarte flip flops	8,18	1,72	9,90	8,32	1,58	9,90	8,32	1,58	9,90	8,28	1,62	9,90
Zonnebril												
Zonnebril, witte rand	16,45	3,45	19,90	16,72	3,18	19,90	16,72	3,18	19,90	16,64	3,26	19,90
Broeken												
Groene kniebroek	12,31	2,59	14,90	12,52	2,38	14,90	12,52	2,38	14,90	12,46	2,44	14,90
Witte jeans	32,98	6,92	39,90	33,53	6,37	39,90	33,53	6,37	39,90	33,36	6,54	39,90
T-shirts												
Blauwe T-shirt 'Deep surfing'	8,18	1,72	9,90	8,32	1,58	9,90	8,32	1,58	9,90	8,28	1,62	9,90
Tops												
Gestreepte top	6,53	1,37	7,90	6,64	1,26	7,90	6,64	1,26	7,90	6,61	1,29	7,90

¹ H&M (online) (geraadpleegd op 16 april 2007) Dit document is consulteerbaar op het volgende webadres: <url:http://www.hm.com>

Een modeketen als Hennes & Mauritz (H&M) past, zoals te zien is in onderstaande tabel, in alle landen dezelfde prijzen toe. Dit wil zeggen dat, indien we ervan uitgaan dat de kosten voor het fabriceren van de kledij in alle landen dezelfde zijn (ceteris paribus), H&M in een land als België in feite een kleinere winstmarge zou hebben omwille van het hogere BTW-tarief in vergelijking met omliggende landen. De particulier zal hier weinig van merken en ook geen profijt uit kunnen halen. Toch is het evenzeer een vorm van concurrentievervalsing, waarbij de producent het slachtoffer is. Een kritische bedenking bij deze laatste stelling: wordt deze keten gedwongen om hun prijs zo laag te houden door de markt of kiest ze er gewoon zelf voor om de prijzen overal gelijk te houden en als gevolg in bepaalde landen een kleinere winstmarge te hebben? Mij lijkt het duidelijk in dit geval dat de keten H&M er zelf voor gekozen heeft om de prijzen over de landsgrenzen heen gelijk te stellen en dus mogen we de term "slachtoffer" wel met een korrel zout nemen.

Tabel 4: Vergelijking totaalprijzen H&M

TOTAALPRIJS (€)	BELGIË	NEDERLAND	DUITSLAND	FRANKRIJK
Kleedjes				
Blauw oosters kleed	29,90	29,90	29,90	29,90
Zwart klassiek kleed	24,90	24,90	24,90	24,90
Sjaals				
Sjaal tijgermotief	14,90	14,90	14,90	14,90
Zwemgoed				
Grijs zwempak	19,90	19,90	19,90	19,90
Bikini tijgermotief	14,90	14,90	14,90	14,90
Rokken				
Grijs minirokje	14,90	14,90	14,90	14,90
Schoenen				
Zwarte flip flops	9,90	9,90	9,90	9,90
Zonnebril				
Zonnebril met witte rand	19,90	19,90	19,90	19,90
Broeken				
Groene kniebroek	14,90	14,90	14,90	14,90
Witte jeans	39,90	39,90	39,90	39,90
T-shirts				
Blauwe T-shirt 'Deep surfing'	9,90	9,90	9,90	9,90
Tops				
Gestreepte top	7,90	7,90	7,90	7,90

De stelling dat sommige ketens ook rekening houden met BTW bij hun prijszetting kan aangetoond worden aan de hand van volgende tabel.

Tabel 5: Vergelijking prijzen exclusief BTW H&M

PRIJS (excl. BTW) (€)	BELGIË	NEDERLAND	DUITSLAND	FRANKRIJK
Kleedjes				
Blauw oosters kleed	24,71	25,13	25,13	25,00
Zwart klassiek kleed	20,58	20,92	20,92	20,82
Sjaals				
Sjaal tijgermotief	12,31	12,52	12,52	12,46
Zwemgoed				
Grijs zwempak	16,45	16,72	16,72	16,64
Bikini tijgermotief	12,31	12,52	12,52	12,46
Rokken				
Grijs minirokje	12,31	12,52	12,52	12,46
Schoenen				
Zwarte flip flops	8,18	8,32	8,32	8,28
Zonnebril				
Zonnebril met witte rand	16,45	16,72	16,72	16,64
Broeken				
Groene kniebroek	12,31	12,52	12,52	12,46
Witte jeans	32,98	33,53	33,53	33,36
T-shirts				
Blauwe T-shirt 'Deep surfing'	8,18	8,32	8,32	8,28
Tops				
Gestreepte top	6,53	6,64	6,64	6,61

De prijs exclusief BTW is het bedrag dat de producent effectief voor het product krijgt. We zien dat H&M ervoor kiest om in België iets minder te verdienen (cijfers in het groen), zodat de totaalprijzen over de landsgrenzen heen gelijk kunnen zijn. Door het hogere BTW-tarief ligt hun winstmarge per product hier dus lager, ervan uitgaande dat het in alle landen evenveel kost om het product te maken. In Nederland en Duitsland zullen de winsten het hoogst zijn van deze vier landen (cijfers in het rood).

Volledigheidshalve toon ik ook nog de tabel met de bedragen aan BTW die H&M per product zal moeten doorstorten aan de respectievelijke Lid-Statens. We zien dat deze bedragen in België het hoogst zijn (cijfers in het rood) en in Nederland en Duitsland het laagst (cijfers in het groen). Dit is heel simpel te verklaren door de tarieven die in deze landen van toepassing zijn.

Tabel 6: Vergelijking BTW H&M

BTW (€)	BELGIË	NEDERLAND	DUITSLAND	FRANKRIJK
Kleedjes				
Blauw oosters kleed	5,19	4,77	4,77	4,90
Zwart klassiek kleed	4,32	3,98	3,98	4,08
Sjaals				
Sjaal tijgermotief	2,59	2,38	2,38	2,44
Zwemgoed				
Grijs zwempak	3,45	3,18	3,18	3,26
Bikini tijgermotief	2,59	2,38	2,38	2,44
Rokken				
Grijs minirokje	2,59	2,38	2,38	2,44
Schoenen				
Zwarte flip flops	1,72	1,58	1,58	1,62
Zonnebril				
Zonnebril met witte rand	3,45	3,18	3,18	3,26
Broeken				
Groene kniebroek	2,59	2,38	2,38	2,44
Witte jeans	6,92	6,37	6,37	6,54
T-shirts				
Blauwe T-shirt 'Deep surfing'	1,72	1,58	1,58	1,62
Tops				
Gestreepte top	1,37	1,26	1,26	1,29

Opmerking:

In principe zijn tien producten uit het volledige gamma niet voldoende om betrouwbare conclusies op te baseren. Het is echter zo dat het op de website niet volledig duidelijk is hoeveel producten er juist aangeboden worden, waardoor ook het juiste aantal producten dat vergeleken moet worden niet geweten is. Daarenboven blijft het feit dat er bij H&M geen prijsverschillen zijn tussen de verschillende landen van de Europese Unie. Omwille van deze redenen meen ik wel de conclusies te mogen trekken die ik hierboven beschreven heb. De tabellen dienen louter ter verduidelijking.

4.3.2 Gevalstudie 2: Sony & IKEA

SONY

Tabel 7: prijzervergelijkingen Sony¹

SONY (bedragen in €)	BELGIË			NEDERLAND			DUITSLAND			FRANKRIJK		
	PRIJS (excl. BTW)	BTW	TOTAAL- PRIJS	PRIJS (excl. BTW)	BTW	TOTAAL- PRIJS	PRIJS (excl. BTW)	BTW	TOTAAL- PRIJS	PRIJS (excl. BTW)	BTW	TOTAAL- PRIJS
Digitale Camera												
DSCW80W.CEE8	247,36	51,95	299,31	242,86	46,14	289,00	-	-	-	-	-	-
DSCW55S.CEE8	-	-	-	-	-	-	184,03	34,97	219,00	183,12	35,89	219,01
Camcorder												
DCRDVD506E.CEEJ	768,02	161,28	929,3	755,46	143,54	899,00	755,46	143,54	899,00	751,71	147,34	899,05
Memory Stick												
MSXM8GSX	165,3	34,71	200,01	175,63	33,37	209,00	168,07	31,93	200,00	175,6	34,42	210,02
MSA1GW	33,07	6,94	40,01	32,77	6,23	39,00	33,61	6,39	40,00	35,13	6,89	42,02
Video/DVD												
RDRHX510S.EC1	413,63	86,86	500,49	420,17	79,83	500,00	420,17	79,83	500,00	292,23	57,28	349,51
MP3/Walkman												
NWA806B.CE7	190,32	39,97	230,29	193,27	36,72	229,99	193,27	36,72	229,99	-	-	-
Hifi												
CMTU1BT.CEL	329,4	69,90	399,30	335,29	63,71	399,00	293,28	55,72	349,00	334,45	65,55	400,00
Televisie												
KDL52X2000AEP	5.213,23	1.094,78	6.308,01	5.881,51	1.117,49	6.999,00	5.293,28	1.005,72	6.299,00	4.848,66	950,34	5.799,00 ²
Navigatie												
NVU71T.EUR	288,68	60,62	349,30	293,28	55,72	349,00	293,28	55,72	349,00	291,85	57,2	349,05
Laptop												
VGNAR31S.FR5	2.478,76	520,54	2.999,30	2.520,17	478,83	2.999,00	2.520,17	478,83	2.999,00	2.507,95	491,56	2.999,51

prijzen incl. recupel in België/contribution DEEE in Frankrijk

¹ Sony (online) geraadpleegd op 17 april 2007) Dit document is consulteerbaar op het volgende webadres: <url:http://shop.sonymstyle-europe.com>

² Dit bedrag betreft een speciale aanbieding. De oorspronkelijke prijs was € 6.499

Tabel 8: prijsvergelijkingen IKEA¹

IKEA (bedragen in €)	BELGIË			NEDERLAND			DUITSLAND			FRANKRIJK		
	PRIJS (excl. BTW)	BTW 21%	TOTAAL- PRIJS	PRIJS (excl. BTW)	BTW 19%	TOTAAL- PRIJS	PRIJS (excl. BTW)	BTW 19%	TOTAAL- PRIJS	PRIJS (excl. BTW)	BTW 19,60%	TOTAAL- PRIJS
Badkamer												
Grundtal handdoekrek	11,53	2,42	13,95	10,50	2,00	12,50	8,61	1,63	10,24	12,50	2,45	14,95
Kolja spiegel	14,01	2,94	16,95	12,61	2,39	15,00	11,16	2,12	13,28	15,01	2,94	17,95
Slaapkamer												
Aspelsund bedframe	106,61	22,39	129,00	83,19	15,81	99,00	93,96	17,85	111,81	99,50	19,50	119,00
Noresund tafel	16,49	3,46	19,95	10,88	2,07	12,95	8,53	1,62	10,15	15,89	3,11	19,00
Zetels												
Tylösand 4-zit	816,53	171,47	988,00	789,08	149,92	939,00	800,84	152,16	953,00	869,57	170,43	1040,00
Ektorps chaise longue	255,37	53,63	309,00	293,28	55,72	349,00	301,71	57,33	359,04	300,17	58,83	359,00
Hal												
Leksvik kapstok	41,28	8,67	49,95	41,97	7,98	49,95	49,09	9,33	58,42	40,97	8,03	49,00
Meubelonderhoud												
Fixa	4,12	0,87	4,99	4,20	0,80	5,00	4,19	0,80	4,99	4,17	0,82	4,99
Keuken												
Värde onderkast	247,11	51,89	299,00	301,68	57,32	359,00	309,48	58,80	368,28	250,00	49,00	299,00
Värde buffet	491,74	103,26	595,00	500,00	95,00	595,00	602,58	114,49	717,07	467,39	91,61	559,00
TV & Media												
Leksvik tv-meubel	106,61	22,39	129,00	108,40	20,60	129,00	111,20	21,13	132,33	104,52	20,48	125,00
Vloeren												
Niva ondervloer	12,36	2,59	14,95	11,97	2,28	14,25	12,92	2,46	15,38	10,83	2,12	12,95
Werkplek												
Kläppe bureaustoel	247,11	51,89	299,00	251,26	47,74	299,00	231,89	44,06	275,95	250,00	49,00	299,00

¹ IKEA (online) (geraadpleegd op 18 april 2007) Dit document is consulteerbaar op het volgende webadres: <url:http://www.ikea.**>

De gevalstudies rond Sony en IKEA geven weer dat het voor de particuliere consument wel degelijk interessant kan zijn om over de grens aankopen te doen. Het is niet de bedoeling om conclusies te trekken uit onderstaande tabellen, daarvoor worden er niet genoeg gegevens vergeleken. Wel wil ik bepaalde feiten, die al eerder bewezen zijn, aantonen. De tabellen zijn er ter illustratie en hebben dus louter een verduidelijkende functie. Het is zeker niet zo dat alle bedrijven hetzelfde principe toepassen als H&M bij de prijszetting. Prijsverschillen variëren van soms zeer klein tot soms zeer groot zoals we kunnen zien in onderstaande tabellen. De duurste prijs wordt aangeduid in het rood, de goedkoopste in het groen.

Tabel 9: Vergelijking totaalprijzen Sony

TOTAALPRIJS (€)	BELGIË	NEDERLAND	DUITSLAND	FRANKRIJK
Digitale Camera				
DSCW80W.CEE8	299,31	289,00	-	-
DSCW55S.CEE8	-	-	219,00	219,01
Camcorder				
DCRDVD506E.CEEJ	929,30	899,00	899,00	899,05
Memory Stick				
MSXM8GSX	200,01	209,00	200,00	210,02
MSA1GW	40,01	39,00	40,00	42,02
Video/DVD				
RDRHX510S.EC1	500,49	500,00	500,00	349,51
MP3/Walkman				
NWA806B.CE7	230,29	229,99	229,99	-
Hifi				
CMTU1BT.CEL	399,30	399,00	349,00	400,00
Televisie				
KDL52X2000AEP	6.308,01	6.999,00	6.299,00	5.799,00
Navigatie				
NVU71T.EUR	349,30	349,00	349,00	349,05
Laptop				
VGNAR31S.FR5	2.999,30	2.999,00	2.999,00	2999,51

Via een kleine greep uit het aanbod van Sony zien we dat vooral Belgische en Franse particulieren hun voordeel kunnen halen door in het buitenland,

voornamelijk in Duitsland, aankopen te doen. Dit was wel te verwachten aangezien het tarief van deze twee landen het hoogst ligt ten opzichte van de andere twee landen.

Tabel 10: Vergelijking totaalprijzen IKEA

TOTAALPRIJS (€)	BELGIË	NEDERLAND	DUITSLAND	FRANKRIJK
Badkamer				
Grundtal handdoekrek	13,95	12,50	10,24	14,95
Kolja spiegel	16,95	15,00	13,28	17,95
Slaapkamer				
Aspelsund bedframe	129,00	99,00	111,81	119,00
Noresund tafel	19,95	12,95	10,15	19,00
Zetels				
Tylösand 4-zit	988,00	939,00	953,00	1040,00
Ektorp chaise longue	309,00	349,00	359,04	359,00
Hal				
Leksvik kapstok	49,95	49,95	58,42	49,00
Meubelonderhoud				
Fixa	4,99	5,00	4,99	4,99
Keuken				
Värde onderkast	299,00	359,00	368,28	299,00
Värde buffet	595,00	595,00	717,07	559,00
TV & Media				
Leksvik tv-meubel	129,00	129,00	132,33	125,00
Vloeren				
Niva ondervloer	14,95	14,25	15,38	12,95
Werkplek				
Kläppe bureaustoel	299,00	299,00	275,95	299,00

Ook de totaalprijzen van IKEA tonen aan dat er grote en minder grote verschillen in prijzen zijn tussen de landen onderling. Prijsvergelijkingen worden wel vaker bij IKEA uitgevoerd. Het is namelijk een zeer interessant voorbeeld op gebied van prijzen over de grenzen heen. Volgens een onderzoek aan de Universiteit Utrecht varieerden de prijzen, in een groep van tien onderzochte EU Lid-Staten, tot 40% voor de periode 1998-2001.¹ Een studie van het 'European Consumer Centre' (ECC) uit 2004 breidde het

¹ Het Belang van Limburg (2001), "Prijzen IKEA variëren tot 40% binnen de EU" (online) (geraadpleegd op 9 december 2006) Beschikbaar op: <URL: http://www.hbvl.be/vindzoek/archief/Artikel_detail.asp?id={0B91BDE9-A0D0-44B3-80A6-573DE2BE112B}&check=archief>

onderzoeksgebied uit naar zeventien landen. België bleek weer maar eens duur in vergelijking met de totaliteit van de zeventien Lid-Staten. Polen bleek het goedkoopste land voor aankopen bij IKEA, Griekenland het duurste.¹ Zoals blijkt in tabel 10, is het voor consumenten uit de vier landen, afhankelijk van welk product ze wensen, interessant om te vergelijken met het buitenland. Het is zeker niet altijd het geval dat België het duurst is. Consumenten doen er goed aan om bij grotere aankopen een controle uit te voeren wat voor hun het voordeligst blijkt.

Als we willen weten waar producenten het meest verdienen, dan merken we dat, wat de gegevens uit tabel 11 betreft, Nederland en Duitsland voor Sony economisch de meest interessante landen zijn. Nochtans zagen we bij de totaalprijzen van Sony dat Nederland en Duitsland juist de goedkoopste landen waren om aankopen te doen. Deze landen zijn dus zowel voor de producent als voor de consument het meest aantrekkelijk. Niet toevallig hebben deze twee landen met 19% het laagste BTW-tarief van de vier betreffende Lid-Staten. De producent zal wellicht meer verkopen in Nederland en Duitsland. De winstmarge per product ligt ook hoger in deze landen. Sony is dus tweemaal winnaar in Nederland en Duitsland. Vergeet niet dat ook de consument hier niet ontevreden mee is, aangezien de prijs lager ligt dan in België en Frankrijk.

¹ ECC-net, "De tweede Ikea prijsvergelijking is uit" (online) (geraadpleegd op 9 december 2006)
Beschikbaar op: <URL: http://www.eccbelsium.be/NL/infocenter/news_detail.asp?h=10&nID=22>

Tabel 11: Vergelijking prijzen exclusief BTW Sony

PRIJS (excl. BTW) (€)	BELGIË	NEDERLAND	DUITSLAND	FRANKRIJK
Digitale Camera				
DSCW80W.CEE8	247,36	242,86	-	-
DSCW55S.CEE8	-	-	184,03	183,12
Camcorder				
DCRDVD506E.CEEJ	768,02	755,46	755,46	751,71
Memory Stick				
MSXM8GSX	165,30	175,63	168,07	175,60
MSA1GW	33,07	32,77	33,61	35,13
Video/DVD				
RDRHX510S.EC1	413,63	420,17	420,17	292,23
MP3/Walkman				
NWA806B.CE7	190,32	193,27	193,27	-
Hifi				
CMTU1BT.CEL	329,40	335,29	293,28	334,45
Televisie				
KDL52X2000AEP	5.213,23	5.881,51	5.293,28	4.848,66
Navigatie				
NVU71T.EUR	288,68	293,28	293,28	291,85
Laptop				
VGNAR31S.FR5	2.478,76	2.520,17	2.520,17	2.507,95

Tabel 12: Vergelijking prijzen exclusief BTW IKEA

PRIJS (excl. BTW) (€)	BELGIË	NEDERLAND	DUITSLAND	FRANKRIJK
Badkamer				
Grundtal handdoekrek	11,53	10,50	8,61	12,50
Kolja spiegel	14,01	12,61	11,16	15,01
Slaapkamer				
Aspelsund bedframe	106,61	83,19	93,96	99,50
Noresund tafel	16,49	10,88	8,53	15,89
Zetels				
Tylösand 4-zit	816,53	789,08	800,84	869,57
Ektorp chaise longue	255,37	293,28	301,71	300,17
Hal				
Leksvik kapstok	41,28	41,97	49,09	40,97
Meubelonderhoud				
Fixa	4,12	4,20	4,19	4,17
Keuken				
Värde onderkast	247,11	301,68	309,48	250,00
Värde buffet	491,74	500,00	602,58	467,39
TV & Media				
Leksvik tv-meubel	106,61	108,40	111,20	104,52
Vloeren				
Niva ondervloer	12,36	11,97	12,92	10,83
Werkplek				
Kläppe bureaustoel	247,11	251,26	231,89	250,00

Na een blik op de prijzen exclusief BTW bij IKEA kunnen we bijna dezelfde besluiten trekken als bij Sony. Vooral Nederland en Duitsland hebben de hoogste prijzen exclusief BTW (cijfers in het rood), wederom wat de gegevens uit een kleine greep uit het aanbod betreft. In het geval van IKEA mag dit echter minder verbazen aangezien ook de totaalprijzen in Duitsland het hoogste lagen. De totaalprijzen van België en Nederland lagen eerder in evenwicht. Door het verschil in BTW-tarieven kan je nu zien dat de prijzen exclusief BTW in Nederland iets hoger liggen als in België. Frankrijk en België hebben de laagste prijzen exclusief BTW (cijfers in het groen).

De vergelijkingstabel betreffende de BTW laat duidelijk zien waar de belastingsdruk het hoogst is. De meeste cijfers in het rood komen namelijk voor in België. Hier zie je goed welke invloed het hogere BTW-tarief kan hebben. De prijs exclusief BTW bij Sony was, voor de tien vergeleken producten, in België juist lager als in buurlanden zoals Nederland, Duitsland en Frankrijk. Toch bleek bij de totaalprijzen België samen met Frankrijk het duurste uit te vallen. Dit is dus volledig te wijten aan de hogere belastingsdruk. Zo zie je hoe de Belgische particulier in principe benadeeld wordt, door het belastingsregime.

Tabel 13: Vergelijking BTW Sony

BTW (€)	BELGIE	NEDERLAND	DUITSLAND	FRANKRIJK
Digitale Camera				
DSCW80W.CEE8	51,95	46,14	-	-
DSCW55S.CEE8	-	-	34,97	35,89
Camcorder				
DCRDVD506E.CEEJ	161,28	143,54	143,54	147,34
Memory Stick				
MSXM8GSX	34,71	33,37	31,93	34,42
MSA1GW	6,94	6,23	6,39	6,89
Video/DVD				
RDRHX510S.EC1	86,86	79,83	79,83	57,28
MP3/Walkman				
NWA806B.CE7	39,97	36,72	36,72	-
Hifi				
CMTU1BT.CEL	69,90	63,71	55,72	65,55
Televisie				
KDL52X2000AEP	1.094,78	1.117,49	1.005,72	950,34
Navigatie				
NVU71T.EUR	60,62	55,72	55,72	57,20
Laptop				
VGNAR31S.FR5	520,54	478,83	478,83	491,56

Tabel 14: Vergelijking BTW IKEA

BTW (€)	BELGIË	NEDERLAND	DUITSLAND	FRANKRIJK
Badkamer				
Grundtal handdoekrek	2,42	2,00	1,63	2,45
Kolja spiegel	2,94	2,39	2,12	2,94
Slaapkamer				
Aspelsund bedframe	22,39	15,81	17,85	19,50
Noresund tafel	3,46	2,07	1,62	3,11
Zetels				
Tylösand 4-zit	171,47	149,92	152,16	170,43
Ektorp chaise longue	53,63	55,72	57,33	58,83
Hal				
Leksvik kapstok	8,67	7,98	9,33	8,03
Meubelonderhoud				
Fixa	0,87	0,80	0,80	0,82
Keuken				
Värde onderkast	51,89	57,32	58,80	49,00
Värde buffet	103,26	95,00	114,49	91,61
TV & Media				
Leksvik tv-meubel	22,39	20,60	21,13	20,48
Vloeren				
Niva ondervloer	2,59	2,28	2,46	2,12
Werkplek				
Kläppe bureaustoel	51,89	47,74	44,06	49,00

Tot slot analyseer ik ook nog de gegevens betreffende de BTW bij IKEA. Ook hier zie je dat vooral in België de BTW het zwaarst weegt op de totaalprijzen. Het feit dat ook in Duitsland en Frankrijk enkele belastingswaarden per product in het rood staan (badkamer, hal, keuken, ektorpzetel), kan verklaard worden doordat er in die landen, voor dat product, een hogere productie- en/of distributiekost geldt, ofwel er meer vraag naar dit specifieke product is ofwel IKEA weinig concurrentie heeft betreffende dit product.

4.3.3 Gevalstudie 4: eBay

Iedereen kent allicht de veilingssite eBay, waarop je goederen kan kopen en verkopen. Ook op deze goederen moet BTW betaald worden. De veilingssite gebruikt echter een speciale reglementering.

“Het BTW-tarief dat in rekening wordt gebracht, hangt af van of men al dan niet in een EU-land woont, een permanent adres heeft of is gevestigd. Indien dit het geval is, betaalt men op eBay het Luxemburgse BTW-tarief van 15%.”¹

Iedereen die aan deze voorwaarden voldoet, moet dus slechts 15% BTW betalen op de goederen die via eBay gekocht worden. Dit kan weer interessant zijn voor particuliere consumenten, aangezien op eBay niet alleen tweedehandse maar ook nieuwe producten worden aangeboden. Er moet natuurlijk wel rekening gehouden worden met de verzendingskosten.

¹ eBay (online) (geraadpleegd op 20 april 2007) Dit document is consulteerbaar op het volgende webadres: <url:http://pages.benl.ebay.be/help/account/vat-foreign-eu.html>

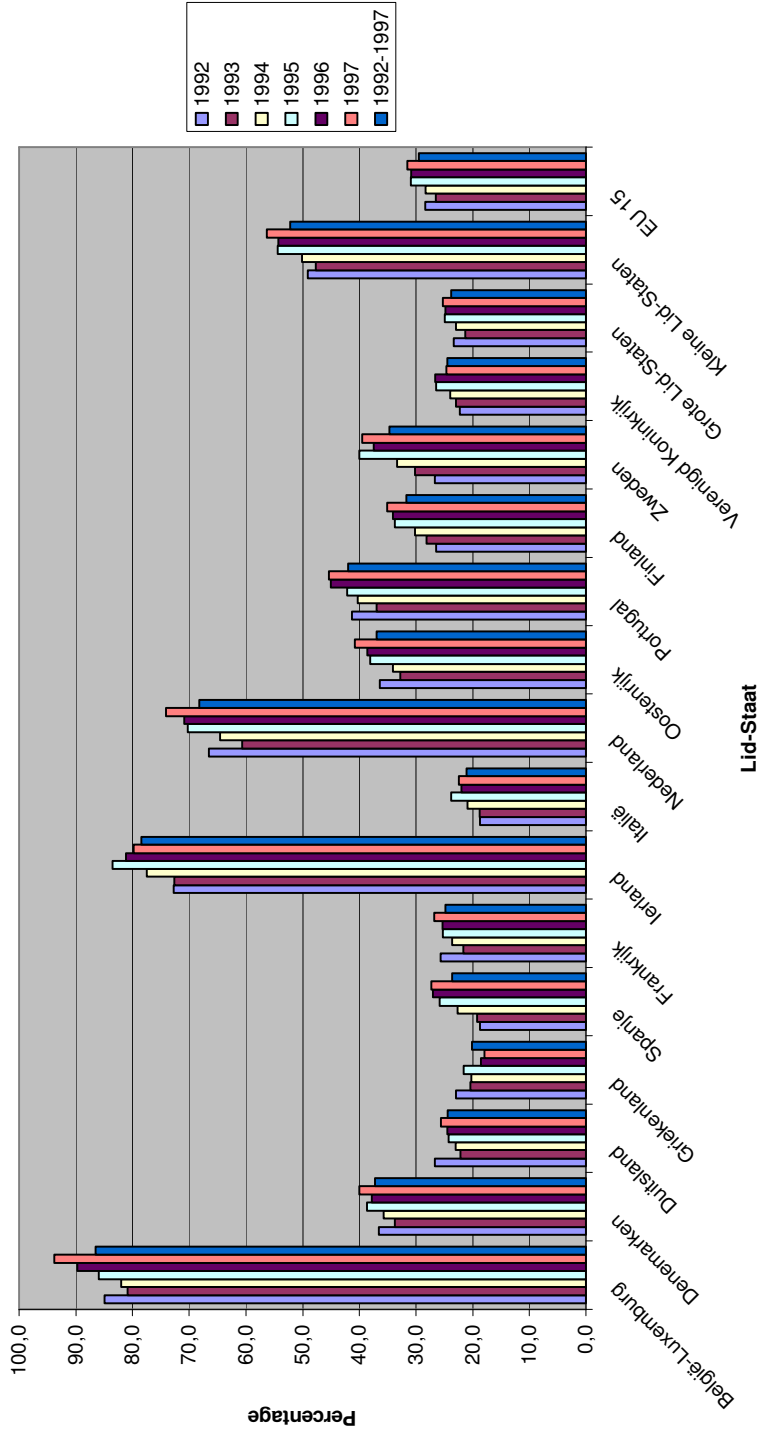
5 Toekomst: oplossingen?

5.1 Europese integratie

Als we spreken over Europese integratie, mogen we niet denken dat deze alleen berust op de geleidelijke harmonisering van de BTW-systemen die gelden in de Lid-Staten van de EU. Het bereiken van één gemeenschappelijk BTW-stelsel is slechts een deel van het volledige integratieproces van de EU. Daarom kijken we even naar wat al bereikt is en naar de doelstellingen voor de toekomst.

De interne markt moet gekaderd worden in een ruimere economische en politieke context. Het groeipotentieel en de omvang van de interne markt zorgen ervoor dat er internationale handel en investeringen naar Europa komen. Door de interne markt wil men de internationale concurrentiepositie van Europa versterken. De intracommunautaire handel in industrieproducten wordt sinds 1993 bijna jaarlijks geschat op 31,5% van het Europese BBP, zoals te zien is in de grafiek op volgende bladzijde. Op deze grafiek is te zien dat de meeste groei er in de periode 1993-1995 was. De reden hiervoor is wellicht de positieve invloed van het actieprogramma voor de interne markt. Oorzaken voor deze positieve effecten zijn de eenmaking van Europa, de (op dat moment) toekomstige invoering van de euro, allerlei Europese maatregelen en de verdere harmonisering van de BTW. Door de grote hoeveelheid aan oorzaken is het echter moeilijk te besluiten hoe groot de rol van de harmonisering van de BTW hierin is geweest. Het verwijderen van resterende hinderpalen en een betere marktwetgeving zou leiden tot betere marktprestaties.

Belang intra-EU-goederenverkeer in relatie tot het BBP (1992-1997)

*Figuur 7: Belang van het intra-EU-goederenverkeer in relatie tot het BBP (1992-1997)*¹

¹ Eurostat, Europese Commissie (2000) Economische hervorming: verslag over de werking van de producten van de goederen-, diensten- en kapitaalmarkt

5.2 Criteria voor een definitief systeem

Een definitief systeem moet voldoen aan de volgende criteria¹:

- aanvaardbaarheid (juridisch/economisch)
- uitvoerbaarheid (financieel/administratief)
- controleerbaarheid (Lid-Staat/ondernemer)

5.2.1 Aanvaardbaarheid

Het nieuwe systeem moet gemakkelijker te begrijpen zijn dan de huidige overgangsregeling en dit tegen een lagere kost. Daarnaast wordt geacht dat het beter beheersbaar is en minder concurrentieverstoringen zich zullen voordoen. Met juridische aanvaardbaarheid bedoelt men dat de fiscale regels een voldoende groot draagvlak hebben. Dit is het geval als ze rechtszekerheid scheppen en ze rechtvaardig en afdwingbaar zijn. Zulk een regelgeving moet duidelijk en eenvoudig geformuleerd worden en moet de neutraliteit garanderen. Economische aanvaardbaarheid vereist dat het systeem efficiënt is en stabiele opbrengsten teweegbrengt.

5.2.2 Uitvoerbaarheid

Een definitief systeem mag niet alleen in theorie mooi klinken, het moet ook in de praktijk uitvoerbaar zijn. Dit zowel op financieel als administratief vlak. Bij financiële uitvoerbaarheid komt het er op neer dat het definitieve

¹¹ N.N. (1996/1997) Rapport van de Commissie ter bestudering van de BTW-heffing ten aanzien van grensoverschrijdende goederenbewegingen binnen de EU, *Geschriften van de vereniging voor belastingwetenschappen*, nr. 202, p. 36-46

systeem betaalbaar moet blijven voor zowel de ondernemers als de overheden. Voor de administratieve uitvoerbaarheid zou geen onderscheid gemaakt mogen worden tussen binnenlandse en intracommunautaire transacties. Hierdoor zou er slechts één plaats van heffing mogen zijn voor de gehele Gemeenschap, ongeacht waar de handelingen plaatsvinden. Het definitieve systeem moet ervoor zorgen dat werkzaamheden in de ene Lid-Staat niet moeilijker uit te voeren zijn als in een andere Lid-Staat. Eenvoud en administratieve belangen moeten tegen elkaar afgewogen worden. Dit moet omwille van de betrouwbaarheid en de controleerbaarheid langs de ene kant en de erkenning én inspanning van deelbelangen langs de andere kant. Het systeem moet tevens voorspelbaar zijn in die zin dat er geen al te vele aanpassingen en wijzigingen op volgen.

5.2.3 Controleerbaarheid

Rekening houdend met administratieve regelingen, mag het definitieve systeem geen aanleiding geven tot ontduiking of concurrentieverstoringen. Controle moet gebeuren om BTW-fraude tegen te gaan, zowel bij ondernemers als bij de Lid-Staten zelf.

5.2.4 Besluit

De voorvermelde criteria doen ons besluiten dat een volledige herziening van het BTW-systeem noodzakelijk is. Dit houdt consequenties voor de EU en elke Lid-Staat afzonderlijk. Het is duidelijk dat er noodzaak is aan een haalbaar systeem, dat goed gefundeerd en acceptabel voor alle gebruikers is.

5.3 Definitief systeem

5.3.1 Voorstellen Europese Commissie

In 1996 deed de Europese Commissie een voorstel om tot een definitief BTW-systeem te komen. Dit voorstel kreeg de naam "Simpler Legislation for the Internal Market" (SLIM). De kernpunten van dit voorstel waren:

- toepassing van het vestigingsplaatssysteem, zodat een ondernemer zich maar in één Lid-Staat van de EU moet laten registreren
- gelijke behandeling van binnenlandse en intracommunautaire transacties
- intracommunautaire leveringen van goederen en diensten worden belast in het land van oorsprong
- toebedeling (re-allocatie) van de BTW-opbrengsten aan de Lid-Staten o.b.v. nationale consumptiestatistieken¹

In Maart 2000 adopteerde de Europese Raad een ambitieuze strategie ("Lissabon-strategie") om Europa "de meest dynamische en competitieve, op kennis gebaseerde economie ter wereld" te maken. Deze economie moest in staat zijn een aanhoudende economische groei te creëren met meer en betere jobs, en met respect voor het milieu tegen 2010. Halverwege dit proces van de implementatie van de Lissabon-strategie, werd echter vastgesteld dat de resultaten niet bevredigend waren. De implementatie van de hervorming in de Lid-Staten was schaars. Om dit gebrek aan engagement vanwege de Lid-Staten op te lossen, werd beslist dat de focus hoofdzakelijk op twee gebieden kwam te liggen: productiviteit en werkgelegenheid. De

¹ N.N. (1996/1997) Rapport van de Commissie ter bestudering van de BTW-heffing ten aanzien van grensoverschrijdende goederenbewegingen binnen de EU. *Geschriften van de vereniging voor belastingwetenschappen*, nr. 202, p. 69-70

Europese Commissie heeft een aantal voorstellen gedaan voor de Europese Raad, volgend op de update van de strategie in 2004, die tot doel hebben betere reglementeringen voor ondernemingen te voorzien.

Simultaan, en in lijn met de Lissabon-strategie, erkende de Commissie dat het BTW-systeem ingewikkelder was geworden en meer vatbaar was voor fraude (voornamelijk grensoverschrijdende BTW-fraude). Daarom adopteerde de Commissie een strategie om de werking van het BTW-stelsel te verbeteren in de context van de interne markt. De doelstellingen van deze aangepaste strategie waren de BTW-regels te moderniseren en te vereenvoudigen, een meer geuniformiseerde toepassing van de BTW-regels te bekomen en fraude tegen te gaan door middel van een nauwere samenwerking tussen de Lid-Staten op administratief vlak.¹

5.3.2 Gevolgen

De gevolgen van het voorgestelde systeem zijn momenteel nog niet in te schatten daar het programma van de Europese Commissie te weinig gedetailleerd is. Er kunnen wel al bepaalde opmerkingen gemaakt worden. Zo geven de Lid-Staten schijnbaar te kennen niet veel te voelen voor verdergaande tariefharmonisatie. In een interview met De Tijd zegt Europees Commissielid Laszlo Kovacs dat "het publiek begrijpt dat een Europese aanpak nodig is. De ondernemers begrijpen dat nog beter. De nationale regeringen zijn echter weigerachtig. De ministers van financiën zijn verantwoordelijk voor de inkomstenzijde van de begroting. Zij vrezen dat,

¹ PricewaterhouseCoopers (2005), QuoVATis: Where are we going with VAT/GST globally?, Rome, PwC, p. 55

indien de harmonisatie van de belastingssystemen te ver gaat, zij hun manoeuvreerruimte verliezen.”¹

Er zal een vorm van arbitrage moeten komen om de geschillen tussen de Lid-Staten te beslechten omtrent een correcte reallocatie.

Overigens zullen grote geldstromen aan intracommunautaire BTW ontstaan. Hiermee gaan financiële risico's gepaard, zoals bijvoorbeeld het risico op wanbetalingen.

Het nultarief dat in sommige Lid-Staten aanwezig is, zal met dit systeem verdwijnen. Hoewel het Commissievoorstel probeert de administratieve kosten te doen dalen, is het niet uitgesloten dat er nieuwe verplichtingen en lasten kunnen ontstaan. Bijvoorbeeld: Een leverancier die momenteel het nultarief in rekening brengt aan zijn afnemer uit een andere Lid-Staat, zal in de toekomst de omzetbelasting moeten aanrekenen.

Opmerking:

Over de particuliere consument wordt nauwelijks gesproken in de voorstellen. Zo lang de verschillen in BTW-tarieven tussen de Lid-Staten bestaan, zal de consument er zijn voordeel uit kunnen halen.

¹ De Wilde, D. en Van Haver, K. (2007) 'Fiscale druk in lidstaten moet te vergelijken zijn', *De Tijd*, 9 mei

6 Conclusies

In 1957 hadden zes Europese landen bij het afsluiten van het Verdrag van Rome een duidelijk toekomstbeeld voor ogen. Het doel was om van Europa een sterk economisch blok te maken, waarin een gezonde concurrentie heerste en die kenmerken vertoonde gelijkaardig aan die van een binnenlandse markt. Deze interne markt wordt mede gerealiseerd door een fiscale harmonisatie. Hierbij speelt de BTW een grote rol.

De eerste stap in de harmonisatie van de BTW begon met het opstellen van de Eerste en Tweede BTW-richtlijnen in 1967. In de verschillende Lid-Staten werd het BTW-regime begin jaren 70 ingevoerd. Iedere Lid-Staat hield echter rekening met haar eigen omstandigheden bij het toepassen van het BTW-systeem, waardoor er verschillen en problemen zijn ontstaan. Bijvoorbeeld: het verschil in opbrengsten door verschillende BTW-tarieven.

De Europese Commissie wenste die verschillen weg te werken door de invoering van een definitief stelsel. Dit definitief stelsel is er voorlopig nog niet, maar sinds 1993 kennen we wel het overgangsstelsel dat momenteel nog steeds van toepassing is. Oorspronkelijk was het thans de bedoeling dat het overgangsstelsel zou ophouden te bestaan op 31 december 1996. Het overgangsstelsel zorgde ervoor dat grenscontroles werden afgeschaft op goederen binnen de interne markt. Toch zijn niet alle fiscale hinderpalen uit de weg geruimd. Er zijn nog steeds verschillen in BTW-tarieven tussen de Lid-Staten. Deze zouden slechts een beperkte invloed hebben op de concurrentie in de interne markt. Verscheidene richtlijnen hebben er namelijk voor gezorgd dat concurrentievervalsing door het verschil in BTW-tarieven binnen de perken blijft. Dit komt doordat de situatie voor ondernemingen geregeld is. Voornamelijk particulieren in grensgebieden

kunnen nog steeds voordeel halen uit de verschillende BTW-tarieven tussen de Lid-Staten. Een land als België is bijvoorbeeld een duur land in vergelijking met onze buurlanden, zoals blijkt uit een studie van test-aankoop (zie 4.1). Dus vooral Belgische particulieren zijn erbij gebaat als ze over de grens hun aankopen gaan doen. Bij deze stelling moeten we de nuancering maken dat op sommige producten, zoals tabak en alcohol, nog steeds een douanecontrole kan plaatsvinden. Vanaf een bepaalde grens is men hier accijnzen op verschuldigd (zie 4.2).

Via de gevalstudies heb ik kunnen aantonen dat bepaalde winkels/bedrijven wel degelijk rekening houden met de BTW bij het bepalen van hun prijzen. Hennes & Mauritz was hier een voorbeeld van (zie 4.3.1). Zij opteren voor een lagere winstmarge in de landen met hogere standaard BTW-tarieven, om also hun prijs op Europees niveau uniform te houden. De gevalstudies bij Sony en IKEA toonden dan weer aan dat er tussen enkele Lid-Staten onderling, voor dezelfde producten soms grote en soms kleine prijsverschillen zijn. België is een duur land en wordt ook vaak zo afgestempeld. Het is echter niet altijd het geval dat België het duurste land is om aankopen te doen. Bepaalde producten zijn hier goedkoper als over de grens (zie 4.3.2). Persoonlijk vond ik het ook belangrijk om veilingssite eBay te vermelden aangezien die het Europese tarief van 15% toepassen op alle verhandelingen die via hun webstek gebeuren (zie 4.3.3).

Ook al blijven de effecten van de verschillen in BTW-tarieven misschien binnen de perken, toch is het belangrijk om alle verstoringen op te heffen die een geharmoniseerde interne markt in de weg staan.

Iedereen is het erover eens dat het huidige stelsel een aantal gebreken vertoont. Het Europese BTW-systeem vereist continue updating omdat ondernemingen meer en meer op Europees of zelfs globaal niveau actief

zijn. Bovendien zijn er bepaalde sectoren bezig met privatiseren en lijkt de BTW niet volledig in staat het hoofd te bieden aan moderne technieken zoals e-commerce diensten. De afgelopen dertig jaar is het BTW-systeem als maar complexer geworden en heeft het, vanuit het standpunt van één Europese markt, geleid tot meer administratieve lasten dan gewenst voor ondernemingen. Op bepaalde vlakken is het BTW-systeem zelfs achterhaald.¹

De Europese Commissie heeft geen voorkeur voor een specifiek BTW-systeem. Ze stellen wel bepaalde voorwaarden. Het nieuwe systeem moet ervoor zorgen dat er geen nieuwe mogelijkheden tot fraude ontstaan. De Commissie moet er op toezien dat de fraude niet overgeheveld wordt naar landen die niet deelnemen aan het Europese BTW-stelsel. Kosten en administratieve lasten mogen noch voor bedrijven, noch voor overheden verhogen. Het mag de interne markt dus niet uit balans brengen en niet discrimineren (zie 5).²

¹ PricewaterhouseCoopers (2005), *QuoVATis: Where are we going with VAT/GST globally?*, Rome, PwC, p.63

² De Wilde, D. en Van Haver, K. (2007) 'Fiscale druk in lidstaten moet te vergelijken zijn', *De Tijd*, 9 mei

Lijst van geraadpleegde werken

Belastbare en vrijgestelde verrichtingen (online) (geraadpleegd op 2 april 2007)
Dit document is beschikbaar op het volgende webadres:
<url:http://www.accountancy.be/ned/fiscaliteit_btw.aspx>

Brawers, D. et al (2002) 'De betekenis van de EU voor België', *Startsein*,
Antwerpen, de boeck, p.231-235

Clearingsysteem (online) (geraadpleegd op 3 maart 2007) Dit document is
consulteerbaar op het volgende webadres:<url:
www.fiscalnet.be/nl/etudes/etudesnl_tmp.php?index=14>

De Wilde, D. en Van Haver, K. (2007) 'Fiscale druk in lidstaten moet te vergelijken
zijn', *De Tijd*, 9mei

Debourse, X. en Dochy, S. (2004) *O dierbaar België, o kost'lijk land der vaderen*,
test-aankoop, nr. 474 – maart 2004, p. 12-16

Deloitte Fiduciaire (2006), *Intracommunautaire en extracommunautaire BTW in de
(nieuwe) Europese Unie*, Deloitte

eBay (online) (geraadpleegd op 20 april 2007) Dit document is consulteerbaar op
het volgende webadres: <url:http://pages.benl.ebay.be/help/account/vat-foreign-
eu.html>

ECC-net, "De tweede Ikea prijsvergelijking is uit" (online) (geraadpleegd op 9
december 2006) Beschikbaar op: <URL:
http://www.eccbelgium.be/NL/infocenter/news_detail.asp?h=10&nID=22>

Europese Unie: BTW-tarieven in de Lid-Staten (online) (geraadpleegd op 15
februari 2007) Dit document is consulteerbaar op het volgende webadres: <url:
http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/vat/how_vat_works/rates/index_e
n.htm>

Europese Unie: Derde richtlijn van de Raad van 9 december 1969 betreffende de
harmonisatie van de wetgevingen der Lid-Staten inzake omzetbelasting (online)
(geraadpleegd op 15 februari 2007) Dit document is consulteerbaar op het
volgende webadres:<url: http://eur-
lex.europa.eu/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexplus!prod!DocNumber&lg=nl&ty
pe_doc=Directive&an_doc=1969&nu_doc=463>

Europese Unie: Eerste richtlijn van de Raad van 11 april 1967 betreffende de
harmonisatie van de wetgevingen der Lid-Staten inzake omzetbelasting (online)
(geraadpleegd op 15 februari 2007) Dit document is consulteerbaar op het

volgende webadres: <url: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31967L0227:NL:HTML>>

Europese Unie: Kaart van de Lid-Staten (online) (geraadpleegd op 26 maart 2007)
Dit document is consulteerbaar op het volgende webadres: <url: http://europa.eu/abc/maps/index_nl.htm>

Europese Unie: Verdrag van Maastricht (online) (geraadpleegd op 6 februari 2007)
Dit document is consulteerbaar op het volgende webadres: <url: http://europa.eu/abc/history/index_nl.htm>

Europese Unie: Verdrag van Rome (online) (geraadpleegd op 6 februari 2007). Dit document is consulteerbaar op het volgende webadres:
<url:http://europa.eu/scadplus/treaties/eec_nl.htm>

Europese Unie: Zesde richtlijn van de Raad van 17 mei 1977 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen der Lid-Staten inzake omzetbelasting (online) (geraadpleegd op 15 februari 2007) Dit document is consulteerbaar op het volgende webadres:<url: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31977L0388:NL:HTML>>

Eurostat, Europese Commissie (2000) Economische hervorming: verslag over de werking van de producten van de goederen-, diensten- en kapitaalmarkt

H&M (online) (geraadpleegd op 16 april 2007) Dit document is consulteerbaar op het volgende webadres: <url:<http://www.hm.com>>

Haelterman, A. et al (2006) *Codex Fiscaal Recht*, Brugge, die Keure, p. 843-859

Het Belang van Limburg (2001), "Prijzen IKEA variëren tot 40% binnen de EU" (online) (geraadpleegd op 9 december 2006) Beschikbaar op: <URL: http://www.hbvl.be/vindzoek/archief/Artikel_detail.asp?id={0B91BDE9-A0D0-44B3-80A6-573DE2BE112B}&check=archief>

Horngren et al, (2003), *Cost Accounting: A managerial emphasis* 11th edition, Prentice Hall, New Jersey

IKEA (online) (geraadpleegd op 18 april 2007) Dit document is consulteerbaar op het volgende webadres: <url:http://www.ikea.**>

Libens P. (1995), *BTW – Synthese en bevindingen bij een Europese belasting*, Postuniversitair Centrum Limburg, Diepenbeek

N.N. (1996/1997) Rapport van de Commissie ter bestudering van de BTW-heffing ten aanzien van grensoverschrijdende goederenbewegingen binnen de EU, *Geschriften van de vereniging voor belastingwetenschappen*, nr. 202

PricewaterhouseCoopers (2005), *QuoVATis: Where are we going with VAT/GST globally?*, Rome, PwC

Reugebrink, J. (1995) *Omzetbelasting*, FED, Deventer

Sony (online) (geraadpleegd op 17 april 2007) Dit document is consulteerbaar op het volgende webadres: <url:http://shop.sonystyle-europe.com>

Terra, B.J.M. (1984), *Omzetbelasting bij grensoverschrijdend verkeer: een onderzoek naar de theoretische aspecten en de praktijk van de heffing van omzetbelasting bij grensoverschrijdend goederenverkeer in Nederland*, FED, Deventer

Test-aankoop (2005) *Douanerechten en accijnzen*, Budget & Recht, juli/augustus 2005 – nr. 181

Thijssen, G. (1993) *BTW in Europa vanaf 1993 met bijzondere inachtneming van de Belgische wetgeving*, Diepenbeek, Economische Hogeschool Limburg

Van den Steen, V. (1993), 'BTW en vervoer', *Algemeen Fiscaal Tijdschrift*, 93:4, p. 112-118

van Hilten, M.E. et al (2005), *Omzetbelasting*. Fiscale studieserie, FED BV, Deventer

Vanderstichelen, B. (1993), *Het nieuwe BTW-stelsel*, Brussel, Instituut der accountants

Vanderstichelen, B. (2000), *De nieuwe praktische BTW-handleiding 2000*, Brussel, Instituut der accountants

Vanistendael, F. (2006), *Fiscaal recht – Deel 2:BTW*, Leuven, Uitgeverij Acco

Verordening 1777/2005/EG van de Raad houdende vaststelling van maatregelen ter uitvoering van Richtlijn 77/388/EEG betreffende het gemeenschappelijk stelsel van belasting over de toegevoegde waarde (online) (geraadpleegd op 24 maart 2007) Dit document is consulteerbaar op het volgende webadres: <url: <http://www.fisconet.fgov.be/nl/?bron.dll&root=V%3A/sites/FisconetNldAdo.2/&file=bronnen/BTWRIC&versie=04&T1=btw&tss=&R1=V1&zoek=000000&&name=1777/2005&rgl=383567&zoekid=0&>>

Weckenhuyzen, E. (2001), *De weerslag van het verschil in BTW-tarieven op de Europese markten*, Leuven, Katholieke Universiteit Leuven

Wikipedia Encyclopedie: Invoering van de euro (online) (geraadpleegd op 6 februari 2007). Dit document is consulteerbaar op het volgende webadres: <url: <http://nl.wikipedia.org/wiki/Euro>>

Wikipedia Encyclopedie: Verdrag van Maastricht (online) (geraadpleegd op 6 februari 2007). Dit document is consulteerbaar op het volgende webadres:
<url:http://nl.wikipedia.org/wiki/Verdrag_van_Maastricht>

Wikipedia Encyclopedie: Verdrag van Rome (online) (geraadpleegd op 6 februari 2007). Dit document is consulteerbaar op het volgende webadres:
<url:http://nl.wikipedia.org/wiki/Verdrag_van_Rome>

Lijst tabellen

Tabel 1: Vergelijking cascade- en BTW-stelsel	13
Tabel 2: De BTW-tarieven in de EU-Lid-Staten	33
Tabel 3: prijsvergelijking H&M	44
Tabel 4: Vergelijking totaalprijzen H&M	45
Tabel 5: Vergelijking prijzen exclusief BTW H&M	46
Tabel 6: Vergelijking BTW H&M	47
Tabel 7: prijsvergelijkingen Sony	48
Tabel 8: prijsvergelijkingen IKEA	49
Tabel 9: Vergelijking totaalprijzen Sony	50
Tabel 10: Vergelijking totaalprijzen IKEA	51
Tabel 11: Vergelijking prijzen exclusief BTW Sony	53
Tabel 12: Vergelijking prijzen exclusief BTW IKEA	53
Tabel 13: Vergelijking BTW Sony	55
Tabel 14: Vergelijking BTW IKEA	55

Lijst figuren

Figuur 1: Het territoriale toepassingsgebied van de BTW	27
Figuur 2: Uitzondering volgens §4 art. 1 W.B.T.W.	28
Figuur 3: Wat goedkoper is bij onze burens	36
Figuur 4: Prijsverschillen binnen Europa	37
Figuur 5: Alcohol en tabak gekocht binnen de EU	39
Figuur 6: Goederen gekocht buiten de EU	40
Figuur 7: Belang van het intra-EU-goederenverkeer in relatie tot het BBP (1992-1997)	58

BIJLAGEN

Bijlage 1: Vragen voor geïnterviewden

Inleidende tekst

Mijn naam is Steven Capiot en ik studeer TEW aan de Universiteit Hasselt. Naar aanleiding van mijn eindverhandeling "De impact van het verschil in BTW-tarieven in de EU" had ik u graag enkele vragen willen stellen omtrent BTW in Europa. Indien u dat wenst, wordt uw anonimiteit gegarandeerd.

Kan u me kort uw functie beschrijven?

Wat is uw expertise betreffende de BTW?

Kan u me de geschiedenis van de EU schetsen en de ontwikkeling van de BTW hierin?

Welke richtlijnen en verdragen speelden een belangrijke rol? Kan u deze wat verduidelijken?

Hoe werkte het stelsel met zegel gelijkgestelde taks?

Hoe is het vrij verkeer van goederen, diensten, personen en kapitaal tot stand gekomen?

Kan u mij het verschil tussen de situatie voor en na 1993 illustreren?

Erkent u dat het een probleem is dat de BTW tarieven tussen de Lid-Staten onderling verschillen?

Welke zijn de oorzaken die dit probleem veroorzaakt hebben? Komt dit door het afschaffen van controles aan de binnengrenzen?

Kunnen we spreken van een geharmoniseerde markt binnen de EU? Zijn er gebreken, en zo ja, welke zijn deze dan?

Bent u het met mij eens als ik stel dat particulieren voordeel kunnen halen door over de grens aankopen te doen en dat dit net te wijten is aan het verschil in BTW-tarieven tussen de Lid-Staten onderling? Is er sprake van concurrentievervalsing?

Hoe is de regeling bij verkopen op afstand?

Wat denkt u dat dit probleem zou kunnen oplossen?

Lijkt een uniform tarief de oplossing? Hoe moet dit bewerkstelligd worden? Welke organen komen hierbij te pas?

Evolueren we vanzelf naar een uniform tarief?

Waarom staan Lid-Staten hun fiscale bevoegdheden niet af aan het Europese niveau? Spelen politieke/electorale motieven een rol?

Is het clearingsysteem een oplossing?

Gelooft u dat we ooit het clearingsysteem zullen invoeren?

Kan u me dit wat verduidelijken hoe dit juist in zijn werking gaat?

Bijlage 2: BTW-tarieven in EU¹

II. APPLICATION OF REDUCED VAT RATES BY OLD MEMBER STATES TO THE CATEGORIES OF GOODS AND SERVICES CONTAINED IN ANNEX III OF VAT DIRECTIVE 2006/112/EC

0 = zero rate (exemption with refund of tax paid at preceding stage); [ex] = exemption

Category	BE	DK	DE	EL	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI	SE	UK
1 Foodstuffs	6	25	7	9	4	5.5	0	4	3	6	10	5	17	12	0
	12		19		7	19.6	4.4	10				12		25	17.5
	21						13.5					21			
2 Water supplies	6	25	7	9	7	5.5	21	10	3	6	10	5	22	25	0
						[ex]									
3 Pharmaceutical products	6	25	19	9	4	2.1	0	10	3	6	20	5	8	25	0
						5.5		20	15	19		21		0	17.5
4 Medical equipment for disabled persons Children's car seats	6	25	7	9	7	5.5	0	4	3	6/19	20	5	22	25	0
	21							20	15				[ex]	[ex]	
	21	25	19	19	16	19.6	21	20	15	19	20	21	22	25	5
5 Transport of passengers (+see n° VI)	6	[ex]	7	9	7	5.5	[ex]	10	[ex]	[ex]	10	5	8	6	0
	0	0	19					[ex]	3	6				0	
6 Books	6	25	7	4.5	4	5.5	0	4	3	6	10	5	8	6	0
	21				16	19.6		20							
	0	0	7	4.5	4	2.1	13.5	4	3	6	10	5	0	6	0
Newspapers	6	25			16	19.6							22		
	21														
Periodicals	0	25	7	4.5	4	2.1	13.5	4	3	6	10	5	0	[ex]	0
	6				16	19.6		20					22	6	
7 Admission to cultural services (shows, cinema, theatre, ...) Admission to amusement parks	6	25	[ex]	4.5	[ex] ⁽¹⁾	5.5	[ex]	10	3	6	[ex]	[ex]	8	6	17.5
	[ex]		7		7	19.6	13.5				10	5			
	6	25	19	9	7	5.5 ⁽²⁾	13.5	20	3	6	20	5 ⁽³⁾	8	25	17.5
8 Pay TV / cable TV TV licence	12/21	25	19	9	16	5.5	21	10	15	19	10	21	22	25	17.5
	[-]	25	[ex]	[ex]	16	2.1	[ex]	4	[ex]	[ex]	10	21	8	[ex]	[ex]
9 Writers, composers, ...	6	[ex]	7	9	7	5.5	21	[ex]	3	6	20	21	[ex]	6	17.5

¹ Europese Unie: BTW-tarieven in de Lid-Staten (online) (geraadpleegd op 15 februari 2007) Dit document is consulteerbaar op het volgende webadres: <url: http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/vat/how_vat_works/rates/index_en.htm>

0 = zero rate (exemption with refund of tax paid at preceding stage); [ex] = exemption

Category	BE	DK	DE	EL	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI	SE	UK
	21 [ex]							20		19 [ex]	10	[ex]			
10 Social housing	12 ⁽⁴⁾ [ex]	25	19	9	4	5.5 19.6	13.5	4 10 15	3 ⁽⁵⁾ 15	19	20	[ex] 5	22	25 [ex]	17.5 5 0
11 Agricultural inputs	6 12 21	25	7	9	7	5.5	13.5	4 10 20	3 15 20	6	20 10	5	22 17	25	17.5
12 Hotel accommodation	6 [ex]	25	19	9	7	5.5	13.5	10	3	6	10	5	8	12	17.5
13 Admission to sporting events	6 [ex]	[ex] 25	7 19	9	7 16	19.6	[ex]	10 20	3 [ex]	6	20	5	8 [ex]	[ex] 6	17.5
14 Use of sporting facilities	6 [ex]	[ex] 25	[ex] 19	9	[ex] 16	19.6	13.5	20	3	6 [ex]	20 [ex]	5	8	6 [ex]	[ex] 17.5
15 Social services	6 21 [ex]	25	7	9	7	19.6	[ex]	[ex] 4 10 20	3 15 [ex]	19	0 10	21 [ex]	[ex]	[ex] 25	[ex]
16 Cremation services	6 [ex]	[ex]	19	9	7 16	19.6	21 [ex]	20	3	[ex]	20	[ex]	[ex]	[ex]	[ex]
17 Medical and dental care	6 21 [ex]	[ex]	7 [ex]	9	7	19.6 5.5 [ex]	[ex] 21	[ex]	3 [ex]	[ex] 19	10 [ex]	[ex] 5	[ex]	[ex]	[ex]
18 Collection of domestic waste and street cleaning, ...	21	25	[-] 19	9	7	19.6 5.5	[ex] 21	10	3	19 [ex]	10	[ex] 5	22	25	0 17.5

(1) supplied by bodies governed by public law or by other organisations recognised as charitable by the Member State concerned

(2) amusement parks which do not illustrate any cultural topic are liable to the standard rate of 19.6%

(3) porn shows, arcade games and gambling are excluded and are liable to the standard rate of 21%

(4) provided that all the conditions are fulfilled

(5) houses used as a principal dwelling

II^(A). APPLICATION OF REDUCED VAT RATES BY THE NEW MEMBER STATES TO THE CATEGORIES OF GOODS AND SERVICES CONTAINED IN ANNEX III OF THE VAT DIRECTIVE 2006/112/EC

0 = zero rate (exemption with refund of tax paid at preceding stage); [ex] = exemption; [-] = out of scope; [*] not yet decided whether standard or reduced rate

Category	CZ	EE	CY	LV	LT	HU	MT	PL	SI	SK
1 Foodstuffs	5	18	0	18	5	20	0 ⁽⁴⁾	3	8.5	19
			5	5 ⁽²⁾	18			7		
			15							
2 Water supplies	5	18	5	5	18	20	0	7	8.5	19
			18 ⁽³⁾							
3 Pharmaceutical products	5	5	0	5	5	5	0	7	8.5	10
4 Medical equipment for disabled persons	5	5	5	5	5	5	18 ⁽⁵⁾	7	8.5	19
Children's car seats	5	18	15	18	18	20	18	7	20	19
5 Transport of passengers (+ see n° VI)	5	18	8	18	5	20	0 ⁽⁶⁾	7	8.5	0
	0	0	15	18	18					19
6 - Books	5	5	5	5	5	5	5	0/22	8.5	19
- Newspapers	5	5 ⁽¹⁾	5	5	5	20	5	7/22	8.5	19
- Periodicals	5	5 ⁽¹⁾	5	5	5	20	5	0/7/22	8.5	19
7 - Admission to cultural services, shows (cinema, theatre)	5	5/18	[ex]/15	[ex]	18	20	18	7	8.5	[ex]/19
- Admission to amusement parks	5	18	15	18	18	20	18	7	8.5	19
- Pay TV / cable TV	[ex]/5 ⁽⁸⁾	18	15	5	18	[ex]/20 ⁽⁷⁾	18	22	[ex]/20 ⁽⁸⁾	[ex]/19 ⁽⁷⁾
- TV licence	5	18	15	5	18	[ex]/20 ⁽⁷⁾	18	22	20	[ex]/19 ⁽⁷⁾

(0) public radio and TV broadcasting, excluding those of a commercial nature, are exempt; services connected with cable TV and wire radio broadcasts are 5%

(1) newspapers and periodicals containing mainly publicity, private advertisements or erotic/pornographic material are at 18%

(2) products for infants

(3) drinking water supplies

(4) some confectionery is at 5%

(5) some equipment might be at 5%, but the final decision has not yet been taken

(6) scheduled transport of passengers. Other transport of passengers, eg. a taxi service, is at 15%

(7) services provided by public radio and public TV are exempted

(8) public radio and TV broadcasting, excluding those of a commercial nature, are exempt

II⁽⁴⁾. APPLICATION OF REDUCED VAT RATES BY THE NEW MEMBER STATES TO THE CATEGORIES OF GOODS AND SERVICES CONTAINED IN ANNEX III OF THE VAT DIRECTIVE 2006/112/EC

0 = zero rate (exemption with refund of tax paid at preceding stage); [ex] = exemption; [-] = out of scope; [*] not yet decided whether standard or reduced rate

Category	CZ	EE	CY	LV	LT	HU	MT	PL	SI	SK
9 Writers, composers, ...	5	18	5	[ex]	18	20	18	7	8.5	19
10 Social housing	5 ⁽¹⁾	18	15	18	9	20	[ex]	7	8.5	19
11 Agricultural inputs	5	18	5	18	18	20	18	3	8.5	19
12 Hotel accommodation	5	5	8	5	5	20	5	7	8.5	19
13 Admission to sporting events	5	18	15	5	18	20	18	7	8.5	19
14 Use of sporting facilities	5	18	15	18	18	20	18	7	8.5	[ex]
15 Social services	[ex]	[ex]	[ex]	[ex]	18	[ex]	[ex]	7	8.5	[ex]
16 Cremation services	5	5	5	5	18	20	18	7	8.5	[ex]
17 Medical and dental care	[ex]	[ex]	[ex]	[ex]	[ex]	[ex]	[ex]	7	[ex]	[ex]
18 Collection of domestic waste and street cleaning, ...	5	18	5	5	18	20	18	7	8.5	19

(1) flats within social housing

II^(A). APPLICATION OF REDUCED VAT RATES BY THE NEW MEMBER STATES TO THE CATEGORIES OF GOODS AND SERVICES CONTAINED IN ANNEX III OF THE VAT DIRECTIVE 2006/112/EC

0 = zero rate (exemption with refund of tax paid at preceding stage); [ex] = exemption; [-] = out of scope; [*] not yet decided whether standard or reduced rate

Category	BG	RO
1 Foodstuffs	20	19
2 Water supplies	20	19
3 Pharmaceutical products	20	9
4 Medical equipment for disabled persons	20	9 ⁽¹⁾
Children's car seats	20	19
5 Transport of passengers (+ see n° VI)	20	19
6 - Books	20	9
- Newspapers	20	9
- Periodicals	20	9
7 - Admission to cultural services, shows (cinema, theatre)	20	9
- Admission to amusement parks	20	9
- Pay TV / cable TV	20	19
8 - TV licence	20	19

(1) Supply of orthopaedic products and prostheses of any type and accessories to them, with the exception of dental prostheses

II^(A). APPLICATION OF REDUCED VAT RATES BY THE NEW MEMBER STATES TO THE CATEGORIES OF GOODS AND SERVICES CONTAINED IN ANNEX III OF THE VAT DIRECTIVE 2006/112/EC

0 = zero rate (exemption with refund of tax paid at preceding stage); [ex] = exemption; [-] = out of scope; [*] not yet decided whether standard or reduced rate

Category	BG	RO
9 Writers, composers, ...	20	19
10 Social housing	20	19
11 Agricultural inputs	20	19
12 Hotel accommodation	7 ⁽¹⁾ /20	9
13 Admission to sporting events	20	19
14 Use of sporting facilities	20	19
15 Social services	20	19
16 Cremation services	20	19
17 Medical and dental care	20	19
18 Collection of domestic waste and street cleaning, ...	20	19

(1) Hotel services when they form part of a tourist package

III. APPLICATION OF THE PARKING RATE IN CERTAIN MEMBER STATES

BELGIUM

Parking rate of 12% applicable to:

1. Certain energy products such as:
 - coal and solid fuel obtained from coal
 - lignite and agglomerated lignite (except for jet)
 - coke and semi-coke from coal, lignite and peat
 - uncharred petroleum coke used as fuel.
2. Certain tyres and inner tubes

IRELAND

Parking rate of 13.5% applicable to:

1. Energy for heating and light
2. Movable property used in the construction and maintenance of immovable property
3. Supply of immoveable property
4. Services consisting of the routine cleaning of immoveable property
5. Repair and maintenance of movable property
6. Services relating to the care of the human body
7. Certain specific tourist services
8. Services relating to photography
9. Services supplied by jockeys
10. Works of art and antiques
11. Short-term hire (less than 5 weeks) of:
 - motor vehicles designed for the conveyance of persons by road
 - ships, boats and other vessels not exceeding 15 tonnes gross designed for the conveyance of passengers
 - sports and pleasure craft, including yachts, cabin cruisers, dinghies, canoes, skiffs and racing boats
 - caravans, mobile homes, tents and trailer tents.
12. Driving schools
13. Professional services supplied by veterinary surgeons

LUXEMBOURG

The parking rate of 12% applies to:

1. Certain wines
2. Solid mineral fuels, mineral oils and wood intended for use as fuel
3. Washing and cleaning products
4. Printed advertising matter, commercial and similar catalogues; tourism publications
5. Services relating to the practice of a liberal profession
6. Travel agents' and tour operators' services
7. Advertising services
8. Tailor-made clothing for men
9. Heat, air conditioning and steam
10. Safe custody and administration of securities
11. Administration of credit and credit guarantees by a person or organisation other than that granting the credit

AUSTRIA

The parking rate of 12% applies to:

1. Wine from farm production carried out by the producing farmer

IV. LIST OF SUPER-REDUCED RATES (LESS THAN 5%) APPLIED IN THE MEMBER STATES

(N.B.: The list is not exhaustive)

Goods and services	BE	DK	DE	EL	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI	SE	UK
Food products					4		4.4	4	3						
Beverages: Mineral water/lemonade									3						
Clothing and footwear for children									3						
Pharmaceuticals					4	2.1		4	3						
- Books				4.5	4 ⁽¹⁾			4	3						
- Newspapers				4.5	4	2.1		4	3						
- Periodicals				4.5	4	2.1		4	3						
Television licence fees						2.1		4							
- Hotels									3						
- Restaurants									3						
- Admission to cultural services, shows (cinema, theatre, sports)				4.5					3						
- Use of sports installations									3						
- Treatment of waste and waste water									3						
- Collection of household waste									3						
Passenger transport									3						

(1) including free supplement

IV. LIST OF SUPER-REDUCED RATES (LESS THAN 5%) APPLIED IN THE MEMBER STATES

(N.B.: The list is not exhaustive)

Goods and services	BE	DK	DE	EL	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI	SE	UK
Property sector:															
- Supply of new buildings					4			4	3 ⁽¹⁾						
- Renovation and repairs					4			4	3 ⁽²⁾						
- Construction work on new buildings					4			4	3 ⁽¹⁾						
Royalties									3						
Medical equipment for disabled persons								4	3						
Water distribution									3						
Social services								4							
Cut flowers and plants															
Pesticides, natural and artificial fertilizers								4							
Raw wool									3						

(1) only houses assigned to the principal dwelling

(2) only substantial works on housing constructed more than 20 years prior to the start of the works

Goods and services	CZ	EE	CY	LV	LT	HU	MT	PL	SI	SK
Foodstuffs								3		
Agricultural inputs								3		

V. CASES WHERE THE ZERO RATE IS APPLIED TO CONSUMPTION IN THE LEGISLATION OF THE MEMBER STATES (ARTICLE TITLE VIII, CHAPTER 4 OF THE VAT DIRECTIVE 2006/112/EC)

BELGIUM

- Supplies of daily and weekly newspapers of general information
- Supplies of certain recovered materials and by-products

DENMARK

- Sales of newspapers normally published at a rate of more than one issue per month

IRELAND

- Supplies of books and pamphlets (excluding newspapers, periodicals, catalogues, diaries, etc.)
- Supplies of food and drink intended for human consumption (excluding certain products such as alcoholic beverages, manufactured beverages, ice-cream and confectionery)
- Supplies of seeds, plants, trees, etc. used for food production
- Supplies of fertiliser in units of not less than 10 kg
- Supplies of animal feeding stuffs (excluding pet food)
- Supplies of orally administered medicines for human consumption
- Supplies of orally administered medicines for animal consumption (excluding those for pets)
- Supplies of certain articles of feminine hygiene
- Supplies of medical equipment such as wheelchairs, crutches, orthopaedic appliances and other artificial parts of the body (excluding false teeth)
- Supplies of articles of clothing and footwear for children of average size under the age of ten (excluding clothes made of fur or skin and articles of clothing and footwear not marked with the size or age)
- Supplies of wax candles (plain, white and undecorated)
- Certain services provided by the Commissioners of Irish Lights

ITALY

- Supplies of unwrought gold (in ingots, etc.)
- Supplies of land not capable of being used as building land
- Supplies of ferrous and non-ferrous metal scrap

CYPRUS

- Supplies of food and drink intended for human consumption (excluding supplies made in the course of catering, certain products such as alcoholic beverages, manufactured beverages, ice-cream, chocolate, confectionery, biscuits and savory products)
- Supplies of pharmaceutical products, medicines and vaccines falling within C.N. codes 30.02, 30.03 and 30.04

MALTA

- Supplies of food products for human or animal consumption, except for supplies of pre-cooked dishes and certain highly processed products, such as ice-cream, chocolates, manufactured beverages or beverages subject to excise duty, and pet foods
- Supplies of seeds or other means of propagation of plants classified under the above paragraph
- Supplies of live animals of a type generally used as, or yielding or producing, food for human consumption

V. CASES WHERE THE ZERO RATE IS APPLIED TO CONSUMPTION IN THE LEGISLATION OF THE MEMBER STATES (ARTICLE TITLE VIII, CHAPTER 4 OF THE VAT DIRECTIVE 2006/112/EC)

- Supplies of water other than water for enterprises, distilled or mineral water;
- Supplies of pharmaceuticals, medicines only where prescribed
- Supplies of aids to handicapped persons (excluding hearing aids, dental prostheses, spectacles, etc.)

POLAND

- Books and specialist periodicals subject to certain conditions

FINLAND

- Newspapers and periodicals provided that they are sold on subscription for a period of at least one month
- Printing services for membership publications of non-profit making organisations

SWEDEN

- Services with regard to production (basically printing services) of membership periodicals, staff periodicals and periodicals issued by non-profit organisations, including services related to such production, such as distribution services
- Medicine supplied on prescription or sold to hospitals or imported into the country to be supplied on prescription or sold to hospitals

UNITED KINGDOM

- Supplies of books, newspapers, periodicals, sheet music, maps, etc.
- Supplies of food products for human or animal consumption, except for supplies of pre-cooked dishes and certain highly processed products such as ice-cream, chocolates, manufactured beverages or beverages subject to excise duty and pet foods
- Supplies of seeds or other means of propagation of plants classified under the above paragraph
- Supplies of live animals of a type generally used as, or yielding or producing, food for human consumption
- Supplies of water other than water for enterprises, distilled or mineral water
- Supplies of pharmaceuticals, medicines only where prescribed
- Supplies of medical and surgical instruments, aids only to handicapped persons (excluding hearing aids, dental prostheses, spectacles, etc.)
- Supplies of children's clothing and footwear
- Construction of buildings for residential purposes; approved alterations to listed buildings
- Supplies of certain materials by a person supplying the above-mentioned services, excluding maintenance and repair work
- Supplies for and by charity organisations of goods donated with a view to being sold
- Supplies of magnetic tape and tape recorders , etc. to the Royal National Institute for the Blind
- Supplies to a charity organisation of radio receivers for free loan to blind persons
- Sewage services
- The transport of passengers in any vehicle, vessel or aircraft carrying at least 12 passengers; or by the Post Office; or by any scheduled service
- The transport of passengers or freight from or to a place outside the United Kingdom
- Supplies of certain caravans and houseboats
- Supplies of boots and helmets for industrial use
- Supplies of motor-cycle and cycle helmets
- The issue of bank notes

VI. VAT RATES GENERALLY APPLIED IN THE MEMBER STATES TO CERTAIN PRODUCTS OR SERVICES

0 = zero rate (exemption with refund of tax paid at preceding stage); [ex] = exemption; [m] = taxation on the margin; [-] = out of scope

GOODS AND SERVICES	BE	DK	DE	EL	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI	SE	UK
Beverages: Spirits	21	25	19	19	16	19,6	21	20	15	19	20	21	22	25	17,5
Wine	21	25	19	19	16	19,6	21	20	12	19	20/12	12	22	25	17,5
Beer	21	25	19	19	16	19,6	21	20	15	19	20	21	22	25	17,5
Mineral water	21	25	19	9	7	5,5	21	20	3	6	20	12	17	12	17,5
Lemonade	21	25	19	9	7	5,5	21	20	3	6	20	5	17	12	17,5
Fruit juices	21	25	19	9	7	5,5	21	20	3	6	20	5	17	12	17,5
Clothing: Adults	21	25	19	19	16	19,6	21	20	12/15	19	20	21	22	25	17,5
Children	21	25	19	19	16	19,6	0	20	3	19	20	21	22	25	0
Footwear: Adults	21	25	19	19	16	19,6	21	20	15	19	20	21	22	25	17,5
Children	21	25	19	19	16	19,6	0	20	3	19	20	21	22	25	0
Tobacco	21	25	19	19	16	19,6	21	20	12	19	20	21	22	25	17,5
Hifi-Video	21	25	19	19	16	19,6	21	20	15	19	20	21	22	25	17,5
CD / CD-roms	21	25	19	19	16	19,6	21	20	15	19	20	21	22	25	17,5
Household electrical appliances	21	25	19	19	16	19,6	21	20	15	19	20	21	22	25	17,5
Furs	21	25	19	19	16	19,6	21	20	15	19	20	21	22	25	17,5
Jewels	21	25	19	19	16	19,6	21	20	15	19	20	21	22	25	17,5

(1) CDs which reproduce the sound of contents printed on paper (e.g.: a book)

VI. VAT RATES GENERALLY APPLIED IN THE MEMBER STATES TO CERTAIN PRODUCTS OR SERVICES

0 = zero rate (exemption with refund of tax paid at preceding stage); [ex] = exemption; [m] = taxation on the margin; [-] = out of scope; N/A = not applicable; [*] = not yet decided whether standard or reduced rate

GOODS AND SERVICES	CZ	EE	CY	LV	LT	HU	MT	PL	SI	SK
Beverages: Spirits	19	18	15	18	18	20	18	22	20	19
Wine	19	18	15	18	18	20	18	22	20	19
Beer	19	18	15	18	18	20	18	22	20	19
Mineral water	5	18	15	18	18	20	18	22	8.5	19
Lemonade	5	18	15	18	18	20	18	22	8.5	19
Fruit juices	5	18	15	18	18	20	18	22	8.5	19
Clothing: Adults	19	18	15	18	18	20	18	22	20	19
Children	19	18	15	18	18	20	18	7 ⁽¹⁾ /22	20	19
Footwear: Adults	19	18	15	18	18	20	18	22	20	19
Children	19	18	15	18	18	20	18	7	20	19
Tobacco	19	18	15	18	18	20	18	22	20	19
Hifi-Video	19	18	15	18	18	20	18	22	20	19
CD / CD-roms	19	18	15	18	18	20	18	22	20	19
Household electrical appliances	19	18	15	18	18	20	18	22	20	19
Furs	19	18	15	18	18	20	18	22	20	19
Jewels	19	18	15	18	18	20	18	22	20	19

(1) reduced rate of 7% is applicable to all babies' clothing

VI. VAT RATES GENERALLY APPLIED IN THE MEMBER STATES TO CERTAIN PRODUCTS OR SERVICES

0 = zero rate (exemption with refund of tax paid at preceding stage); [ex] = exemption; [m] = taxation on the margin; [-] = out of scope; N/A = not applicable; [*] = not yet decided whether standard or reduced rate

GOODS AND SERVICES	BG	RO
Beverages: Spirits	20	19
Wine	20	19
Beer	20	19
Mineral water	20	19
Lemonade	20	19
Fruit juices	20	19
Clothing: Adults	20	19
Children	20	19
Footwear: Adults	20	19
Children	20	19
Tobacco	20	19
Hifi-Video	20	19
CD / CD-roms	20	19
Household electrical appliances	20	19
Furs	20	19
Jewels	20	19

VI. VAT RATES GENERALLY APPLIED IN THE MEMBER STATES TO CERTAIN PRODUCTS OR SERVICES

0 = zero rate (exemption with refund of tax paid at preceding stage); [ex] = exemption; [m] = taxation on the margin; [-] = out of scope

GOODS AND SERVICES	BE	DK	DE	EL	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI	SE	UK
Water	6	25	7	9	7	5.5	[ex]	10	3	6	10	5	22	25	0/17.5
Natural gas	21	25	19	9	16	19.6/5.5	13.5 ⁽¹⁾	10	6	19	20	5	22	25	5
Electricity	21	25	19	9	16	19.6/5.5	13.5 ⁽¹⁾	10	6	19	20	5	22	25	5
Firewood	6	25	7	9	16	5.5	13.5 ⁽¹⁾	10	12	19	10	21	22	25	17.5
Timber for industrial use	21	25	7/19	19	16	19.6	21	20	15	19	10/20	21	22	25	17.5
Telecommunication services:															
Phone/fax/telex/etc.	21	25	19	19	16	19.6	21	20	15	19	20	21	22	25	17.5
Pay TV/ cable TV	12/21	25	19	9	16	5.5	21	10	15	19	10	21	22	25	17.5
TV licence	[-]	25	[-]	[ex]		2.1	[ex]	4	[ex]	[ex]	10		8	[ex]	[ex]
Petroleum products:															
Petrol (unleaded)	21	25	19	19	16	19.6	21	20	12	19	20	21	22	25	17.5
Diesel fuel	21	25	19	19	16	19.6	21	20	15	19	20	12/21	22	25	17.5
LPG	21	25	19	19	16	19.6	21	20	6	19	20	21	22	25	17.5
Heating oil	21	25	19	19	16	19.6	13.5 ⁽¹⁾	20	12	19	20	12	22	25	5
Lubricants	21	25	19	19	16	19.6	21	20	15	19	20	21	22	25	17.5
Motor vehicles	21/6	25	19	19	16	19.6	21	20	15	19	20	21	22	25	17.5

(1) parking rate

VI. VAT RATES GENERALLY APPLIED IN THE MEMBER STATES TO CERTAIN PRODUCTS OR SERVICES

0 = zero rate (exemption with refund of tax paid at preceding stage); [ex] = exemption; [m] = taxation on the margin; [-] = out of scope; N/A = not applicable; [*] = not yet decided whether standard or reduced rate

GOODS AND SERVICES	CZ	EE	CY	LV	LT	HU	MT	PL	SI	SK
Water	5	18	5/15	5/18 ⁽¹⁾	18	20	0	7	8.5	19
Natural gas	19	18	5	18	18	20	[-]/18 ⁽⁵⁾	22	20	19
Electricity	19	18	15	18	18	20	5	22	20	19
Firewood	19	18/5 ⁽²⁾	15	[ex] ⁽⁴⁾ /18	18	20	18	22	20	19
Timber for industrial use	19	18	15	18	18	20	18	22	20	19
Telecommunication services: Phone/fax/telex/etc. Pay TV/ cable TV TV licence	19 [ex] ⁽³⁾ /5 5	18 18 18	15 15 15	18 18 18	18 18 18	20 20 20	18 18 [-]	22 22 22	20 [ex] ⁽⁶⁾ /20 20	19 19/[ex] 19
Petroleum products: Petrol (unleaded) Diesel fuel LPG Heating oil Lubricants	19 19 19 19 19	18 18 18 18 18	15 15 15 15 15	18 18 18 18 18	18 18 18 18 18	20 20 20 20 20	18 18 18 18 18	22 22 22 22 22	20 20 20 20 20	19 19 19 19 19
Motor vehicles	19	18	15	18	18	20	18	22	20	19

- (1) public radio and TV broadcasting, excluding those of a commercial nature
- (2) sold to natural persons (includes peat, fuel briquettes and coal)
- (3) drinking water supplies are 18%
- (4) for private individuals
- (5) if supplied by Public Authority: outside the scope; in cylinders: 15%
- (6) public radio and TV broadcasting, excluding those of a commercial nature

0 = zero rate (exemption with refund of tax paid at preceding stage); [ex] = exemption; [m] = taxation on the margin; [-] = out of scope; N/A = not applicable; [*] = not yet decided whether standard or reduced rate

GOODS AND SERVICES	BG	RO
Water	20	19
Natural gas	20	19
Electricity	20	19

VI. VAT RATES GENERALLY APPLIED IN THE MEMBER STATES TO CERTAIN PRODUCTS OR SERVICES

0 = zero rate (exemption with refund of tax paid at preceding stage); [ex] = exemption; [m] = taxation on the margin; [-] = out of scope; N/A = not applicable; [*] = not yet decided whether standard or reduced rate

GOODS AND SERVICES	BG	RO
Firewood	20	19
Timber for industrial use	20	19
Telecommunication services:		
Phone/fax/telex/etc.	20	19
Pay TV/ cable TV	20	19
TV licence	20	19
Petroleum products:		
Petrol (unleaded)	20	19
Diesel fuel	20	19
LPG	20	19
Heating oil	20	19
Lubricants	20	19
Motor vehicles	20	19

VI. VAT RATES GENERALLY APPLIED IN THE MEMBER STATES TO CERTAIN PRODUCTS OR SERVICES

0 = zero rate (exemption with refund of tax paid at preceding stage); [ex] = exemption; [m] = taxation on the margin; [-] = out of scope; N/A = not applicable; [*] = not yet decided whether standard or reduced rate

GOODS AND SERVICES	CZ	EE	CY	LV	LT	HU	MT	PL	SI	SK
PASSENGER TRANSPORT										
Domestic transport:										
Air	5	18	15	18	5	20	0	7	8.5	19
Sea	5	18	8	18	5	N/A	0	N/A	8.5	N/A
Inland waterway	5	18	15	18	5	20	N/A	7	8.5	19
Rail	5	18	N/A	18	5	20	N/A	7	8.5	19
Road	5	18	5/15	18	5	20	N/A	7	8.5	19
Intra-community and international transport:										
Air	0	0	0	[ex]	0	0	0	0	0	19/0
Sea	0	0	0	[ex]	0	N/A	0	0	0	N/A
Inland waterway	0	0	N/A	[ex]	0	0	N/A	0	N/A	19/0
Rail	0	0	N/A	[ex]	0	0	N/A	0	0	19/0
Road	0	0	0	[ex]	0	0	N/A	0	8.5	19/0

VI. VAT RATES GENERALLY APPLIED IN THE MEMBER STATES TO CERTAIN PRODUCTS OR SERVICES

0 = zero rate (exemption with refund of tax paid at preceding stage); [ex] = exemption; [m] = taxation on the margin; [-] = out of scope

GOODS AND SERVICES	BE	DK	DE	EL	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI	SE	UK
Hotels	6/[ex]	25	19	9	7	5.5	13.5	10	3	6	10	5	8	12	17.5
Restaurant Services															
Restaurants	21	25	19	9	7	19.6	13.5	10	3	6	10 ⁽¹⁾	12	22	25	17.5
Take away	6	25	7	9	7	5.5	13.5	10	3	6	10	12/ 21 ⁽²⁾	17	12	0/17.5 ⁽³⁾
Alcoholic beverages	21	25	19	19	7	19.6	21	10	3	19	20	12	22	25	17.5
Bars and Cafés															
Bars and cafés	21	25	19	9	7	19.6	13.5	10	3	6	10	12	22	25	17.5
Night clubs	21	25	19	19	7	19.6	21	20	3	6	10	12	22	25	17.5
Alcoholic beverages	21	25	19	19	7	19.6	21	10	3	19	20	12	22	25	17.5
Cut flowers and plants:															
Decorative use	6	25	7	9	7	5.5	13.5	10	6	6	10	12	22	25	17.5
Food production	6	25	7	4.5 9	7	5.5	0	10	3	19	10	5	17	25	0

(1) 10% on food, 10% on milk and chocolate, 20% on coffee, tea and other alcoholic or not alcoholic beverages

(2) 12% from a restaurant, 21% from another shop

(3) 17.5% if bought on catering premises, 0% if bought elsewhere

VI. VAT RATES GENERALLY APPLIED IN THE MEMBER STATES TO CERTAIN PRODUCTS OR SERVICES

0 = zero rate (exemption with refund of tax paid at preceding stage); [ex] = exemption; [m] = taxation on the margin; [-] = out of scope; N/A = not applicable; [*] = not yet decided whether standard or reduced rate

GOODS AND SERVICES	CZ	EE	CY	LV	LT	HU	MT	PL	SI	SK
Hotels	5	5	5	5	5	20	5	7	8.5	19
Restaurant Services										
Restaurants	19	18	8 ⁽¹⁾	18	18	20	18	7	8.5	19
Take away	5	18	8 ⁽¹⁾	18	18	20	18	22	8.5	19
Alcoholic beverages	19	18	15	18	18	20	18	22	20	19
Bars and cafés										
Bars and cafés	5	18	5	18	18	20	18	22	20	19
Night clubs	5	18	15	18	18	20	18	22	20	19
Alcoholic beverages	19	18	15	18	18	20	18	22	20	19
Cut flowers and plants:										
Decorative use	5	18	15	18	18	20	18	22	20	19
Food production	5	18	5	18	18	20	18	22	20	19

(1) VAT rate of 6% applies to restaurant services and other catering services, with the exemption of alcoholic beverages, beer and wine, which continue to be taxed at 15%

VI. VAT RATES GENERALLY APPLIED IN THE MEMBER STATES TO CERTAIN PRODUCTS OR SERVICES

0 = zero rate (exemption with refund of tax paid at preceding stage); [ex] = exemption; [m] = taxation on the margin; [-] = out of scope; N/A = not applicable; [*] = not yet decided whether standard or reduced rate

GOODS AND SERVICES	BG	RO
Hotels	20	19
Restaurant Services		
Restaurants	20	19
Take away	20	19
Alcoholic beverages	20	19
Bars and cafés		
Bars and cafés	20	19
Night clubs	20	19
Alcoholic beverages	20	19
Cut flowers and plants:		
Decorative use	20	19
Food production	20	19

VI. VAT RATES GENERALLY APPLIED IN THE MEMBER STATES TO CERTAIN PRODUCTS OR SERVICES

0 = zero rate (exemption with refund of tax paid at preceding stage); [ex] = exemption; [m] = taxation on the margin; [-] = out of scope

GOODS AND SERVICES	BE	DK	DE	EL	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI	SE	UK
Immovable property: Social Housing (category 10 /AnnexIII)	6	25	19	9	4	5.5 19.6	13.5	4 10	3 ⁽⁵⁾ 15	19	20	[ex] 5	22	25 [ex]	17.5 0
Renovation and repairing (category 2 /Annex IV)	6 ⁽¹⁾ 21	25	19	19	7 ⁽²⁾	5.5 ⁽³⁾ 19.6	13.5 ⁽⁴⁾	10 20	3 ⁽⁶⁾ 15	6 ⁽⁷⁾ 19	20	5 21	22	25	17.5 5 ⁽⁸⁾
Building land	[ex]	[ex]	[ex]	[ex]	16	19.6	[ex]	20	[ex]	19	[ex]	[ex]	[ex]	[ex]	[ex]
Supplies of new buildings	21	[ex]	[ex]	[ex]	7 16	19.6	13.5 ⁽⁴⁾	10 20	15	19	[ex]	[ex]	[ex]	[ex]	17.5 0 17.5
Construction work on new buildings	21	25	19	19	7	19.6	13.5 ⁽⁴⁾	10	3 ⁽⁵⁾ 15	19	20	5 21	22	25	17.5 0
Travel agencies	21	[ex]	19	19	16	19.6	[ex]	20	12	[ex]	20	21	22	25	17.5
Pesticides and plant protection materials	12 ⁽⁹⁾ / 21	25	19	9/19	7	5.5 ⁽¹³⁾ /19, 6	21	4 ⁽¹³⁾ /1 0	15	19	20	5	22	25	17.5
Fertilisers	12 ⁽⁹⁾ / 21	25	19 ⁽¹⁰⁾	9	7	5.5	0 ⁽¹²⁾ /2 1	4	3 ⁽¹⁴⁾	19	10 ⁽¹⁵⁾ /2 0	5	22	25	17.5
Treatment of waste and waste water	21	25	[-] 16	9	7	5.5 19.6	[-] 13.5	10 20	3	19	10	21 5	22	25	17.5 0
Collection of household waste etc....	21	25	[-] 19	9	7	19.6	[-] 13.5	10	3	[-]	10	[-] 5	22	25	17.5

(1) renovation and repairing of private dwellings completed more than 5 years ago
(2) bricklaying work for the repair of private dwellings
(3) renovation and repairing of private dwellings completed at least 2 years ago
(4) parking rate
(5) houses used as a principal dwelling

VI. VAT RATES GENERALLY APPLIED IN THE MEMBER STATES TO CERTAIN PRODUCTS OR SERVICES

- (6) only substantial works on housing constructed more than 20 years prior to the start of the works
- (7) painting and plastering services for the renovation and repairing of private dwellings more than 15 years old
- (8) for the Isle of Man only
- (9) reduced rate of 1.2% only on phytopharmaceutical products recognised by the Ministry of Agriculture
- (10) reduced rate of 7% on biological (not chemical) fertilizers
- (11) reduced rate of 5.5% only on phytopharmaceutical products recognised by the Ministry of Agriculture
- (12) reduced rate of 0% on supplies of fertilisers in units of not less than 10 kg
- (13) reduced rate of 4% on organisms used in organic agriculture
- (14) reduced rate of 15% on phytopharmaceutical products under the TARIC code 38.08, whereas super reduced rate of 3% to fertilisers under the TARIC codes 31.01 to 31.05
- (15) reduced rate of 10% applies to animal or vegetable fertilisers (except guano), whether or not mixed together (but not chemically treated)

VI. VAT RATES GENERALLY APPLIED IN THE MEMBER STATES TO CERTAIN PRODUCTS OR SERVICES

0 = zero rate (exemption with refund of tax paid at preceding stage); [ex] = exemption; [m] = taxation on the margin; [-] = out of scope; N/A = not applicable; [*] = not yet decided whether standard or reduced rate

GOODS AND SERVICES	CZ	EE	CY	LV	LT	HU	MT	PL	SI	SK
Immovable property: Social Housing (category 10 /Annex III)	5	18	15	18	9	20	[ex]	7	8.5	19
Renovation and repairing (category 2 /Annex IV)	5 ⁽¹⁾ 19	18	15	18	18 9 ⁽⁵⁾	20	18	7	8.5 20 ⁽⁶⁾	19
Building land	[ex] 19 ⁽²⁾	18	[ex]	[ex]	18	20	[ex]	22	20	19/[ex]
Supplies of new buildings	5 ⁽¹⁾ 19	18	15	18	18	20	[ex]	22	8.5 20 ⁽⁶⁾	19
Construction work on new buildings	[ex] ⁽³⁾ 5 ⁽¹⁾ 19	18	15	18	18	20	18	7	8.5 20 ⁽⁶⁾	19
Travel agencies	19 [m]	18	15	18	18	20	18	22	20	19 [m] 0
Pesticides and plant protection materials	19	5/18	5	18	18	20	18	3	8.5	19
Fertilisers	19	18	5	18	18	20	18	3	8.5	19
Treatment of waste and waste water	5	18	5	5	18	20	18	7	8.5	19
Collection of household waste, ...	5	18 5 ⁽⁴⁾	5	5	18	20	18	7	8.5	19

- (1) buildings for housing
- (2) supply of building land within 5 years after its acquisition
- (3) supply of a building 5 years after its acquisition
- (4) handling of hazardous waste
- (5) in relation to social housing
- (6) until 31/12/07, reduced rate in relation to private dwellings

VI. VAT RATES GENERALLY APPLIED IN THE MEMBER STATES TO CERTAIN PRODUCTS OR SERVICES

0 = zero rate (exemption with refund of tax paid at preceding stage); [ex] = exemption; [m] = taxation on the margin; [-] = out of scope; N/A = not applicable; [*] = not yet decided whether standard or reduced rate

GOODS AND SERVICES	BG	RO
Immovable property: Social Housing (category 10 /Annex III)	20	19
Renovation and repairing (category 2 /Annex IV)	20	19
Building land	20	19
Supplies of new buildings	20	19
Construction work on new buildings	20	19
Travel agencies	20	19
Pesticides and plant protection materials	20	19
Fertilisers		
Treatment of waste and waste water	20	19
Collection of household waste, ...	20	19

VI. VAT RATES GENERALLY APPLIED IN THE MEMBER STATES TO CERTAIN PRODUCTS OR SERVICES

0 = zero rate (exemption with refund of tax paid at preceding stage); [ex] = exemption; [m] = taxation on the margin; [-] = out of scope

GOODS AND SERVICES	BE	DK	DE	EL	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI	SE	UK
Arrangements for the taxation of gold:															
Ingots and bars	[ex] 21	[ex]	[ex] 19	[ex]	[ex] 0	[ex] 19.6	21	[ex] 20	[ex] 15	6	[ex]	[ex] 21	22	[ex] 25	17.5
Coins (currency)	[ex] 21	[ex]	[ex] 19	[ex]	[ex] 16	[ex] 19.6	21	[ex] 20	[ex] 15	6	[ex]	[ex] 21	22	[ex] 25	17.5
Jewellery, gold plate, medals, tools	21	25	[ex] 19	19	16	19.6	21	20	15	19	20	21	22	25	17.5
Services supplied by lawyers	[ex]	25	19	[ex]	16	19.6	21	20	12	19	20	21	22	25	17.5
						5.5 ⁽¹⁾						5 ⁽²⁾			
Taxation of works of art, collector's items and antiques															
Works of art, collector's items and antiques "Normal" rate	21	25 ⁽³⁾	7 ⁽⁴⁾ /19	19	16	19.6	13.5 ⁽⁵⁾	20 ⁽⁶⁾	15	19	20	5/21 ⁽⁷⁾	22	25	17.5
Rate on importation (Article 103 of the Directive 2006/112/EC)	6	25 ⁽³⁾	7 ⁽⁴⁾ /19	9	7	5.5	13.5	10 ⁽⁵⁾	6	6	10	5/21 ⁽⁷⁾	8/22	12	5
Supplies by creators and occasional sales (Article 103(2) of the Directive 2006/112/EC)	6	25 ⁽³⁾	7 ⁽⁴⁾ /19	9	7	5.5	13.5	10 ⁽⁵⁾	6	6	10	5/21 ⁽⁷⁾	8/22	12	17.5

(1) supplies within the framework of legal aid or the appointment of a lawyer of its own motion
(2) supplies within the framework of legal aid or the appointment of a lawyer of its own motion; automatic designation; supplies relating to the right of persons and of the family; supplies relating to the labour law
(3) DK: In respect of Article 123 Denmark reduces the taxable amount to 20% to which the 25% rate is applied, resulting in an effective rate of 5% for imports of both works of art and antiques. Similarly, the taxable amount in respect of supplies by creators is reduced by 20% to which the 25% rate applies, resulting in an effective rate of 5%.
(4) DE: The reduced rate applies on works of art and collector's items
(5) IE: 13.5% applies on works of art and on antiques
(6) IT: "Occasional sales" are taxable at the standard rate.
(7) PT: The reduced rate applies only on works of art. In Madeira and Azores, the standard rate is 15% and the reduced rate is 4%.

VI. VAT RATES GENERALLY APPLIED IN THE MEMBER STATES TO CERTAIN PRODUCTS OR SERVICES

0 = zero rate (exemption with refund of tax paid at preceding stage); [ex] = exemption; [m] = taxation on the margin; [-] = out of scope; N/A = not applicable; [*] = not yet decided whether standard or reduced rate

GOODS AND SERVICES	CZ	EE	CY	LV	LT	HU	MT	PL	SI	SK
Arrangements for the taxation of gold:										
Ingots and bars	[ex] 19	18	[ex]	18	[ex] 18	[ex] 20	0	22	20	[ex]
Coins (currency)	[ex] 19	18	[ex]	18	[ex] 18	[ex] 20	0	22	[ex]	[ex]
Jewellery, gold plate, medals, tools	19	18	15	18	18	20	18	22	20	19
Services supplied by lawyers	19	18	15	18	18	20	18	22	20	19
Taxation of works of art, collector's items and antiques										
Works of art, collector's items and antiques "Normal" rate	19	18	15 [m]	18	18	20 [m]	18	22	20 [m]	19 [m]
Rate on importation (Article 103 of Directive 2006/112/EC)	19	18	N/A	18	18	20	18	22	8.5	19
Supplies by creators and occasional sales (103(2) of Directive 2006/112/EC)	19	18	N/A	18	18	20 [-] ⁽¹⁾	18	22	8.5	19

(1) on occasional basis

VI. VAT RATES GENERALLY APPLIED IN THE MEMBER STATES TO CERTAIN PRODUCTS OR SERVICES

0 = zero rate (exemption with refund of tax paid at preceding stage); [ex] = exemption; [m] = taxation on the margin; [-] = out of scope; N/A = not applicable; [*] = not yet decided whether standard or reduced rate

GOODS AND SERVICES	BG	RO
Arrangements for the taxation of gold:		
Ingots and bars	20	19
Coins (currency)	20	19
Jewellery, gold plate, medals, tools	20	19
Services supplied by lawyers	20	19
Taxation of works of art, collector's items and antiques		
Works of art, collector's items and antiques "Normal" rate	20	19
Rate on importation (Article 103 of the Directive 2006/112/EC)	20	19
Supplies by creators and occasional sales (Article 103(2) of Directive the 2006/112/EC)	20	19

VII. VAT RATES APPLIED BY OLD MEMBER STATES TO THE LABOUR-INTENSIVE SERVICES CONTAINED IN ANNEX IV OF VAT DIRECTIVE 2006/112/EC

ANNEX IV		BE	DK	DE	EL	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI	SE	UK
List of supplies of services referred to in article 106																
1. Small services of repairing:																
a)	bicycles	6	25	19	19	16	19.6	13.5	20	6	6	20	21	22	25	17.5
b)	shoes and leather goods	6	25	19	19	16	19.6	13.5	20	6	6	20	21	22	25	17.5
c)	clothing and household linen (incl. mending and alteration)	6	25	19	9	16	19.6	13.5	20	6	6	20	21	22	25	17.5
2. Renovation and repairing of private dwellings (excluding materials which form a significant part of the value of the supply)		6 ⁽¹⁾	25	19	19	7 ⁽²⁾	5.5 ⁽³⁾	13.5	10	15	6 ⁽⁴⁾	20	5	22	25	5 ⁽⁵⁾
3. Window cleaning and cleaning in private households		21	25	19	19	16	5.5	13.5	20	6	19	20	21	22	25	17.5
4. Domestic care services (e.g. home help and care of the young, elderly, sick or disabled)		21	25	19	9	16	5.5	[ex]	[ex]	[ex]	19	20	5	22	25	17.5
5. Hairdressing		21	25	19	19	7	19.6	13.5	20	6	6	20	21	22	25	17.5

(1) Renovation and repairing of private dwellings completed more than 5 years ago

(2) Bricklaying work for the repair of private dwellings

(3) Renovation and repairing of private dwellings completed at least 2 years ago

(4) Painting and plastering services for the renovation and repairing of private dwellings more than 15 years old

(5) For the Isle of Man only

VII^(A). VAT RATES APPLIED BY THE NEW STATES TO THE LABOUR-INTENSIVE SERVICES CONTAINED IN ANNEX IV OF VAT DIRECTIVE 2006/112/EC

	CZ	EE	CY	LV	LT	HU	MT	PL	SI	SK
ANNEX IV List of supplies of services referred to in article 106										
1. Small services of repairing:										
a) bicycles	19	18	15	18	18	20	18	7	20	19
b) shoes and leather goods	19	18	15	18	18	20	18	7	20	19
c) clothing and household linen (incl. mending and alteration)	19	18	15	18	18	20	18	7	20	19
2. Renovation and repairing of private dwellings (excluding materials which form a significant part of the value of the supply)	5	18	15	18	18, 9 ⁽⁴⁾	20	18	7	8,5 ⁽⁵⁾	19
3. Window cleaning and cleaning in private households	5	18	15	18	18	20	18	22	20	19
4. Domestic care services (e.g. home help and care of the young, elderly, sick or disabled)	5 [ex]	18	15	18	18	20 [ex] ⁽³⁾	18	22	20	19
5. Hairdressing	19	18	15	18	18	20	18	22	20	19

(1) surgical (orthopaedic) shoes

(2) only in relation to social housing

(3) social services, with the exemption of social catering

(4) until 31.12.2007

VII(A). VAT RATES APPLIED BY THE NEW STATES TO THE LABOUR-INTENSIVE SERVICES CONTAINED IN ANNEX IV OF VAT DIRECTIVE 2006/112/EC

ANNEX IV List of supplies of services referred to in article 106	BG	RO
1. Small services of repairing:		
a) bicycles	20	19
b) shoes and leather goods	20	19
c) clothing and household linen (incl. mending and alteration)	20	?
2. Renovation and repairing of private dwellings (excluding materials which form a significant part of the value of the supply)	20	19
3. Window cleaning and cleaning in private households	20	19
4. Domestic care services (e.g. home help and care of the young, elderly, sick or disabled)	20	?
5. Hairdressing	20	19

VIII. GEOGRAPHICAL FEATURES OF THE APPLICATION OF VAT IN THE COMMUNITY

CZECH REPUBLIC

There are no regions within the Czech Republic where special VAT rates are applied. For VAT purposes, customs free zones and warehouses are not considered as a part of the territory of the country

DENMARK

The Faeroe Islands and Greenland are not part of the European Union; consequently, VAT (according to the VAT Directive 2006/112/EC) is not applicable on these territories.

GERMANY

For VAT purposes, the country does not include the island of Heligoland or the territory of Büsingen.

GREECE

For the departments of Lesbos, Chios, Samos, the Dodecanese and the Cyclades, and on the Aegean islands of Thassos, the Northern Sporades, Samothrace and Skiros, the rates of 4%, 9% and 19% have been reduced by 30% to 3%, 6% and 13% respectively. These rates apply to imports, intra-Community acquisitions, supplies of goods and services effected on these islands and supplies of goods from other areas of Greece to persons established on these islands. This preferential system does not, however, apply to tobacco products and means of transport. Mount Athos is excluded from the scope of VAT.

SPAIN

For VAT purposes, the country does not include the Canary Islands, Ceuta and Melilla.

FRANCE

Special rates apply in Corsica and the overseas departments (DOM):

a) **CORSICA**

- 0.90%: certain theatrical shows and circuses, sales of live meat and charcuterie animals to persons not liable to pay tax;
 - 2.10%: goods supplied in Corsica to which the reduced rates are applicable in mainland France;
 - 8%: certain work on immovable property, agricultural equipment and sales for consumption on the premises, sales of electricity supplied at low voltage;
 - 13%: petroleum products;
- The standard rate applicable in Corsica is the same as in the rest of the country: 19.6%.

b) **DOM**

In the overseas departments, but not French Guiana, a reduced rate of 2.10% and a standard rate of 8.5% are applicable.

VIII. GEOGRAPHICAL FEATURES OF THE APPLICATION OF VAT IN THE COMMUNITY

c) MONACO

Goods and services supplied to or from the Principality of Monaco are regarded as having been supplied to or from France.

ITALY

The following territories are excluded from the scope of VAT: Livigno, Campione d'Italia and the territorial waters of Lake Lugano.

CYPRUS

Transactions originating in, or intended for, the United Kingdom Sovereign Base Areas of Akrotiri and Dhekelia are treated as transactions originating in or intended for the Republic of Cyprus.

The application of the acquis is suspended in those areas of the Republic of Cyprus in which the Government of the Republic of Cyprus does not exercise effective control.

AUSTRIA

A special rate of 16% applies in Jungholz and Mittelberg.

PORTUGAL

Special rates apply in the Azores and Madeira:

4%: reduced rate;

8%: parking rate;

15%: standard rate.

FINLAND

The Aaland island is not part of the European Union.

UNITED KINGDOM

Goods and services supplied to or from the Isle of Man are regarded as having been supplied to or from the United Kingdom.

IX. THE EVOLUTION OF VAT RATES APPLICABLE IN THE MEMBER STATES

MEMBER STATES AND DATES	REDUCED RATE	STANDARD RATE	INCREASED RATE	PARKING RATE
Belgium				
1/01/1971	6	18	25	14
1/01/1978	6	16	25	-
1/12/1980	6	16	25 25+5	-
1/07/1981	6	17	25 25+5	-
1/09/1981	6	17	25 25+8	-
1/03/1982	1 6	17	25 25+8	-
1/01/1983	1 6	19	25 25+8	17
1/04/1992	1 6 12	19,5	-	-
1/01/1994	1 6 12	20,5	-	12
1/01/1996	1 6 12	21	-	12
1/01/2000	6 12	21	-	12
Bulgaria				
?	7	20		
Czech Republic				
1/01/1993	5	23	-	-
1/01/1995	5	22	-	-
29/04/2004	5	19	-	-
Denmark				
3/07/1967	-	10	-	-
1/04/1968	-	12,5	-	-
29/06/1970	-	15	-	-
29/09/1975	9,25	15	-	-
1/03/1976	-	15	-	-
3/10/1977	-	18	-	-
1/10/1978	-	20,25	-	-
30/06/1980	-	22	-	-
1/01/1992	-	25	-	-
Germany				
1/01/1968	5	10	-	-
1/07/1968	5,5	11	-	-
1/01/1978	6	12	-	-
1/07/1979	6,5	13	-	-
1/07/1983	7	14	-	-
1/01/1993	7	15	-	-
1/04/1998	7	16	-	-
1/01/2007	7	19	-	-
Estonia				
-1991	-	10	-	-
1993-...	-	18	-	-
2000-...	5	18	-	-
Greece				
1/01/1987	3 6	18	36	-
1/01/1988	3 6	16	36	-
28/04/1990	4 8	18	36	-
8/08/1992	4 8	18	-	-
1/04/2005	4,5 9	19	-	-

IX. THE EVOLUTION OF VAT RATES APPLICABLE IN THE MEMBER STATES

MEMBER STATES AND DATES	REDUCED RATE	STANDARD RATE	INCREASED RATE	PARKING RATE
Spain				
1/01/1986	6	12	33	-
1/01/1992	6	13	28	-
1/08/1992	6	15	28	-
1/01/1993	3 6	15	-	-
1/01/1995	4 7	16	-	-
France				
1/01/1968 (1)	6	16.66	20	13
1/12/1968 (1)	7	19	25	15
1/01/1970	7.5	23	33.33	17.6
1/01/1973	7	20	33.33	17.6
1/01/1977	7	17.6	33.33	-
1/07/1982 (2)	4 5.5 7	18.6	33.33	-
1/01/1986	4 5.5 7	18.6	33.33	-
1/07/1986	2.1 4 5.5 7 13	18.6	33.33	-
17/09/1987	2.1 4 5.5 7 13	18.6	33.33	28
1/12/1988	2.1 4 5.5 7 13	18.6	28	-
1/01/1989	2.1 5.5 13	18.6	28	-
8/09/1989	2.1 5.5 13	18.6	25 28	-
1/01/1990	2.1 5.5 13	18.6	25	-
13/09/1990	2.1 5.5 13	18.6	22	-
29/07/1991	2.1 5.5	18.6	22	-
1/01/1993	2.1 5.5	18.6	-	-
1/08/1995	2.1 5.5	20.6	-	-
1/04/2000	2.1 5.5	19.6	-	-
(1) Up to 1.1.1970, the VAT rates were applicable to a price inclusive of VAT itself. As from 1.1.1970, the VAT rates apply to prices net of tax.				
(2) 4% rate 1.7.1982 to 1.1.1986 was provisional.				
Ireland				
1/11/1972	1 5.26	16.37	30.26	11.11
3/09/1973	1 6.75	19.5	36.75	11.11
1/03/1976	10	20	35 40	-
1/03/1979	1 10	20	-	-
1/05/1980	1 10	25	-	-
1/09/1981	1.5 15	25	-	-
1/05/1982	1.8 18	30	-	-
1/03/1983	2.3 23	35	-	-
1/05/1983	2.3 5 18	23 35	-	-
1/07/1983	2 5 18	23 35	-	-
1/05/1984	2 5 8 18	23 35	-	-
1/03/1985	2.2 10	23	-	-
1/03/1986	2.4 10	25	-	-
1/05/1987	1.7 10	25	-	-
1/03/1988	1.4 5 10	25	-	-
1/03/1989	2 5 10	25	-	-
1/03/1990	2.3 10	23	-	-
1/03/1991	2.3 10 12.5	21	-	-
1/03/1992	2.7 10 12.5	21	-	16
1/03/1993	2.5 12.5	21	-	12.5
1/01/1996	2.8 12.5	21	-	12.5
1/03/1997	3.3 12.5	21	-	12.5
1/03/1998	3.6 12.5	21	-	12.5
1/03/1999	4 12.5	21	-	12.5
1/03/2000	4.2 12.5	21	-	12.5
1/01/2001	4.3 12.5	20	-	12.5
1/03/2002	4.3 12.5	21	-	12.5
1/01/2003	4.3 13.5	21	-	13.5
1/01/2004	4.4 13.5	21	-	13.5

IX. THE EVOLUTION OF VAT RATES APPLICABLE IN THE MEMBER STATES

MEMBER STATES AND DATES	REDUCED RATE	STANDARD RATE	INCREASED RATE	PARKING RATE
Italy				
1/01/1973	6	12	18	-
1/01/1975	6	12	30	18
18/03/1976	6	12	30	18
10/05/1976	6 9	12	30	18
23/12/1976	1 3 6 9	12	30	18
8/02/1977	1 3 6 9 12	14	35	18
3/07/1980	2 8	15	35	18
1/11/1980	1 2 3 6 9 12	14	35	15 18
1/01/1981	2 8	15	35	18
5/08/1982	2 8 10 15	18	38	20
19/04/1984	2 8 10 15	18	30 38	20
20/12/1984	2 9	18	30	-
1/08/1988	2 9	19	38	-
1/01/1989	4 9	19	38	-
13/05/1991	4 9 12	19	38	-
1/01/1993	4 9	19	-	12
1/01/1994	4 9	19	-	13
24/02/1995	4 10	19	-	16
1/10/1997	4 10	20	-	-
Cyprus				
1/07/1992	-	5	-	-
1/10/1993	-	8	-	-
1/07/2000	5	10	-	-
1/07/2002	5	13	-	-
1/01/2003	5	15	-	-
1/01/2006	5 8	15	-	-
Latvia				
1/05/1995	-	18	-	-
1/01/2003	9	18	-	-
1/05/2004	5	18	-	-
Lithuania				
1/05/1994	-	18	-	-
1/08/1994	9	18	-	-
1/01/1997	-	18	-	-
1/05/2000	5	18	-	-
1/01/2001	5/9	18	-	-
Luxembourg				
1/01/1970	4	8	-	-
1/01/1971	2 5	10	-	-
1/07/1983	3 6	12	-	-
1/01/1992	3 6	15	-	-
1/01/1993	3 6	15	-	12
Hungary				
1/01/1988	0 15	25	-	-
1/01/1993	0 6	25	-	-
1/08/1993	10	25	-	-
1/01/1995	0 12	25	-	-
1/01/2004	5 15	25	-	-
1/01/2006	5 15	20	-	-
1/09/2006	5	20	-	-

IX. THE EVOLUTION OF VAT RATES APPLICABLE IN THE MEMBER STATES

MEMBER STATES AND DATES	REDUCED RATE	STANDARD RATE	INCREASED RATE	PARKING RATE
Malta				
1/01/1995	5	15	-	-
1/01/1999	5	15	-	-
1/01/2004	5	18	-	-
Netherlands				
1/01/1969	4	12	-	-
1/01/1971	4	14	-	-
1/01/1973	4	16	-	-
1/01/1976	4	18	-	-
1/01/1984	5	19	-	-
1/10/1986	6	20	-	-
1/01/1989	6	18,5	-	-
1/10/1992	6	17,5	-	-
1/01/2001	6	19	-	-
Austria				
1/01/1973	8	16	-	-
1/01/1976	8	18	-	-
1/01/1978	8	18	-	30
1/01/1981	13 8	18	-	30
1/01/1984	10	20	-	32
1/01/1992	10	20	-	-
1/01/1995	10	20	-	12
Poland				
8/01/1993	3 7	22	-	-
Portugal				
1/01/1986	8	16	30	-
1/02/1988	8	17	30	-
24/03/1992 (1)	5	16	30	-
1/01/1995	5	17	-	-
1/07/1996	5 12	17	-	-
5/06/2002	5 12	19	-	-
1/07/2005	5 12	21	-	-
(1) On 24 March 1992 Portugal abolished the zero-rate. All goods and services previously zero-rated are now taxed at 5%.				
Romania				
?	9	19	-	-
Slovenia				
1/07/1999	8	19	-	-
1/01/2002	8,5	20	-	-
Slovak Republic				
1/01/1993	5	23	-	-
1/08/1993	6	25	-	-
1/01/1996	6	23	-	-
1/07/1999	10	23	-	-
1/01/2003	14	20	-	-
1/01/2004	-	19	-	-
1/01/2007	10	19	-	-

IX. THE EVOLUTION OF VAT RATES APPLICABLE IN THE MEMBER STATES

MEMBER STATES AND DATES	REDUCED RATE	STANDARD RATE	INCREASED RATE	PARKING RATE
Finland				
1/06/1994	12 5	22	-	-
1/01/1995	17 12 6	22	-	-
1/01/1998	17 8	22	-	-
Sweden				
1/01/1969	6.38 2.04	11.11	-	-
1/01/1971	9.89 3.09	17.65	-	-
1/06/1977	11.43 3.54	20.63	-	-
8/09/1980	12.87 3.95	23.46	-	-
16/11/1981	11.88 3.67	21.51	-	-
1/01/1983	12.87 3.95	23.46	-	-
1/07/1990	13.64 4.17	25	-	-
1/01/1992	18	25	-	-
1/01/1993	21	25	-	-
1/07/1993	21 12	25	-	-
1/01/1996	6 12	25	-	-
United-Kingdom				
1/04/1973	-	10	-	-
29/07/1974	-	8	-	-
18/11/1974	-	8	25	-
12/04/1976	-	8	12.5	-
18/06/1979	-	15	-	-
1/04/1991	-	17.5	-	-
1/04/1994	-	17.5	-	8
1/01/1995	8	17.5	-	-
1/09/1997	5	17.5	-	-

Bijlage 3: Onderzoek test-aankoop¹

12 | test-aankoop · nr. 474 · maart 2004

¹ Debourse, X. en Dochy, S. (2004) *O dierbaar België, o kost'lijk land der vaderen*, test-aankoop, nr. 474 – maart 2004, p. 12-16

Loont het de moeite voor bepaalde aankopen naar het buitenland te gaan? Wie in een grensstreek woont, is ongetwijfeld maar al te vertrouwd met prijsvergelijking aan weerszijden van de grens voor bepaalde courante consumptieartikelen. In sommige Franse hypermarkten bijvoorbeeld zijn Belgische klanten goed voor wel 15 tot zelfs 20 % van de omzet. Onze landgenoten gaan er in hoofdzaak water in flessen kopen, wijn en andere artikelen die aan de Franse kant van de grens stukken goedkoper zijn dan bij ons. In het tweede deel van dit artikel komen we terug op een gedetailleerde vergelijking van de soms aanzienlijke verschillen tussen de prijzen aan deze kant van de grens en die bij onze buurlanden: Duitsland, Frankrijk, Groothertogdom Luxemburg en Nederland.

Maar het belangrijkste wat de Europese consumenten zich mogen afvragen is of de invoering van de eenheidsmunt naast de grotere transparantie in de prijzen ook tot prijsnivellering voor de meeste consumptieproducten heeft geleid, dan wel of er nog altijd prijsverschillen bestaan die groot genoeg zijn om het interessant te maken dat u bijvoorbeeld een autoradio koopt terwijl u voor zaken in Aken bent, of tijdens een vakantie in Spanje of een horloge in Italië.

Naar een antwoord op die vraag zijn wij op zoek gegaan met een grootschalige enquête waarbij onze medewerkers de prijzen van 346 verschillende artikelen hebben genoteerd in de voornaamste winkelhuisjes van 55 steden in 13 Europese staten.

Euroshopping à la carte

In de grafiek op blz. 15 staat een lijst met 20 soorten producten. U krijgt daardoor een idee van de prijsverschillen die binnen Europa kunnen bestaan. Voor elk product vermelden we:

► de goedkoopste stad (index 100, met uitzondering van het "paradijs" Andorra om de redenen die in het kaderje hieronder genoemd worden);

► de duurste stad en haar prijsindex

► de goedkoopste en de duurste Belgische stad voor het betrokken product, en natuurlijk hun indexwaarden.

Op basis van de analyse van de prijsindexen kunnen we enkele interessante vaststellingen doen.

► De euro heeft de prijzen tussen de verschillende landen absoluut niet genivelleerd. In de meeste sectoren blijft het verschil tussen het voordeligste land en het duurste zeer aanzienlijk: 38 % voor autoradio's, 30 % voor compacte foto-toestellen, 44 % voor dvd's enz.

► België is nooit het goedkoopste land. Integendeel zelfs... Voor geen enkele van de geanalyseerde sectoren haalt België de laagste prijsindex. De enige sectoren waarvoor ons land een behoorlijke score haalt zijn speelgoed, met opgetekende indexwaarden van 101 tot 110 (nog altijd tot 10 % duurder dan het goedkoopste land), en parfums (indexwaarden van 104 tot 107).

Voor verscheidene andere sectoren blijkt ons land uitermate onvoordelig. Voor 8 van de 20 onderzochte categorieën vinden we de duurste stad in België, en van de 10 duurste steden (op een totaal van 55) liggen er 9 in België! Audio en video spreken wat dat betreft doorgaans boekdelen, en dan vooral de autoradio's: die betalen wij gemiddeld 25 tot 35 % duurder dan een Duitser in Aken. Op het totaal van de 346 onderzochte producten haalt ons land een gemiddelde index van 109, wat de hoogste is van heel de enquête. Maar we kunnen van die droeve vaststelling ook goed nieuws maken: Belgen kunnen vaak uitstekende zaakjes doen in het buitenland, meer bepaald voor de 8 productcategorieën waarvoor onze steden het duurst zijn.

► De binnenlandse prijsverschillen zijn soms (veel) groter dan de verschillen met de buurlanden. Een goed voorbeeld daarvan zijn de palmtops, waarvoor de indexwaarden uiteenlopen van 107 (Bergen) tot 123 (Aarlen), dus een verschil van 15 % zonder België te verlaten. Ondertussen haalt hetzelfde product in Maubeuge, op enkele kilometers van Bergen maar wel in Frankrijk, een indexwaarde 100 (het

36 000 ETIKETTEN ONDERZocht

De enquête gebeurde in oktober 2003 in 10 landen van de Europese Unie: Duitsland, Oostenrijk, België, Spanje, Frankrijk, Groothertogdom Luxemburg, Groot-Brittannië, Italië, Nederland, Portugal. We hebben daar ook Zwitserland aan toegevoegd en twee landen die bekend zijn om hun gunstig taksensysteem: het Prinsdom Andorra en de Republiek San Marino.

In elk land trokken we naar de hoofdstad en naar enkele belangrijke en/of nabij de grens gelegen steden. Telkens werden de prijzen opgetekend in de voornaamste handelscentra (winkelstraten, shopping centers enz.).

In totaal werden niet minder dan 36 000 etiketten zorgvuldig onderzocht,

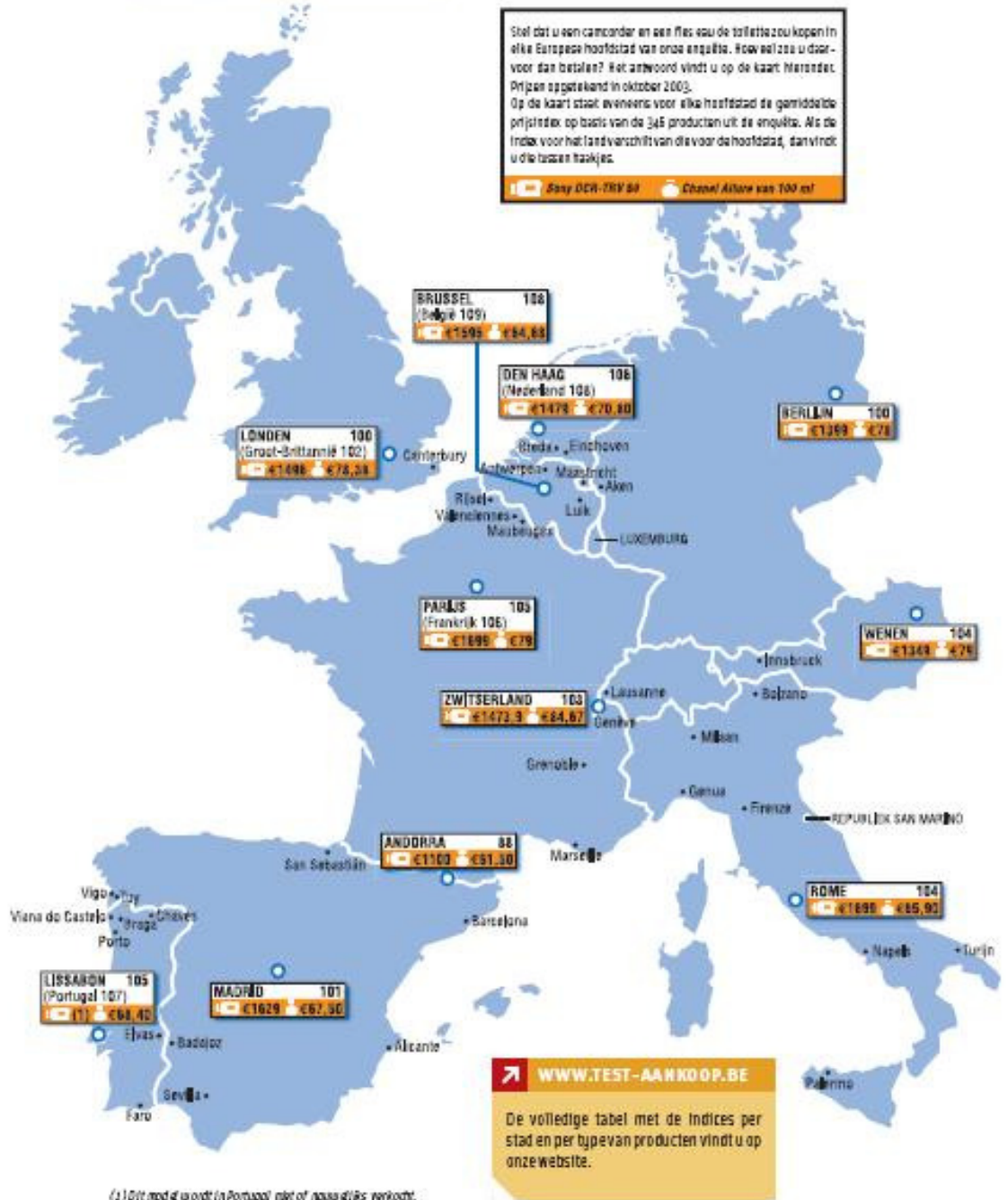
voor 20 soorten producten in de volgende sectoren: audio, video, foto, huishoudtoestellen, doe-het-zelf, sportbenodigdheden, informatica, hobby, lichaamsverzorging, kleding, horloges. Telkens noteerden onze medewerkers de prijzen voor identieke producten (zie voorbeelden geïllustreerd op de kaart blz. 14).

Voor iedere productcategorie hebben we vervolgens een index voor de gemiddelde prijs bepaald. De indexwaarde 100 komt overeen met de laagste gemiddelde prijs. Er ligt een stad bv. een index van 107 voor autoradio's, dan zijn die radio's daar gemiddeld 7 % duurder dan in de goedkoopste stad. Uiteraard gaat het hierbij om gemiddelden, waarachter soms grotere of kleinere prijsverschillen

schuil kunnen gaan voor één welbepaald product. Voor parfums bijvoorbeeld was de stad met het duurste gemiddelde het Oostenrijkse Innsbruck (index 127); maar voor ons voorbeeld op de kaart blz. 14 vonden we voor het betrokken parfum de hoogste en dus duurste indexwaarde (131) niet in Oostenrijk maar in Zwitserland. Ondanks die verschillen voor specifieke artikelen geven de gemiddelde indexwaarden per stad en per producttype toch een zeer goed beeld van de prijsniveaus in de landen waar we enquêteerden.

De index 100 werd altijd berekend zonder rekening te houden met het Prinsdom Andorra, omdat het taksensysteem daar bijzonder voordelig is.

PRIJZENRONDE VAN EUROPA

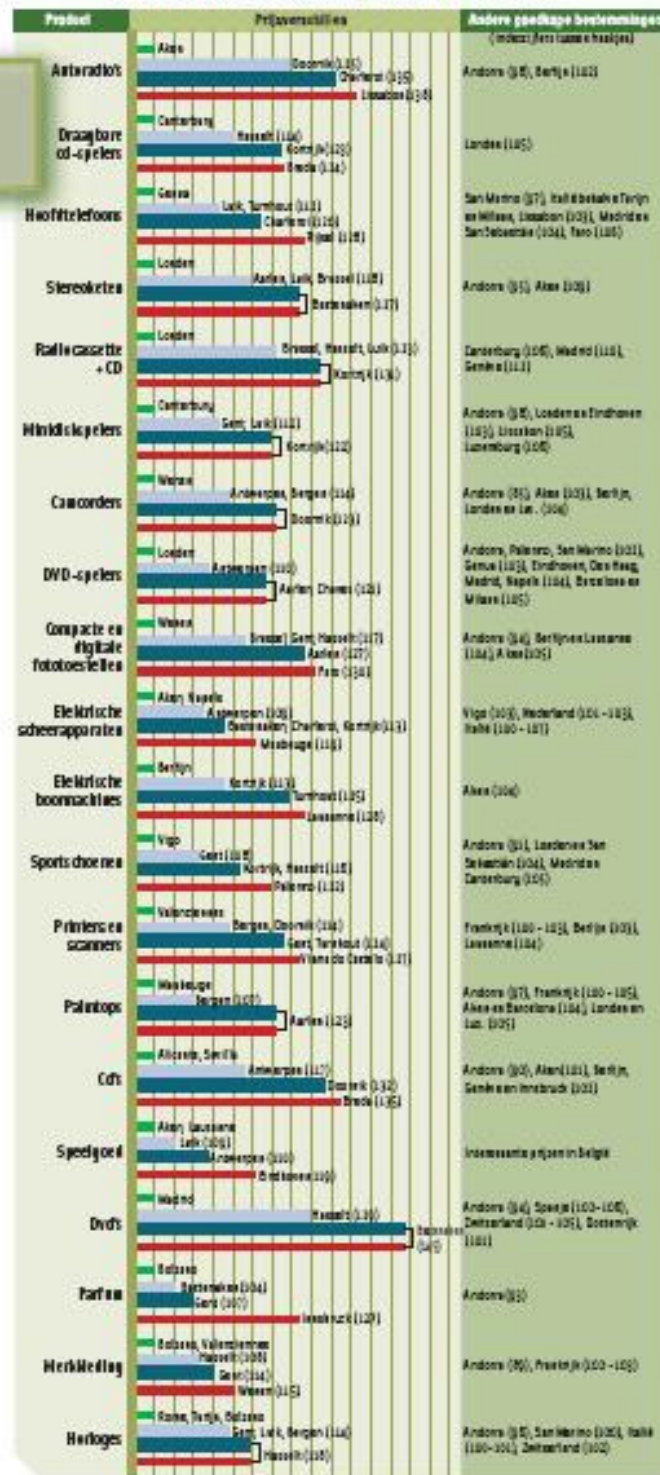
Hoe de grafiek te interpreteren?
 ■ stoff met index 100
 ■ goedkoopste stad van België
 ■ duurste stad van België
 ■ duurste stad van de enquête

goedkoopst dus). Dezelfde vaststelling geldt voor scanners en printers. Kortom, men hoeft niet noodzakelijk ver te reizen om goede zaken te doen.

» Die grote verschillen binnen één land bemoeilijken vaak het geven van een duidelijk aankoopadvies. Toch profileren enkele landen zich op bepaalde gebieden als specialist in lage prijzen. Dat geldt bijvoorbeeld voor merkleding of horloges in Italië. En wie weinig wil betalen voor sportschoeisel, heeft er alle belang bij van een verblijf in Spanje gebruik te maken om er te kopen, terwijl een verplaatsing naar Engeland heel vaak de moeite loont voor artikelen in de categorie audio en video. Voor Belgen is het nabije Frankrijk uiterst interessant voor de aanschaf van randapparatuur (printers, scanners, palmtops). Ten slotte signaleren we dat het prijsniveau nagenoeg altijd interessanter is in het Groothertogdom Luxemburg dan bij ons, in het bijzonder voor audio, video, fotografie, cd's of boomachines.

» Als we Andorra buiten beschouwing laten omdat de grote meerderheid van de producten daar sowieso het goedkoopst zijn, vallen twee steden op: Londen en Aken. Londen geniet wat dit onderzoek betreft beslist het voordeel van de gunstige wisselkoers tussen de euro en het pond, wat bij de voorgaande enquête niet het geval was en in de toekomst nog kan evolueren. Aken daarentegen lijkt volop profijt te halen uit zijn geografische ligging: de nabijheid van de grens met de buurlanden stimuleert de concurrentie tussen de Akense handelzaken. De stad stond drie jaar geleden ook al op een gedeelde eerste plaats. De republiek San Marino kent weliswaar een voordeliger taksstelsel, maar springt niet uit de band als bestemming om er een hoop zaakjes te doen. Daarvoor is het prijsverschil met Italië te klein.

PRIJSVERSCHILLEN BINNEN EUROPA

WAT GOEDKOPER IS BIJ ONZE BUREN

Pendelen over de grens

Het tweede deel van ons onderzoek is gewijd aan de prijzen in grensstreken en tracht te antwoorden op een eenvoudige vraag: als ik aan deze kant van de grens woon, loont het dan de moeite aan de andere kant mijn wekelijkse boodschappen te doen? De meeste grensbewoners weten doorgaans goed waar ze bepaalde voedingswaren voor minder geld kunnen kopen. En nu maar hopen dat zij het ons niet kwalijk nemen dat we hier een paar van hun adresjes prijsgeven...

Voor dit deel van de enquête hebben we de toestand onderzocht in 5 grensstreken: België-Frankrijk, België-Duitsland, België-Luxemburg en twee grensstreken met Nederland. De steden waar we de prijzen zijn gaan vergelijken, staan op de kaart hierboven.

We hebben er enerzijds vergeleken voor een groep merkloze producten (voeding, onderhoud enz.) en anderzijds voor meer dan 80 specifiekere producten (wijn, sterke dranken, aperitieven enz.). Zoals op de kaart te zien is, zijn aankopen in het buitenland slechts voor welbepaalde producten interessant:

► het huishoudpakket (voeding, huishoudproducten,...) is gemiddeld systematisch goedkoper in België. Heel uitgesproken is het verschil met Luxemburg (gemiddeld 33 % dunder), Duitsland (+ 33 %) en Nederland (+ 20 %). Alleen voor enkele specifieke producten is Frankrijk interessant: niet-alcoholhoudende drank in het algemeen (- 9 %) en flessenwater in het bijzonder (- 28 %).

► Frankrijk is interessant voor wijn (- 10 %) en vooral voor champagne/schuimwijn (- 25 %), terwijl grensbewoners in het zuidoosten van België er alle belang bij hebben sterke drank en aperitief (maar ook champagne) in het Groothertogdom te kopen (5 tot 11 % goedkoper).

Daarbij komt vanzelfsprekend de lijst met non-food waarvan de prijsvergelijking uit het eerste gedeelte van de enquête aantoonde dat ze aan de andere kant van de grens voordeliger zijn:

Invoerbeperkingen

In principe mag u als particulier en voor privé-aankopen in België onbepakt waren invoeren die u in een andere lidstaat hebt gekocht: er is geen beperking wat hoeveelheid of waarde betreft. Beperkingen zijn er alleen voor afgewerkte tabaksproducten (sigaretten, cigarillo's, sigaren en rooktabak) en voor alcoholhoudende dranken. Als u voor die producten de beperkingen overschrijft, zult u moeten bewijzen dat de aankopen effectief bestemd zijn voor uw persoonlijk gebruik.

Voor aankopen in staten die geen deel uitmaken van de EU (In ons onderzoek zijn dat Zwitserland, Andorra en San Marino) zijn de beperkingen strenger en slaan ze op meer productcategorieën (afgewerkte tabaksproducten en alcoholhoudende drank, maar ook parfum, koffie en thee). Voor de grote meerderheid van de producten uit onze enquête bestaat er voor deze landen een vrijstelling van € 175 (vrijstelling per persoon vanaf 17 jaar). De invoer van een product waarvan de prijs hoger ligt dan deze vrijstelling, moet op straf van boete bij de douane aangegeven worden. Bij die aangifte horen invoerrechten en Belgische btw, wat het aanvankelijke voordeel aanzienlijk kan verkleinen of zelfs helemaal terechtdoen.

- in het Groothertogdom: audio, video, foto, cd, speelgoed, dvd, printers, scanners, palmtops;
- in Aken: alle categorieën behalve sportschoenen, parfum, merkkledij en horloges;
- in Maubeuge en Valenciennes: printers, scanners, palmtops en merkkledij;
- in Breda, Eindhoven, Den Haag: elektrische scheersapparaten.

Auteursrechterlijke overeenkomst

Opdat de Universiteit Hasselt uw eindverhandeling wereldwijd kan reproduceren, vertalen en distribueren is uw akkoord voor deze overeenkomst noodzakelijk. Gelieve de tijd te nemen om deze overeenkomst door te nemen, de gevraagde informatie in te vullen (en de overeenkomst te ondertekenen en af te geven).

Ik/wij verlenen het wereldwijde auteursrecht voor de ingediende eindverhandeling:

De impact van het verschil in BTW-tarieven in de EU

Richting: **Licentiaat in de toegepaste economische wetenschappen**

Jaar: **2007**

in alle mogelijke mediaformaten, - bestaande en in de toekomst te ontwikkelen - , aan de Universiteit Hasselt.

Niet tegenstaand deze toekenning van het auteursrecht aan de Universiteit Hasselt behoud ik als auteur het recht om de eindverhandeling, - in zijn geheel of gedeeltelijk -, vrij te reproduceren, (her)publiceren of distribueren zonder de toelating te moeten verkrijgen van de Universiteit Hasselt.

Ik bevestig dat de eindverhandeling mijn origineel werk is, en dat ik het recht heb om de rechten te verlenen die in deze overeenkomst worden beschreven. Ik verklaar tevens dat de eindverhandeling, naar mijn weten, het auteursrecht van anderen niet overtreedt.

Ik verklaar tevens dat ik voor het materiaal in de eindverhandeling dat beschermd wordt door het auteursrecht, de nodige toelatingen heb verkregen zodat ik deze ook aan de Universiteit Hasselt kan overdragen en dat dit duidelijk in de tekst en inhoud van de eindverhandeling werd genotificeerd.

Universiteit Hasselt zal mij als auteur(s) van de eindverhandeling identificeren en zal geen wijzigingen aanbrengen aan de eindverhandeling, uitgezonderd deze toegelaten door deze overeenkomst.

Ik ga akkoord,

Steven CAPIOT

Datum: **04.06.2007**